

АНАЛІЗ

СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
РІВНЯ ТА РІЗНОМАНІТНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ У ВІДПОВІДЬ НА
КРИЗУ ТА ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, СПРЯМОВАНИХ НА
ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ
ПОСЛУГ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ЦІЛОМУ ТА З
УРАХУВАННЯМ ПОТРЕБ МЕШКАНЦІВ 86 ГРОМАД ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Договір на надання Товарів та/або Послуг між
Програмою розвитку Організації Об'єднаних
Націй та Громадською організацією
«Український інститут соціальних досліджень
імені Олександра Яременка» у співпраці з ГО
«Ліга соціальних працівників України»
№ 0093127_UKR/2023/70

Цей аналіз підготовлено за результатами проведеного Громадською організацією «Ліга соціальних працівників України» дослідження у рамках пілотного проекту Програми ООН із відновлення та розбудови миру «Удосконалення системи соціальної роботи та надання соціальних послуг в 6 цільових областях проекту шляхом проведення аналізу стану організації та надання соціальних послуг у територіальних громадах цих регіонів, ідентифікації надавачів та визначення потреб задля цифровізації процесів».

Автори - упорядники:

Світлана Толстоухова – кандидатка педагогічних наук, заслужений працівник соціальної сфери, експертка проекту, аналітикиня з державного/муніципального адміністрування та соціальної роботи.

Ірина Пінчук – кандидатка педагогічних наук, заслужений працівник соціальної сфери, експертка проекту, аналітикиня з державного/муніципального адміністрування та соціальної роботи.

Наталія Виниченко – експертка проекту, аналітикиня з розвитку соціальних послуг, соціальної роботи у громаді.

Вікторія Галайдюк – доктор філософії (PhD) у галузі державного управління, експертка проекту, аналітикиня з розвитку соціальних послуг, соціальної роботи у громаді.

Оксана Стефанова – кандидатка наук з державного управління, експертка проекту, аналітикиня з розвитку соціальних послуг, соціальної роботи у громаді.

Ірина Сергієнко - експертка проекту, аналітикиня з розвитку соціальних послуг, соціальної роботи у громаді.

Валерія Вішталюк – технічний редактор, магістр соціальної роботи.

ЗМІСТ

Список умовних скорочень	04
Вступ	05
РОЗДІЛ I. Стан організації та надання соціальних послуг (за результатами кабінетного аналізу)	09
1.1. Профіль області	09
1.2. Соціально-демографічна характеристика населення Дніпропетровської області	14
1.3. Характеристика програмних документів щодо розвитку соціальних послуг у громадах Дніпропетровської області. Соціальні проблеми громад та чинники, що їх обумовлюють	28
1.4. Стан організації системи соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг у громадах, відповідно до вимог чинного законодавства	37
1.5. Аналіз забезпечення базовими та спеціалізованими соціальними послугами вразливих груп населення у громадах	65
1.6. Характеристика кадрового, матеріально-технічного, фінансового забезпечення системи надання соціальних послуг на місцевому та регіональному рівнях	105
1.7. Інформування та комунікація з населенням громад	132
1.8. Стан проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у громадах	137
Розділ II. Рекомендацій щодо впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності послуг, що надаються у відповідь на кризу та відповідно до потреб ТГ, спрямованих на покращення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для Дніпропетровської області в цілому, з урахуванням потреб 86 ТГ Дніпропетровської області	147
2.1 Удосконалення місцевих політик	146
2.2 Удосконалення системи управління та адміністрування у сфері надання соціальних послуг на місцевому та регіональному рівнях	147
2.3 Розвиток мережі надавачів соціальних послуг усіх форм власності	151
2.4 Розвиток пріоритетних видів соціальних послуг для жителів регіону, в тому числі комплексних спеціалізованих соціальних послуг (з урахуванням результатів визначення потреб)	152
2.5 Кадрове забезпечення системи надання соціальних послуг	155
2.6 Підвищення кваліфікації працівників, які надають соціальні послуги	156
2.7 Посилення комунікації з жителями територіальних громад з метою підвищення їх обізнаності щодо соціальних послуг, їх змісту, порядку та умов їх надання	156
2.8. Цифровізація процесу визначення потреб населення у соціальних послугах та надання соціальних послуг, зокрема, шляхом запровадження та використання Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг на місцевому, регіональному та національному рівнях	157
2.9. Матеріально-технічне забезпечення комунальних надавачів соціальних послуг	158

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

КУ	комунальна установа
ТГ	територіальна громада
ЦСС	центр соціальних служб
КМУ	Кабінет Міністрів України
ОВА	обласна військова адміністрація
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ФСР	фахівець із соціальної роботи
ДБН	державні будівельні норми
Нацсоцслужба	Національна соціальна сервісна служба України
ГУ НСССУ	Головне управління Національної соціальної сервісної служби України у Дніпропетровській області
Мінсоцполітики	Міністерство соціальної політики України
ТЦСО	територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)
ЦНСП	центр надання соціальних послуг

ВСТУП

В Україні закладено конституційні засади місцевого самоврядування, ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування, прийнято ряд базових нормативно-правових актів, які створюють правові та фінансові основи діяльності органів місцевого самоврядування¹.

Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальних органів виконавчої влади в Україні передбачає передачу більшості повноважень, у тому числі з планування політики регіонального розвитку, до компетенції регіональних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно, у контексті децентралізації, питання щодо планування та впровадження заходів із соціального захисту населення регіону, зокрема організації та надання соціальних послуг населенню, як складової політики регіонального розвитку, стали одним із пріоритетних завдань місцевих органів виконавчої влади.

Але, на шляху переходу до децентралізованої моделі, ТГ потребують підтримки, зокрема, у розбудові базової інституційної спроможності, плануванні, організації, адмініструванні, моніторингу та оцінки якості соціальних послуг.

➤ **Методологія**

Аналіз стану організації та надання соціальних послуг в Дніпропетровській області (далі – Аналіз) проводився у період з 20 грудня до 23 січня 2023–2024 р.

Аналіз підготовлено з метою представлення результатів стану організації та надання соціальних послуг у Дніпропетровській області, ідентифікації надавачів та визначення потреб задля цифровізації процесів та подальшої розробки рекомендацій, спрямованих на вдосконалення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для задоволення потреб, зниження рівня незадоволеного попиту на соціальні послуги для Дніпропетровської області в цілому (з урахуванням потреб 86 ТГ Дніпропетровської області).

Для реалізації мети Аналізу були визначені такі взаємопов'язані завдання:

- аналіз стану надання соціальних послуг мешканцям Дніпропетровської області та відповідності організаційної структури ТГ з питань соціального захисту населення системі надання соціальних послуг згідно вимог чинного законодавства шляхом аналізу документів, даних з відкритих джерел тощо, Google-опитувань щодо організації та надання соціальних послуг у регіоні та в 86 ТГ Дніпропетровської області;
- створення регіональних робочих груп для планування та розвитку системи надання соціальних послуг у Дніпропетровській області. При формуванні складу робочої групи враховано принципи гендерної рівності;
- підготовка рекомендацій щодо впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності послуг, що надаються у відповідь на кризу та відповідно до потреб ТГ, спрямованих на покращення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для Дніпропетровської області в цілому (з урахуванням потреб 86 ТГ Дніпропетровської області).

¹Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р)

Аналіз стану організації та надання соціальних послуг у Дніпропетровській області здійснено із використанням методу кабінетного аналізу (кабінетного дослідження), шляхом пошуку, систематизації, узагальнення та аналізу інформації з відкритих джерел:

- наявних статистичних даних;
- нормативно-правових актів, програмних документів соціального розвитку;
- соціального паспорту ТГ із соціально-демографічними даними;
- структури та штатного нормативу надавачів соціальних послуг;
- розпоряджень/наказів, що стосуються створення та роботи робочих груп;
- звітів про результати проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг;
- бюджетів фінансування соціальних послуг;
- внутрішніх документів надавача соціальних послуг (положення, посадових інструкцій, розпорядчих документів, що регламентують навантаження на працівників надавачів соціальних послуг);
- аналітичних документів (звітів про результати проведення визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ТГ у соціальних послугах (за наявністю);
- розпоряджень/наказів, що стосуються створення та роботи робочої групи;
- інтернет-ресурсів профільних органів центральної і місцевої влади, органів місцевого самоврядування;
- матеріалів неурядових організацій, публікацій у засобах масової інформації;
- відповідей на запити стосовно досліджуваної проблематики тощо.

З метою отримання необхідних даних було розроблено і надіслано до органів місцевої влади і органів місцевого самоврядування 11 форм (запитів) на отримання інформації для проведення кабінетного аналізу (кабінетного дослідження) щодо:

- стану організації та надання соціальних послуг у ТГ – (форма 1);
- соціально-демографічної характеристики області (ТГ) – (форма 3);
- соціально-демографічної характеристики (область) – (форма 3.1);
- стану забезпечення базовими та іншими соціальними послугами (ТГ) – (форма 2);
- стану забезпечення базовими та іншими соціальними послугами (область) – (форма 2);
- стану фінансування сфери соціальних послуг (група) – (форма 5);
- стану фінансування сфери соціальних послуг (область) – (форма 5.1);
- надавачів соціальних послуг – (форма 7);
- стану виконання повноважень регіонального структурного підрозділу соціального захисту населення у сфері надання соціальних послуг, проведення соціальної роботи – (форма 8);
- діяльності ГУ НСССУ – (форма 9);
- діяльності обласної Служби у справах дітей – (форма 10);
- діяльності обласного Центру соціальних служб – (форма 11).

Аналіз стану організації та надання соціальних послуг Дніпропетровської області здійснювалася у 2 етапи.

У рамках реалізації 1 етапу Дніпропетровською областю, за технічної підтримки Громадської організації «Ліга соціальних працівників України», здійснено збір статистичної інформації, адміністративних даних та аналітичних матеріалів щодо стану надання соціальних послуг мешканцям Дніпропетровської області в цілому та у 86 ТГ Дніпропетровської області.

Під час реалізації 2-го етапу Громадською організацією «Ліга соціальних працівників України» було здійснено аналіз стану організації та надання соціальних послуг, зокрема, проведено аудит та інвентаризацію ресурсів, наявних статистичних даних, нормативно-правових актів, програмних документів соціального розвитку, соціальних паспортів ТГ Дніпропетровської області із соціально-демографічними даними, звітів про результати проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг, бюджетів фінансування соціальних послуг, внутрішніх документів надавача соціальних послуг (положення, посадових інструкцій, розпорядчих документів, що регламентують навантаження на працівників надавачів соціальних послуг), аналітичних документів (звітів про результати проведення визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ТГ у соціальних послугах (за наявністю), розпоряджень/наказів, що стосуються створення та роботи робочої групи, інтернет-ресурсів профільних органів центральної і місцевої влади, органів місцевого самоврядування, матеріалів неурядових організацій, публікацій у засобах масової інформації, відповідей на запити щодо досліджуваної проблематики **та було підготовлено аналітичний звіт «Аналіз стану організації та надання соціальних послуг населенню у Дніпропетровській області».**

Збір, зберігання та аналіз даних Аналізу базувалися на дотриманні етичних стандартів і захисті прав учасників аналізу на засадах добровільності, анонімності та конфіденційності. Матеріали дослідження не містили персональних даних, які дозволяли б ідентифікувати особу респондента. Респонденти та учасники/ці дали усну поінформовану згоду на участь у аналізі. Розробка дослідницького інструментарію, проведення дослідження базувалося на принципах гендерної чуйності та концепті надання гендерно чутливих послуг на рівні Дніпропетровської області.

З метою підготовки та узгодження рекомендацій щодо розбудови системи надання соціальних послуг в Дніпропетровській області створено робочу групу із залученням представників зацікавлених сторін спільноти. Кількісний та якісний склад робочої групи затверджено розпорядженням голови Дніпропетровської обласної військової адміністрації.

➤ **Структура звіту**

Звіт складається із Розділу I (8 підрозділів) та Розділу II (9 підрозділів).

У Розділі I:

у підрозділах 1.1 та 1.2. охарактеризовано профіль Дніпропетровської області та гендерний профіль Дніпропетровської області, проаналізовано узагальнені дані щодо: адміністративно-територіального устрою, соціально-демографічної характеристики Дніпропетровської області й тенденцій у ТГ Дніпропетровської області;

у підрозділі 1.3 охарактеризовано програмні документи розвитку ТГ Дніпропетровської області щодо розвитку соціальних послуг в громадах. Проаналізовано соціальні проблеми громад та чинники, що їх обумовлюють;

у підрозділі 1.4. охарактеризовано узагальнені дані щодо особливостей управління у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг; охарактеризовано основні підходи до адміністрування надання соціальних послуг; відслідковано практики використання інформаційних технологій та офісних програм для обробки і передавання документів заявників з питань соціального захисту населення до ЦНАП, ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг; проаналізовано Порядок визначення потреб населення територіальних громад у соціальних послугах та

Порядок міжвідомчої взаємодії та співробітництва у ТГ Дніпропетровської області; визначено механізми залучення недержавних надавачів у систему надання соціальних послуг у ТГ Дніпропетровської області;

у підрозділі 1.5. представлено аналіз забезпечення базовими та спеціалізованими соціальними послугами вразливі групи населення у громадах, охарактеризовано пріоритетні вразливі категорії населення регіонального рівня та рівня ТГ; охарактеризовано перелік, обсяг соціальних послуг, що надаються та рівня охоплення даними послугами населення ТГ і їх відповідності потребам вразливих категорій населення, наявних та потенційних надавачів соціальних послуг у громадах;

у підрозділі 1.6. надано характеристику та проведено аналіз кадрового, матеріально–технічного, фінансового забезпечення системи надання соціальних послуг на місцевому та регіональному рівнях;

у підрозділах 1.7 та 1.8. проаналізовано механізми інформування та комунікації з населенням громад, зокрема, особливості законодавчих підстав щодо здійснення виконавчим органам сільських, селищних, міських рад повноваження щодо інформування населення про перелік соціальних послуг, їхній зміст і порядок їх надання та аналіз стану виконання таких повноважень у 86 ТГ Дніпропетровської області, визначено основні підстави щодо проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у ТГ Дніпропетровської області.

Розділ II. включає напрями діяльності та заходи щодо підготовки та впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності послуг, що надаються у відповідь на кризу та відповідно до потреб мешканців ТГ, спрямованих на вдосконалення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для регіону в цілому (з урахуванням потреб кожної ТГ), що дасть можливість у майбутньому забезпечити незадоволений попит мешканців ТГ на соціальні послуги.

До кожного підрозділу Розділу I представлено загальні висновки.

РОЗДІЛ І. Стан організації та надання соціальних послуг (за результатами кабінетного аналізу)

1.1. Профіль області

Дніпропетровська область (Дніпропетровщина, Дніпровщина) – область у центральній, східній та південній частинах України, утворена 27 лютого 1932 року.

Центр області та найбільше місто — Дніпро.

Загальна площа території Дніпропетровської області 31 914 км².

Населення Дніпропетровської області – 3 105 394 особи (968 502 особи у м. Дніпро та 2 136 892 особи мешкають в області). Жінки складають більше половини населення області – 55,17% (1 206 774 осіб – без даних Дніпровської ТГ та Кам'янської ТГ), чоловічого населення – 44,83% (980 290 осіб – без даних Дніпровської ТГ та Кам'янської ТГ). Міського – 1 444 831 особа (за даними 34 ТГ), сільського - 569 496 осіб (за даними 76 ТГ).

До складу Дніпропетровської області входить 7 районів відповідно до постанови Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» (див. табл. 1.1.1).

Станом на 01.01.2023 року налічується 86 ТГ: міських - 20, селищних - 25, сільських – 41. Всього населених пунктів — 1501.

Таблиця 1.1.1. Адміністративно-територіальний устрій Дніпропетровської області

Райони	Кількість ТГ у районі	Із них:			Кількість населених пунктів
		Міські	Селищні	Сільські	
Дніпровський	17 ТГ	2	6	9	234
Кам'янський	12 ТГ	6	4	2	274
Криворізький	15 ТГ	3	2	10	283
Нікопольський	8 ТГ	3	2	3	130
Новомосковський	8 ТГ	2	3	3	110
Павлоградський	7 ТГ	2	1	4	98
Синельниківський	19 ТГ	2	7	10	372

Дані щодо кількості населених пунктів та чисельності населення/жінок наведені у таблиці 1.1.2.

Таблиця 1.1.2. Демографічні дані у розрізі ТГ

№	Назва ТГ	Кількість населених пунктів	Кількість населення (тис. осіб) ²	
			всього	із них: к-сть жінок (тис. осіб)
1.	Апостолівська міська	20	21827	11687
2.	Богданівська сільська	10	11020	5337
3.	Божедарівська селищна	42	10800	5803
4.	Брагинівська сільська	18	3564	1717
5.	Вакулівська сільська	18	3100	1641
6.	Васильківська селищна	56	22014	11728
7.	Великомихайлівська сільська	16	3695	2005
8.	Вербківська сільська	16	8484	4322
9.	Верхівцівська міська	11	12677	6783
10.	Верхньодніпровська міська	48	38321	20655
11.	Вишнівська селищна	10	4271	2243
12.	Вільногірська міська	11	22378	12156
13.	Глеюватська сільська	19	6892	3662
14.	Гречаноподівська сільська	15	4563	2449
15.	Грушівська сільська	7	6245	3256
16.	Губиниська селищна	25	16700	8986
17.	Девладівська сільська	34	6797	3624
18.	Дніпровська міська	2	дані відсутні	дані відсутні
19.	Дубовиківська сільська	27	7992	4219
20.	Жовтоводська міська	4	42475	23786
21.	Зайцівська сільська	15	3350	1804
22.	Затишнянська сільська	23	3806	1971
23.	Зеленодольська міська	4	17105	9144
24.	Іларіонівська селищна	17	14421	7415
25.	Кам'янська міська	3	236672	дані відсутні
26.	Карпівська сільська	26	5944	2952
27.	Китайгородська сільська	5	3170	1765
28.	Криворізька міська	6	603904	362342
29.	Криничанська селищна	46	19248	10321
30.	Лихівська селищна	26	5005	2830
31.	Личківська сільська	8	5077	3201
32.	Лозуватська сільська	32	18646	9720
33.	Любимівська сільська	6	3590	1844
34.	Ляшківська сільська	9	2286	1202
35.	Магдалинівська селищна	36	21443	11163
36.	Маломихайлівська сільська	5	8459	4307
37.	Марганецька міська	8	47688	26055
38.	Межиріцька сільська	12	7060	3655
39.	Межівська селищна	30	14646	7973
40.	Миколаївська сільська	10	7194	3299
	Дніпровського району			

² Аналіз соціально-демографічних даних, станом на 01.01.2023 року, у Дніпропетровській області здійснено на підставі заповнених кожною громадою даних (форма № 3) за підписами керівників громад Дніпропетровської області та наданих даних Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА

41.	Миколаївська сільська Синельниківського району	17	10434	5366
42.	Мирівська сільська	15	8239	4271
43.	Могилівська сільська	12	6558	3761
44.	Нивотрудівська сільська	8	5011	2669
45.	Нікопольська міська	1	107464	55882
46.	Новолатівська сільська	11	2441	1090
47.	Новомосковська міська	1	69827	69827
48.	Новоолександрівська сільська	12	12026	5648
49.	Новопавлівська сільська	11	3315	1846
50.	Новопільська сільська	38	16557	8654
51.	Новопокровська селищна	33	8029	4329
52.	Обухівська селищна	3	10663	5863
53.	Павлоградська міська	1	102300	55600
54.	Перещепинська міська	21	20993	10950
55.	Першотравневська міська	1	27954	15032
56.	Першотравенська сільська	45	12099	6291
57.	Петриківська селищна	19	23200	13140
58.	Петропавлівська селищна	8	10090	5000
59.	Підгородненська міська	5	24038	13189
60.	Піщанська сільська	9	18972	9706
61.	Покровська міська	6	37416	20459
62.	Покровська селищна	50	19683	10424
63.	Покровська сільська	13	10140	5201
64.	П'ятихатська міська	31	25380	13369
65.	Раївська сільська	47	9970	5282
66.	Роздорська селищна	10	2747	2747
67.	Саксаганська сільська	19	7350	3737
68.	Святовасилівська сільська	23	4762	2466
69.	Синельниківська міська	1	29632	16887
70.	Славгородська селищна	24	5103	2913
71.	Слобожанська селищна	6	23216	12894
72.	Слов'янська сільська	11	4360	2411
73.	Солонянська селищна	51	23633	13446
74.	Софіївська селищна	29	12473	6363
75.	Сурсько-Литовська сільська	4	5697	2979
76.	Тернівська міська	2	23811	12800
77.	Томаківська селищна	35	14728	7625
78.	Троїцька сільська	10	3335	1640
79.	Українська сільська	8	2432	1216
80.	Царичанська селищна	23	14473	7745
81.	Червоногригорівська селищна	7	11800	6372
82.	Черкаська селищна	2	9266	4869
83.	Чернечинська сільська	8	4672	3257
84.	Чумаківська сільська	11	4727	2083
85.	Широківська селищна	16	12514	6498
86.	Юр'ївська селищна	47	10833	5649

З приєднанням нових сільських територій у новостворених громадах виникла додаткова потреба в організації та наданні соціальних послуг у сільській місцевості і переважно особам похилого віку, особам/дітям з інвалідністю, сім'ям в СЖО.

Слід зазначити, що 23 із 86 громади є малочисельними, тобто з кількістю мешканців 5 тис. осіб. та менше.

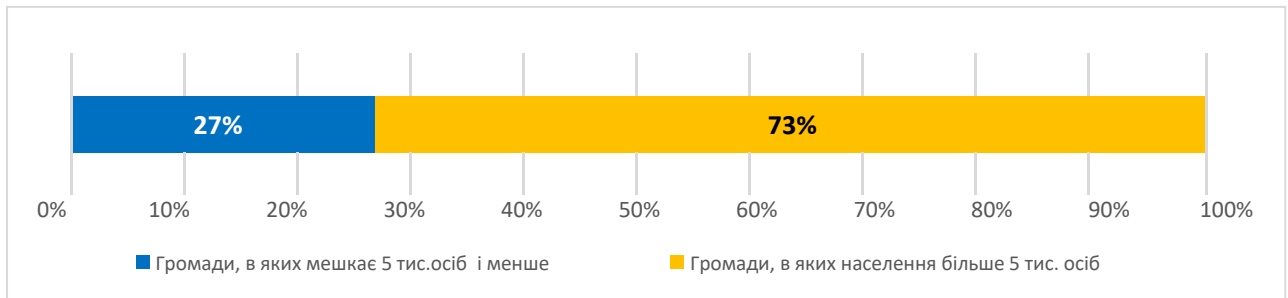

Рисунок 1.1.1. Дані щодо частки малочисельних ТГ

У складі області **20 міст**, з яких 13 – обласного підпорядкування (див. табл. 1.1.3) та 7 міст районного значення³.

Таблиця 1.1.3. Найбільші населені пункти області⁴

Міста обласного значення	Територія, тис. км ²	Райони/районні центри	Міста всього	Міста у тому числі обласного значення	Райони у містах	СМТ	Селища	Села
Дніпропетровська область	31 914 км ²	7	20	13	18	46	63	1372
Вільногірськ	10 км ²			1				
Дніпро	409,718 км ²	1		1	8			
Жовті Води	33,25 км ²			1				
Кривий Ріг	430 км ²	1		1	7			
Кам'янське	138 км ²	1		1	3			
Марганець	37 км ²			1				
Нікополь	50 км ²	1		1				
Новомосковськ	36 км ²	1		1				
Павлоград	59.3 км ²	1		1				
Покров	26 км ²			1				
Першотравенськ	3,9 км ²			1				
Синельникове	23 км ²	1		1				
Тернівка	18 км ²			1				

Державну виконавчу владу в області представлено Дніпропетровською обласною військовою адміністрацією, самоврядування – Дніпропетровською обласною радою.

³<https://uk.wikipedia.org/wiki>

⁴<https://decentralization.gov.ua/areas/0562>

Поштові реквізити Дніпропетровської обласної військової адміністрації: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, будинок 1. Дніпропетровської обласної ради: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 2.

1.2. Соціально-демографічна характеристика населення Дніпропетровської області

Відповідно до Закону України від 17 січня 2019 року № 2761-VIII «Про соціальні послуги» до повноважень рад ТГ належить ряд завдань, в т. ч. визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах, здійснення заходів для виявлення вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах тощо.

Місцеві органи соціального захисту населення щороку мають здійснювати визначення потреб населення у соціальних послугах для планування заходів щодо їх надання на короткостроковий період шляхом збору, узагальнення та аналізу даних за відповідними формами (пункт 1 розділу III наказу Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах»). Також один раз на три роки у період з 01 січня до 15 червня, ТГ слід здійснювати збирання, узагальнення та аналіз даних щодо соціально-демографічної ситуації у ТГ та кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення за відповідною формою (пункт 1 розділу II даного наказу). Ці дані в розрізі старостинських округів з гендерно дезагрегованими даними можуть міститися у загальному Паспорті громади або викладені окремо в Соціальному паспорті ТГ.

Паспорт ТГ має систематизувати дані, що характеризують актуальну інформацію про ресурси та соціальні особливості громади, адміністративно-територіальний устрій, демографічний стан, гендерні аспекти, рівень зайнятості/безробіття, інфраструктури, житлово-комунальне господарство, громадські та релігійні організації, місцеве самоврядування та бюджет, а також ризики, з якими стикаються мешканці ТГ.

Ці документи є дієвими інструментами для якісного планування розвитку ТГ та соціальних послуг, вирішення проблемних питань, залучення інвесторів, грантодавців, донорів. Паспорт затверджується розпорядчим документом та розміщується на офіційному сайті ТГ.

Джерелом аналізу соціально-демографічних даних населення Дніпропетровської області стали отримані від ТГ 86 заповнених Форм № 2 за підписами керівників громад Дніпропетровської області наданих узагальнених даних Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА (форма № 4).

Кожною ТГ були надані дані щодо кількості категорій осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах та отримують соціальні послуги за місцем проживання (див. табл. 1.2.1).

Таблиця 1.2.1. Дані щодо кількості категорій вразливих груп населення у розрізі ТГ

№	Назва ТГ	Кількість категорій вразливих груп населення, по яким зібрані дані у ТГ ⁵	Кількість категорій вразливих груп населення, по яким відсутня інформація	Кількість категорій вразливих груп населення, по яким дані дорівнюють «0»
1.	Апостолівська міська	18	16	8
2.	Богданівська сільська	14	4	24

⁵Аналіз соціально-демографічних даних, станом на 01.01.2023 року, у Дніпропетровській області здійснено на підставі заповнених кожною громадою даних (форма № 3) за підписами керівників громад Дніпропетровської області та наданих даних Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА

3.	Божедарівська селищна	11	3	28
4.	Брагинівська сільська	13	4	25
5.	Вакулівська сільська	14	-	28
6.	Васильківська селищна	20	-	22
7.	Великомихайлівська сільська	16	3	23
8.	Вербківська сільська	7	21	14
9.	Верхівцівська міська	18	17	7
10.	Верхньодніпровська міська	17	14	11
11.	Вишнівська селищна	14	8	20
12.	Вільногірська міська	19	11	12
13.	Глеюватська сільська	16	-	26
14.	Гречаноподівська сільська	10	4	28
15.	Грушівська сільська	10	3	29
16.	Губиниська селищна	15	12	15
17.	Девладівська сільська	18	-	24
18.	Дніпровська міська	25	14	3
19.	Дубовиківська сільська	16	12	14
20.	Жовтоводська міська	21	6	15
21.	Зайцівська сільська	16	3	23
22.	Затишнлянська сільська	16	3	23
23.	Зеленодольська міська	13	17	12
24.	Іларіонівська селищна	10	21	11
25.	Кам'янська міська	25	8	9
26.	Карпівська сільська	15	3	24
27.	Китайгородська сільська	9	7	26
28.	Криворізька міська	17	25	-
29.	Криничанська селищна	21	2	19
30.	Лихівська селищна	12	17	13
31.	Личківська сільська	14	7	21
32.	Лозуватська сільська	16	14	12
33.	Любимівська сільська	13	9	20
34.	Ляшківська сільська	9	4	29
35.	Магдалинівська селищна	23	3	16

36.	Маломихайлівська сільська	10	6	26
37.	Марганецька міська	27	5	10
38.	Межиріцька сільська	16	6	20
39.	Межівська селищна	17	12	13
40.	Миколаївська сільська Дніпровського району	16	10	16
41.	Миколаївська сільська Синельниківського району	21	2	19
42.	Мирівська сільська	14	15	13
43.	Могилівська сільська	10	-	32
44.	Нивотрудівська сільська	12	12	18
45.	Нікопольська міська	16	15	11
46.	Новолатівська сільська	15	9	18
47.	Новомосковська міська	20	15	7
48.	Новоолександрівська сільська	6	26	10
49.	Новопавлівська сільська	21	3	18
50.	Новопільська сільська	18	12	11
51.	Новопокровська селищна	9	12	21
52.	Обухівська селищна	12	6	24
53.	Павлоградська міська	27	10	5
54.	Перещепинська міська	12	14	16
55.	Першотравневська міська	18	14	10
56.	Першотравенська сільська	16	13	13
57.	Петриківська селищна	20	11	11
58.	Петропавлівська селищна	23	2	17
59.	Підгородненська міська	13	16	13
60.	Піщанська сільська	18	12	12
61.	Покровська міська	29	3	10
62.	Покровська селищна	27	4	11
63.	Покровська сільська	15	3	24
64.	П'ятихатська міська	19	12	11
65.	Раївська сільська	10	18	14
66.	Роздорська селищна	12	9	21
67.	Саксаганська сільська	13	23	6
68.	Святовасилівська сільська	8	31	3

69.	Синельниківська міська	24	11	7
70.	Славгородська селищна	16	7	19
71.	Слобожанська селищна	23	4	15
72.	Слов'янська сільська	15	6	21
73.	Солонянська селищна	27	4	11
74.	Софіївська селищна	26	4	12
75.	Сурсько-Литовська сільська	11	16	15
76.	Тернівська міська	22	7	13
77.	Томаківська селищна	16	13	13
78.	Троїцька сільська	17	6	19
79.	Українська сільська	14	1	27
80.	Царичанська селищна	22	-	20
81.	Червоногригорівська селищна	16	13	13
82.	Черкаська селищна	15	11	16
83.	Чернечинська сільська	10	15	27
84.	Чумаківська сільська	9	3	30
85.	Широківська селищна	22	9	11
86.	Юр'ївська селищна	20	-	22

У багатьох ТГ **відсутня інформація** в повному обсязі щодо кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Слід зазначити, що кількість категорій вразливих груп населення, по яким дані дорівнюють «0» можуть свідчити як про відсутність осіб/сімей даної категорії, так і про відсутність інформації щодо даної категорії (майже не можливо, щоб у ТГ кількість осіб категорії «Особи похилого віку та одинокі непрацездатні особи» дорівнювалася «0»).

Таким чином, слід зазначити, що у ТГ **робота щодо збирання, узагальнення та аналізу** даних щодо кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення **ведеться не систематично**.

У більшості ТГ Дніпропетровської області зібрані дані по наступним категоріям осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, а саме:

- внутрішньо переміщені особи;
- діти з інвалідністю;
- діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування;
- особи похилого віку;
- діти, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах;
- сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям;
- одинокі особи, які потребують стороннього догляду.

Більш детальний аналіз показав наступне:

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «**Внутрішньо переміщені особи**» надані **84 ТГ** області (див. рис. 1.2.1). Дані відсутні у **Нікопольській ТГ**, кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у **Маломихайлівській ТГ**.

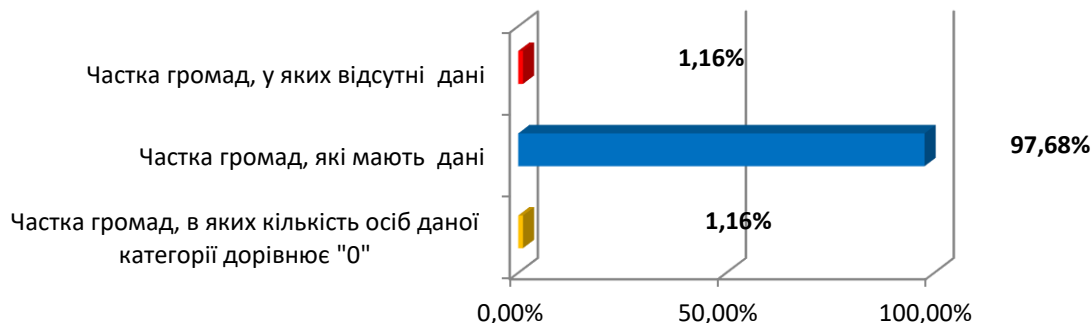
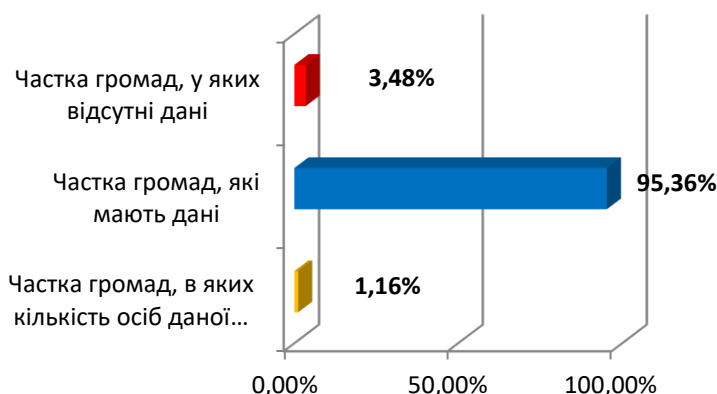

Рисунок 1.2.1. Дані щодо обліку осіб категорії «Внутрішньо переміщені особи»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «**Діти з інвалідністю**» надані **82 ТГ** області (див. рис. 1.2.2.);

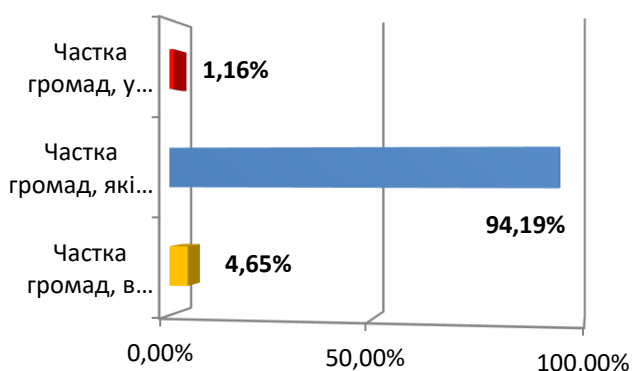

Дані відсутні у ТГ: *Верхівцівській, Верхньодніпровській, Сурсько-Литовській.*

Кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у **Червоногригорівській ТГ**

Рисунок 1.2.2. Дані щодо обліку осіб категорії «Діти з інвалідністю»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «**Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування**» надані **81 ТГ** області (див. рис. 1.2.3);

Дані відсутні у *Святовасилівській ТГ.*

Кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у ТГ: ***Ляшківській, Любимівській, Китайгородській, Грушівській***

Рисунок 1.2.3. Дані щодо обліку сімей категорії «Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «Особи похилого віку» надані **79 ТГ** області (див. рис. 1.2.4);

Дані відсутні у ТГ: Дніпровській, Лихівській, Новоолександрівській, Обухівській, П'ятихатській, Чернечинській

Кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у Могилівській ТГ

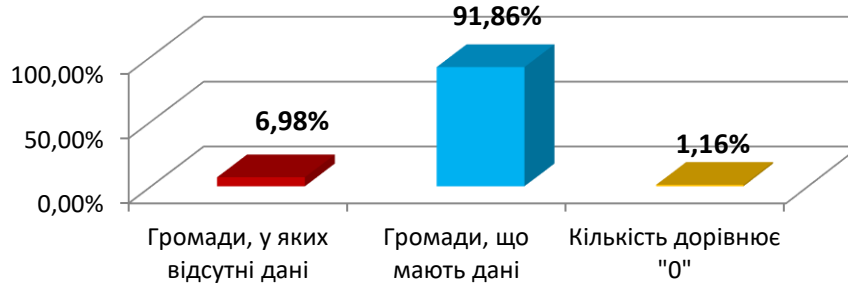

Рисунок 1.2.4. Дані щодо обліку осіб категорії «Особи похилого віку»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «Діти, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах» надані **77 ТГ** області (див. рис. 1.2.5).

Дані відсутні у Святотроїцькій ТГ.

Кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у ТГ: Богданівській, Вакулівській, Вербківській, Гречаноподівській, Затишнлянській, Ляшківській, Нивотрудівській, Царичанській.

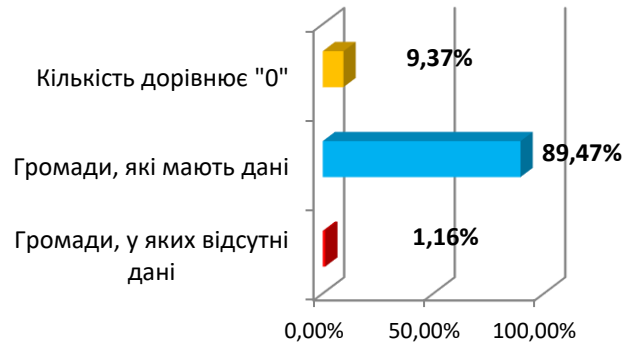
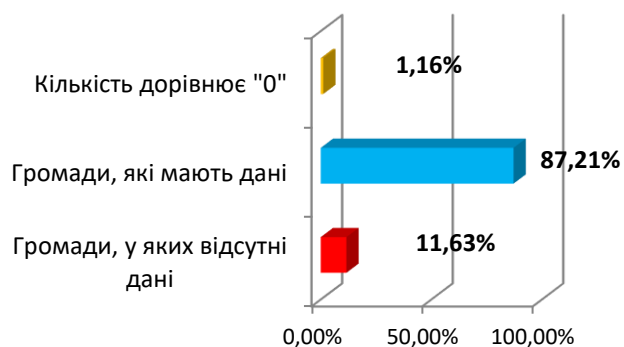

Рисунок 1.2.5. Дані щодо обліку осіб категорії «Діти, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «Сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» надані **75 ТГ** області (див. рис. 1.2.6);

Дані відсутні у ТГ: *Богданівській, Вербківській, Іларіонівській, Нікопольській, Новоолександрівській, П'ятихатській, Першотравневській, сільській, Перещепинській, Раївській, Святовасилівській*

Кількість осіб даної категорії дорівнює «0» у *Китайгородській ТГ*

Рисунок 1.2.6. Дані щодо обліку осіб категорії «Сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»

✓ дані щодо кількості осіб/сімей категорії «Одинокі особи, які потребують стороннього догляду» надані **72 ТГ** області (див. рис. 1.2.7).

Дані відсутні у ТГ: Іларіонівській, Лихівській, Новоолександрівській, Роздорській, Чернечинській.

Кількість осіб дорівнює «0» у ТГ:

Глеюватській, Зайцівській, Китайгородській, Ляшківській, Могилівській, Новолатівській, Новопільській, Новопокровській, Чумаківській

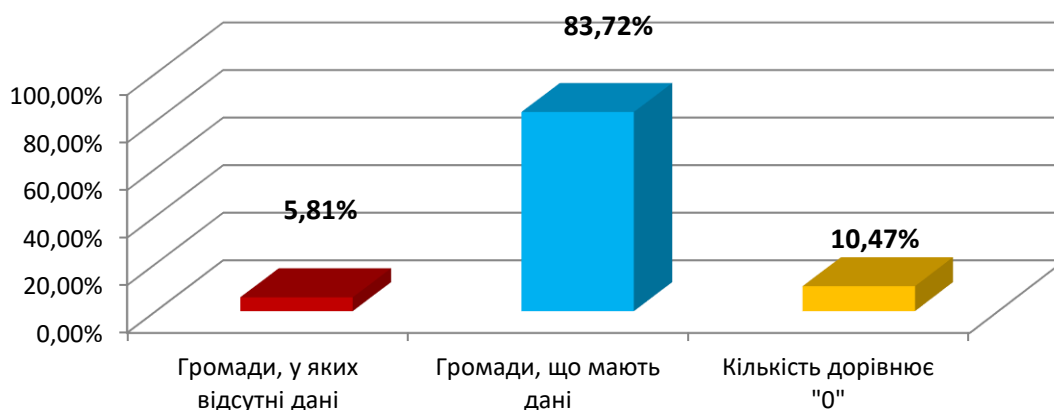

Рисунок 1.2.7. Дані щодо обліку осіб категорії «Одинокі особи, які потребують стороннього догляду»

Слід зазначити, що в не в усіх ТГ здійснюється повний облік даних осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення. Дані по категорії осіб/сімей «Особи, які звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та мають довідку про звернення за захистом в Україні» відсутні у всіх ТГ Дніпропетровської області, по категорії «Особи, які постраждали від торгівлі людьми» наявні лише в одній громаді та навпаки дані по категорії «Внутрішньо переміщені особи» наявні у 84 громадах. Тобто, у кожній ТГ наявні різні дані щодо категорій осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення (див. рис. 1.2.8).

Рисунок 1.2.8. Дані щодо обліку в ТГ категорій осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення

Сучасна демографічна ситуація в Дніпропетровській області склалася під впливом розвитку інфраструктури населених пунктів громади, природного та механічного руху населення.

Станом на 01.01.2023 р. чисельність наявного населення Дніпропетровської області становить 3 105 394 особи (968 502 особи⁶ у м. Дніпро та 2 136 892 особи⁷ в Дніпропетровській області), в т. ч. міського – 1 444 831 особа (за даними 34 громад), сільського - 569 496 осіб (за даними 76 громад) (див. рис. 1.2.9). Питома вага у загальній чисельності населення: міського склала 77,7 % (в Україні – 69,41%), сільського населення – 22,3 % (в Україні – 30,59 %).

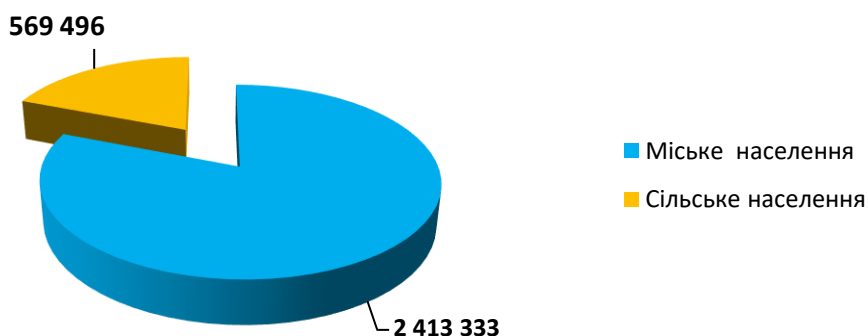

Рисунок 1.2.9. Розподіл населення за місцем проживання

Демографічна ситуація в Дніпропетровській області містить ризики для майбутнього розвитку її територій, що пов'язано, головним чином, зі скороченням природного приросту населення, незбалансованістю у співвідношенні між чоловіками та жінками, диспропорцією вікових груп (див. рис. 1.2.10), що є стримуючим фактором у режимі відтворення населення та поступово призводить до скорочення чисельності осіб працездатного віку, що складає 33,4% (1 037 372 осіб – дані надані 76 громадами).

При цьому працюючих 133 729 осіб (дані надані 29 громадами), а безробітних, що зареєстровані у центрі зайнятості – 18 364 особи (дані надані 42 громадами), гендерно дезагреговані дані наявні.

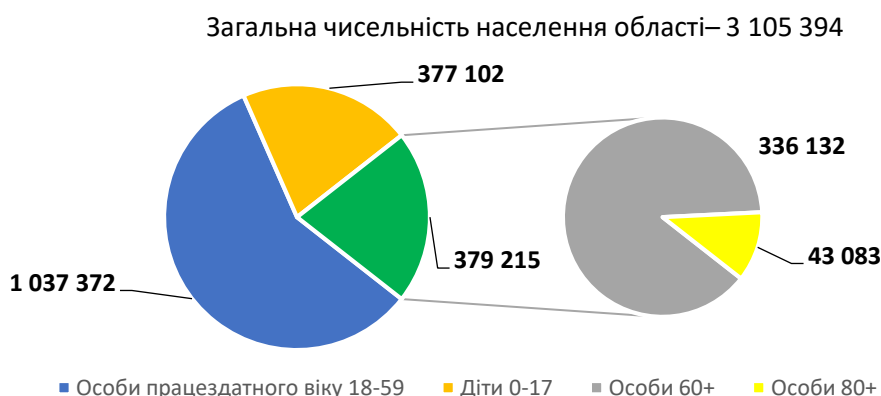

Рисунок 1.2.10. Розподіл населення за віком

⁶ <https://decentralization.gov.ua/areas/0562>

⁷ Соціально-демографічні дані по Дніпропетровській області викладені на підставі заповнених кожною громадою даних (форма № 2) за підписами керівників громад Дніпропетровської області та наданих даних Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА (форма № 4)

В області з населенням 3 105 394 особи, жіночого населення – 1 206 774 особи (без даних Дніпровської ТГ та Кам'янської ТГ), чоловічого населення – 980 290 осіб (без даних Дніпровської ТГ та Кам'янської ТГ).

Слід зазначити, що в структурі населення Дніпропетровської області жіноче населення перевищує чоловіче, як серед міського і сільського населення (див. рис. 1.2.11) так і серед вікових груп. Особливо у віковій групі 60-80 років частка чоловіків значно зменшується.

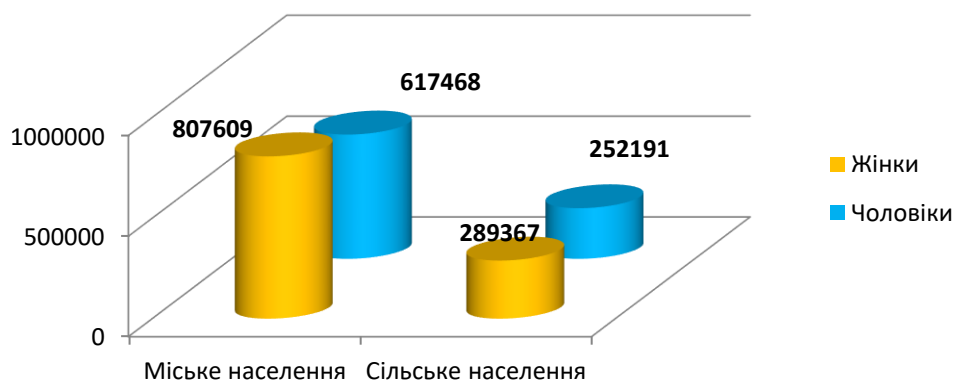

Рисунок 1.2.11. Гендерний розподіл населення області

У структурі загальної чисельності населення Дніпропетровської області кількість дитячого населення у віці від 0 до 17 років – 377 102 дитини (дані надані 85 ТГ, окрім **Дніпровської ТГ**). Дівчат – 159 794, хлопців – 145 838 (дані надані 74 ТГ).

Серед загальної чисельності населення області люди старшого віку складають значну частку – 424 847 осіб (дані надані 63 ТГ), з них: 60+ – 381 764 осіб (дані надані 73 ТГ), у віці 80 років і старше – 43 083 особи (дані надані 63 ТГ). Кількість одиноких осіб, які потребують стороннього догляду – 14243 (див. рис. 1.2.12), за даними, що надані 72 ТГ. Одинокі особи, які потребують допомоги у веденні домашнього господарства – 20923 особи (дані надані 66 ТГ).

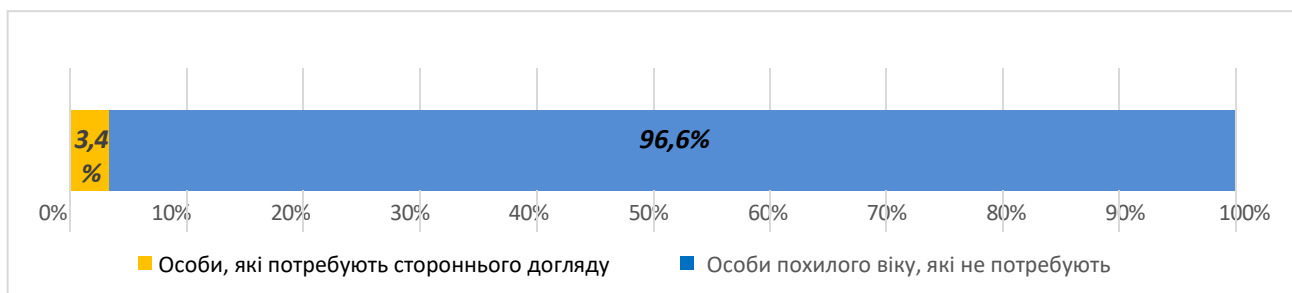

Рисунок 1.2.12. Дані щодо частки одиноких осіб, які потребують стороннього догляду

Зокрема, спостерігається стійкий період демографічного старіння населення, що виражається у зростанні чисельності осіб старшого віку.

В обох вікових групах 60+ і 80+ значно переважає чисельність жінок (див. рис.1.2.13) і складає – 239 255 (57,97%, дані надані 73 ТГ) (відповідно 210 172 та 29 083), чоловіків – 139 375 (42,03 %, дані надані 63 ТГ) (відповідно 61539 та 15 914), дані надані 73 ТГ.

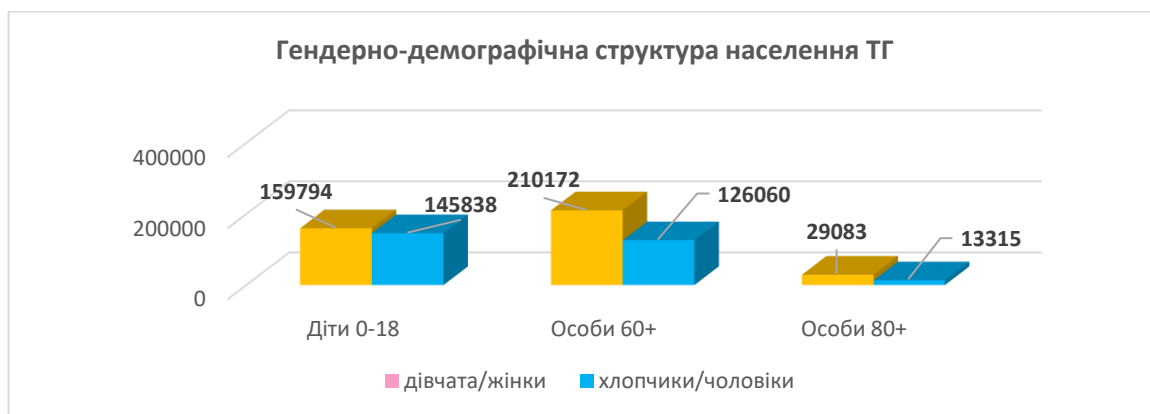

Рисунок 1.2.13. Гендерно-демографічна структура населення ТГ

Основною проблемою демографічної ситуації є зменшення народжуваності. Так у 2022 році кількість померлих майже втричі більша ніж народжених (див. табл. 1.2.2). В усіх містах та районах області внаслідок перевищення кількості померлих над кількістю народжених спостерігається скорочення чисельності населення. Тенденція зниження народжуваності певним чином пов'язана із розв'язанням воєнного конфлікту на Сході країни та Російською збройною агресією проти України, економічною кризою, різким зниженням рівня життя і доходів широких верств населення, невпевненістю громадян в майбутньому тощо.

Таблиця 1.2.2. Природний приріст населення за 2022 рік

Кількість народжених	13 687	дані надані 67 ТГ
Кількість померлих	31 903	дані надані 60 ТГ
Кількість померлих дітей у віці до 1 року	87	дані надані 60 ТГ

Міграція населення є наступним чинником формування чисельності населення. У зв'язку із розв'язанням воєнного конфлікту на Сході країни та Російською збройною агресією проти України, розпочалася евакуація, переміщення населення в інші регіони України, за кордон тощо.

Міграційний приріст спостерігається за рахунок внутрішньо переміщених осіб, тенденція збільшення кількості населення у всіх районах області та містах Дніпро, Кривий Ріг, Павлоград та інших.

Викликом для ТГ стала адаптація та соціальна інтеграція внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у місцеві ТГ. Надано прихисток майже 428 939 внутрішньо переміщеним особам, серед яких є особи з інвалідністю (дані надані 84 ТГ). Із них жінок ВПО – 179 274, чоловіків – 133 283, дітей – 77 236.

В області проживає 24 986 осіб з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (дані надані 65 ТГ).

Сімей, в яких діти виховуються неповнолітніми самотніми матеріями (батьками) – 169 (дані надані 21 ТГ).

Кількість осіб/сімей, які також належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах наведено на рисунку 1.2.14.

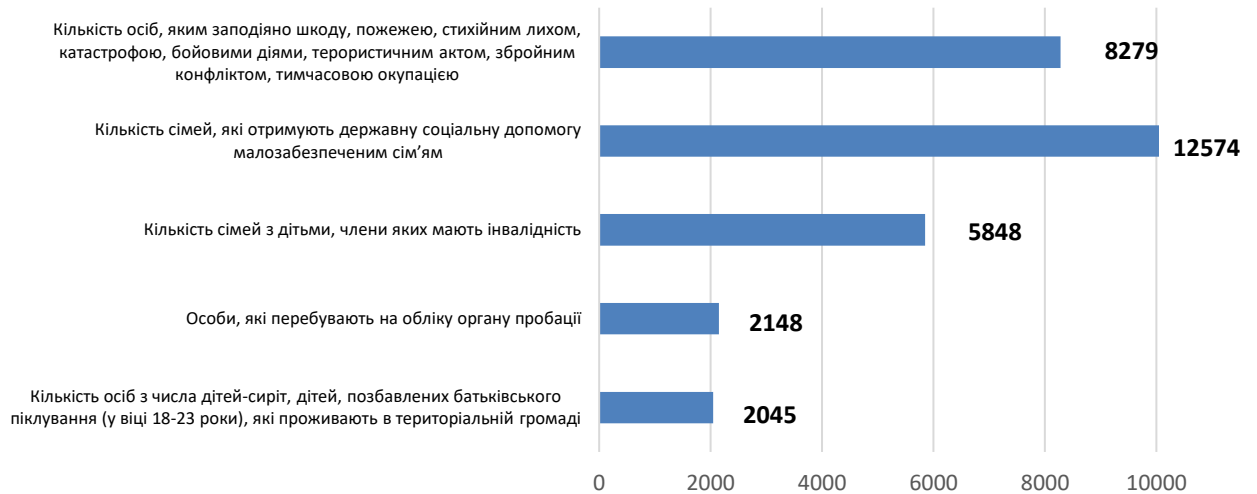

Рисунок 1.2.14. Кількість осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах

Кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах та дітей, влаштованих до закладів інституційного догляду та виховання дітей наведено у таблиці 1.2.3.

Таблиця 1.2.3. Дані щодо кількості дітей вразливих категорій

Категорія	Кількість	Кількість ТГ, які надали інформацію
Кількість дітей, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах	3060	77 ТГ
Кількість сімей, у яких дітей відібрано у батьків без позбавлення їх батьківських прав на підставі рішення суду	45	8 ТГ
Кількість сімей, з яких дітей влаштовано в сім'ї патронатних вихователів	76	28 ТГ
Кількість сімей, у яких батьків поновлено в батьківських правах	48	9 ТГ
Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	6356	80 ТГ
Сім'ї, діти з яких влаштовані до закладів інституційного догляду та виховання дітей	236	27 ТГ

Кількість осіб, які постраждали від домашнього насильства – 5278 (дані надані 45 ТГ), із них: жінок – 3800, чоловіків – 879, дітей – 597. При цьому лише 8 осіб були направлені для на проходження програми для кривдників (дані надані 2 ТГ).

Кількість сімей, у яких діти систематично самовільно залишають місце проживання: 25 дітей (дані надані 15 ТГ), «0» дітей даної категорії надали 63 ТГ, інформація відсутня у 8 ТГ.

Сім'ї, в яких діти систематично без поважних причин не відвідують заклади освіти – 218 (дані надані 17 ТГ), «0» дітей даної категорії надали 57 ТГ, інформація відсутня у 12 ТГ.

У зв'язку з деінституціалізацією дитячих інтернатних закладів, пріоритетними в короткостроковій перспективі повинні стати потреби дітей, які перебувають в інтернатних закладах та повертатимуться до

ТГ області, сімей, які виховують дітей з порушеннями розвитку або ризиком отримання таких порушень, зокрема в умовах воєнного стану, кількість таких сімей може бути збільшена.

Слід зазначити, що облік дітей з інвалідністю і повнолітніх осіб з інвалідністю також ведеться не у всіх ТГ, гендерно дезагреговані дані цієї категорії відсутні (див. табл. 1.2.4).

Таблиця 1.2.4. Дані щодо кількості дітей/осіб з інвалідністю

Категорія	Кількість	Кількість ТГ, які надали інформацію
Кількість дітей з інвалідністю	12442	82 ТГ
Кількість дітей з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (у тому числі до встановлення інвалідності)	519	18 ТГ
Кількість дітей, які потребують паліативного догляду	252	12 ТГ
Кількість дітей з особливими освітніми потребами	7379	67 ТГ
Кількість повнолітніх осіб з інвалідністю	74078	44 ТГ
Кількість повнолітніх недієздатних осіб, яким не призначено опікуна	66	13 ТГ

Слід відмітити, що у громадах Дніпропетровської області проживає певна кількість ВІЛ-інфікованих осіб, осіб, хворих на туберкульоз, осіб з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин, осіб із залежністю від азартних ігор, дітей з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням наркотичних речовин, дітей з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням алкоголю (див. табл. 1.2.5).

Таблиця 1.2.5. Дані щодо кількості дітей/осіб з вадами здоров'я

Категорія	Кількість	Кількість ТГ, які надали інформацію
Кількість ВІЛ-інфікованих осіб	15871	32 ТГ
	Жінок- 7971, чоловіків -7588, дітей -467	
Кількість осіб, хворих на туберкульоз	858	30 ТГ
	Жінок- 202, чоловіків -522, дітей -30	
Кількість осіб з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин	11814	20 ТГ

Висновки:

1. Відповідно до вимог наказу Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах» громадам, які мали інформацію щодо соціально-демографічної ситуації у територіальній громаді та кількості осіб/сімей, що належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах – необхідно її доопрацювати, а ТГ, які не мали такої інформації – підготувати.

2. Також, слід зазначити, що отримані соціально-демографічні дані свідчать про те, що вагомий сегмент у структурі населення ТГ Дніпропетровської області складають соціально-демографічні групи, вразливі у реалізації своїх прав та відповідно до законодавства потребують надання соціальних послуг.

3. Аналіз даних пільгових категорій вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах кожної ТГ показав:

- дані по категоріям вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах у ТГ або відсутні (що свідчить про відсутність системної роботи щодо збору, узагальненню та аналізу зазначених показників) або форми заповнені формально;
- жодною ТГ Дніпропетровської області не надано інформацію в повному обсязі щодо кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах;
- не по кожній категорії вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах надані гендерно дезагреговані дані.

4. Таким чином, узагальнені дані по категоріям осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення Дніпропетровської області потребують уточнення у зв'язку з відсутністю повної інформації від усіх 86 ТГ.

5. Відсутність соціально-демографічних даних у ТГ області в подальшому унеможливить:

- ефективне планування розвитку ТГ;
- розвиток соціальних послуг;
- здійснення якісного аналізу стану надання соціальних послуг;
- якісного проведення оцінки потреб населення у соціальних послугах;
- можливість проведення заходів щодо соціальної підтримки вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

1.3. Характеристика програмних документів розвитку громад щодо розвитку соціальних послуг в громадах. Соціальні проблеми громад та чинники, що їх обумовлюють

Найкращі передумови для реалізації політики у сфері надання соціальних послуг складаються тоді, коли такі заходи передбачені в планах. Цілісна система соціального планування формується з елементів стратегічного середньострокового і короткострокового планування.

Базовим документом для визначення пріоритетів розвитку області або ТГ є стратегія її розвитку. Це документ, що визначає на довгостроковий період (7 років) стратегічні та оперативні цілі, індикатори (показники) їх досягнення, пріоритети та завдання для сталого економічного та соціального розвитку громади. Саме у стратегії розвитку області або ТГ визначають фундаментальне бачення їх процвітання у майбутньому. В основі зазначеного документа перебуває людина з її потребами, що зумовлює фокусування уваги на соціальних послугах, які забезпечують базові людські потреби.

Статтею 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено власні повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку, до яких, зокрема, належать:

- підготовка програм соціально-економічного та культурного розвитку сіл, селищ, міст, цільових програм з інших питань самоврядування, подання їх на затвердження ради, організація їх виконання; подання раді звітів про хід і результати виконання цих програм;

- забезпечення складання балансів фінансових, трудових ресурсів, грошових доходів і видатків, необхідних для управління соціально-економічним і культурним розвитком відповідної території;

- подання до районних, обласних рад необхідних показників та внесення пропозицій до програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно районів і областей, а також до планів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих на відповідній території, з питань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком території, задоволенням потреб населення.

Стаття 11 Закону України «Про соціальні послуги» передбачає, що до повноважень:

- Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій належать, зокрема, затвердження, забезпечення фінансування та виконання регіональних програм в частині забезпечення потреб осіб/сімей у соціальних послугах, розроблених за результатами визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах (частина третя);

- районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, рад об'єднаних територіальних громад належать, зокрема, затвердження, забезпечення фінансування та виконання регіональних програм в частині забезпечення потреб осіб/сімей у соціальних послугах, розроблених за результатами визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах (частина четверта).

Основною ознакою розробки стратегії розвитку громади є орієнтація на потреби та інтереси людей, тому в першу чергу необхідно визначити потреби населення громади у соціальних послугах: створити соціальний портрет громади, проаналізувати її соціально-демографічні характеристики, сильні сторони і потреби; «почути голоси» різних груп мешканців ТГ щодо розвитку необхідної підтримки та соціальних послуг; перевірити доступність соціальних послуг та існуючу координацію і взаємодоповнюваність між їх надавачами та надавачами освітніх, медичних, адміністративних та інших послуг.

У ході аналізу встановлено, що у стратегічних документах 48 (56 %) ТГ, є операційні цілі, завдання стосовно надання соціальних послуг, у 13 (15%) ТГ – відсутні /або не надано інформацію (див. рис. 1.3.1.).

Звернути увагу!!!

25 (29%) ТГ (*Брагинівська, Великомихайлівська, Гречаноподівська, Дніпровська, Карпівська, Лихівська, Лозуватська, Ляшківська, Мирівська, Новоолександрівська, Обухівська, Перещепинська, Покровська селищна, Покровська сільська, Роздорська, Саксаганська, Святовасилівська, Троїцька, Українська, Царичанська, Червогогригорівська, Черкаська, Чумаківська, Широківська, Юр'ївська ТГ*) не надали інформацію.

Відсутні операційні цілі, завдання стосовно надання соціальних послуг у стратегічних документах таких ТГ:

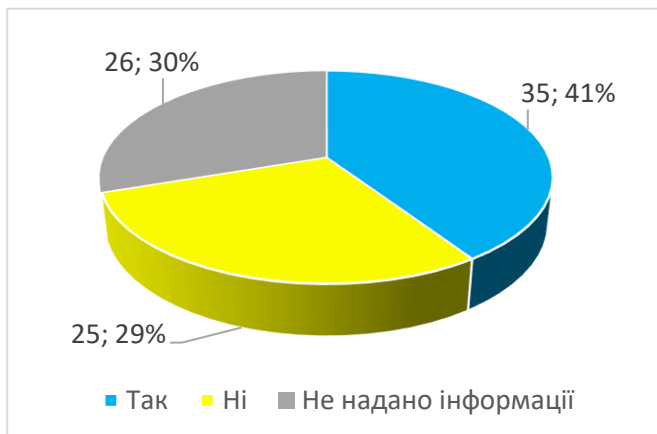
Вишнівська, Зайцівська, Затишнянська, Іларіонівська, Любимівська, Маломихайлівська, Миколаївська сільська Дніпровського р-ну, Павлоградська, Першотравенська, Петриківська, Славгородська, Солонянська, Сурсько-Литовська ТГ

Рис. 1.3.1. Інформація про наявність операційних цілей, завдань стосовно надання соціальних послуг у стратегічних документах ТГ

Показник розроблення місцевих програм забезпечення потреб населення у соціальних послугах у ТГ, у порівнянні зі стратегіями розвитку громад, ще нижчий. У переважній більшості ТГ, а саме у 35 (41 %) ТГ розроблено такі **місцеві програми, у 25 (29 %) ТГ – не розроблено** (див. рис. 1.3.2).

Звернути увагу !!!

26 (30%) ТГ (*Брагинівська, Великомихайлівська, Гречаноподівська, Дніпровська, Карпівська, Лихівська, Лозуватська, Ляшківська, Мирівська, Новоолександрівська, Обухівська, Перещепинська, Першотравенська, Покровська селищна, Покровська сільська, Роздорська, Саксаганська, Святовасилівська, Троїцька, Українська, Царичанська, Червогогригорівська, Черкаська, Чумаківська, Широківська, Юр'ївська ТГ*) не надали інформацію

Відсутні розроблені місцеві програми забезпечення потреб населення у соціальних послугах у таких ТГ:

Апостолівська, Божедарівська, Вербківська, Верхівцівська, Вишнівська, Зайцівська, Затишнянська, Зеленодольська, Китайгородська, Криворізька, Криничанська, Любимівська, Маломихайлівська, Марганецька, Нивотрудівська, Новомосковська, Новопавлівська, П'ятихатська, Павлоградська, Петропалівська, Підгородненська, Раївська, Синельниківська, Слов'янська, Сурсько-

Литовська ТГ

Рис. 1.3.2. Інформація щодо розроблення місцевих програм забезпечення потреб населення ТГ у соціальних послугах

ТГ, які планують затверджувати цільові соціальні програми розвитку соціальних послуг (див. рис. 1.3.4), будуть затверджувати на такі термін, наприклад:

на 1 рік – 2 ТГ,

на 2 роки – 8 ТГ,

на 3 роки і більше – 18 ТГ (див. рис. 1.3.4), 4 ТГ не надали відповіді.

Рис. 1.3.4. Інформація щодо термінів стратегічного планування

Під час аналізу встановлено, що ТГ вживають певних заходів стосовно участі їх у різноманітних проектах/програмах щодо розвитку соціальних послуг (див. табл. 1.3.1).

Таблиця 1.3.1. Інформація стосовно участі ТГ у проектах/програмах

Участь ТГ у проектах/ програмах	Кількість (відсоток ⁸) ТГ	Перелік ТГ
Участь ТГ у виконанні регіональних програм розвитку соціальних послуг	12 (14 %)	Васильківська, Грушівська, Жовтоводська, Магдалинівська, Межиріцька, Могилівська, Новопавлівська, Новопокровська, П'ятихатська, Покровська міська, Софіївська, Томаківська ТГ
Участь ТГ у виконанні програм у рамках Міжнародної технічної допомоги (протягом I півріччя 2023 року)	12 (14 %)	Васильківська, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Магдалинівська, Межівська, Нікопольська, П'ятихатська, Першотравневська, Петриківська, Петропавлівська, Покровська селищна ТГ
Участь у конкурсних програмах для органів місцевого самоврядування	19 (22 %)	Вакулівська, Васильківська, Дубовиківська, Жовтоводська, Кам'янська, Магдалинівська, Межівська, Нікопольська,

⁸Зазначено відсоток із загальної кількості ТГ в області (86) та з урахування того, що 25 (29%) ТГ (Брагинівська, Великомихайлівська, Гречаноподівська, Дніпровська, Карпівська, Лихівська, Лозуватська, Ляшківська, Мирівська, Новоолександрівська, Обухівська, Перещепинська, Покровська селищна, Покровська сільська, Роздорська, Саксаганська, Святовасилівська, Троїцька, Українська, Царичанська, Червогогригорівська, Черкаська, Чумаківська, Широкивська, Юр'ївська ТГ) не надали інформацію

Участь у проектах Мінсоцполітики та Нацсоцслужби	25 (29 %)	Новопавлівська, Новопокровська, Першотравневська, Підгородненська, Покровська міська, Слов'янська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Тернівська, Томаківська, Чернеччинська ТГ Вакулівська, Васильківська, Девладівська, Дубовиківська, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Личківська, Межиріцька, Межівська, Нікопольська, Новопавлівська, Новопільська, П'ятихатська, Павлоградська, Першотравненська, Петриківська, Петропавлівська, Підгородненська, Покровська міська, Раївська, Софіївська, Тернівська, Чернеччинська ТГ
--	-----------	---

Отже, незначна кількість ТГ приймали участь у різних проектах/програмах щодо розвитку соціальних послуг, у тому числі міжнародних, що може негативно впливати на розвиток надання базових соціальних послуг у цих ТГ.

Стосовно стратегічних і програмних документів обласного (регіонального) рівня аналіз показав наступне.

Під час аналізу стратегічних та програмних документів в частині соціального захисту населення, зокрема, надання соціальних послуг, з'ясовано, що на сайтах Дніпропетровської обласної ради, обласної державної адміністрації/обласної військової адміністрації розміщено стратегії та програми, **зокрема:**

- ❖ [Стратегія розвитку](#) Дніпропетровської області до 2027 року, затверджена рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 р. № 624-24/VII (далі - Стратегія розвитку Дніпропетровської області) та План реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021–2023 роки;
- ❖ [Програма соціально-економічного та культурного розвитку](#) Дніпропетровської області на 2024 рік, затверджена рішенням Дніпропетровської обласної ради від 08.12.2023 р. № 329-18/VIII;
- ❖ [Комплексна програма соціального захисту населення](#) Дніпропетровської області на 2020–2024 роки (від 13.12.2019 р. №534-20/VII, зі змінами);
- ❖ [Регіональна цільова соціальна програма розвитку сімейної та гендерної політики](#) у Дніпропетровській області на 2023–2027 роки (від 14.10.2022 р. №217-13/VIII);
- ❖ [Регіональна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству](#) та насильству за ознакою статі в Дніпропетровській області на період до 2025 року (від 06.08.2021 р. №97-7/VIII, від 05.11.2021 р. №134-8/VIII);
- ❖ [Комплексна програма з соціальної підтримки, реабілітації осіб](#), які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, та членів їхніх сімей у Дніпропетровській області на 2020–2025 роки (від 27.03.2020 р. №570-22/VII, від 25.11.2022 р. №240-14/VIII);

- ❖ [Програма «Регіональний план реформування системи інституційного догляду та виховання дітей з одночасним розвитком послуг для дітей та сімей з дітьми в громадах Дніпропетровської області на 2020–2027 роки»](#) (від 05.06.2020 р. №600-23/VII, від 26.02.2021 р. №38-4/VIII);
- ❖ [Програма соціального захисту та підтримки дітей](#) у Дніпропетровській області на 2021–2025 роки (від 09.10.2020 р. №645-25/VII, від 03.12.2021 р. №157-9/VIII);
- ❖ [Регіональна цільова соціальна програма протидії торгівлі людьми](#) на період до 2025 року в Дніпропетровській області (від 28.07.2023 р. №309-17/VIII);
- ❖ [Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб](#) у Дніпропетровській області на 2023–2025 роки (від 28.07.2023 р. №299-17/VIII).

Таблиця 1.3.2. Основні стратегічні та програмні документи в частині надання соціальних послуг в Дніпропетровській області

Назва стратегічного / програмного документу	Ціль / напрям / пріоритет	Завдання/заходи
<p>Стратегія розвитку Дніпропетровської області до 2027 року.</p> <p>План реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021 – 2023 роки</p>	<p>Програма 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНИХ УМОВ ЖИТТЯ</p> <p>Напрямок 3.С. Забезпечення якості соціально-гуманітарних послуг на рівні провідних європейських стандартів</p>	<p>26. Будівництво, реконструкція та ремонт закладів соціального захисту у Дніпропетровській області</p>
<p>Комплексна програма соціального захисту населення Дніпропетровської області на 2020 – 2024 роки</p>	<p>Напрямок 24. Забезпечення надання комплексу соціальних та освітніх послуг, медичної допомоги, допомоги у відновленні документів, реєстрації місця проживання або перебування, працевлаштуванні бездомних осіб та осіб, звільнених з місць позбавлення волі</p>	<p>Надання комплексу соціальних та освітніх послуг, медичної допомоги, допомоги у відновленні документів, реєстрації місця проживання або перебування, працевлаштування бездомним особам та особам, звільненим з місць позбавлення волі</p>
	<p>37. Дотримання стандартів надання соціальних послуг соціально незахищеним верствам населення</p>	<p>Придбання обладнання, необхідного для забезпечення виконання функцій основної діяльності територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг), у тому числі відділеннями реабілітації та денного перебування для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю</p>

	<p>48. Забезпечення аналізу діяльності та методичної допомоги Дніпропетровської облдержадміністрації виконавчим органом міських рад та райдержадміністрацій з питань соціального захисту щодо запровадження інновацій з покращення надання соціальних послуг різним категоріям громадян</p>	<p>Забезпечення аналізу діяльності та методичної допомоги Дніпропетровської облдержадміністрації виконавчим органом міських рад та райдержадміністрацій з питань соціального захисту щодо запровадження інновацій з покращення надання соціальних послуг різним категоріям громадян</p>
<p>Регіональна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в Дніпропетровській області на період до 2025 року</p>	<p>2. Підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини і наслідки домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та щодо діяльності закладів, які надають соціальні послуги</p> <p>4. Забезпечення координації та ефективної взаємодії спеціально уповноважених органів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, інших органів та установ, які виконують функції, пов'язані зі здійсненням заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі</p> <p>5. Надання кожній постраждалій особі інформації про її права та можливості реалізації таких прав зрозумілою для неї мовою або через перекладача чи залучену третю особу, яка володіє мовою, зрозумілою постраждалій особі, та забезпечення реалізації таких прав</p> <p>6. Розбудова системи надання спеціалізованих послуг та забезпечення її сталості</p>	
<p>Регіональна цільова соціальна програма розвитку сімейної та гендерної політики у Дніпропетровській області на 2023 – 2027 роки</p>	<p>Напрямок 1. Підвищення престижу сім'ї, популяризація традиційних сімейних цінностей та національних родинних традицій</p> <p>Напрямок 2. Економічна та соціальна підтримка сімей</p>	<p>1.4. Забезпечення роботи надавачів соціальних послуг територіальних громад області з жінками, в яких є ризик відмови або які виявили намір відмови від новонародженої дитини, з метою запобігання ранньому соціальному сирітству</p> <p>2.4. Здійснення методичного забезпечення соціальної роботи щодо своєчасного виявлення та надання соціальних послуг сім'ям,</p>

<p>Програма «Регіональний план реформування системи інституційного догляду та виховання дітей з одночасним розвитком послуг для дітей та сімей з дітьми в ТГ Дніпропетровської області на 2020 – 2027 роки»</p>	<p>I. Розвиток соціальних, освітніх, медичних послуг для дітей і сімей у районах, містах, ОТГ області</p> <p>II. Розвиток альтернативних форм догляду дітей, які залишилися без батьківського піклування</p> <p>III. Трансформація закладів інституційного догляду і виховання дітей</p> <p>IV. Розвиток спроможності управління й надання послуг дітям і сім'ям на рівні районів, міст, об'єднаних територіальних громад області</p> <p>V. Розвиток міжгалузевої та міжтериторіальної взаємодії і партнерства при впровадженні реформи</p> <p>VI. Підвищення рівня обізнаності й залучення суспільства до реформи</p>	<p>які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом проведення навчальних семінарів, тренінгів, нарад для працівників надавачів соціальних послуг</p>
<p>Регіональна цільова соціальна програма протидії торгівлі людьми на період до 2025 року в Дніпропетровській області</p>	<p>3. Запобігання торгівлі людьми, її первинна профілактика</p> <p>4. Захист осіб, які постраждали від торгівлі людьми, та надання їм допомоги</p>	<p>3.8. Проведення роз'яснювальної роботи з інформування про установи та організації, що надають послуги особам, які постраждали від торгівлі людьми, надання необхідної допомоги особам/сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах</p> <p>4.1. Забезпечення реалізації механізму відшкодування надавачу соціальних послуг вартості наданих ним соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми, шляхом соціального замовлення</p> <p>4.4. Надання допомоги та послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми в Україні та за її межами, з урахуванням їх потреб, зокрема надання безоплатної правової допомоги,</p>

<p>Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб у Дніпропетровській області на 2023-2025 роки</p>		<p>спеціалізованих послуг, зокрема тимчасового притулку, гуманітарної допомоги тощо</p>
	<p>Напрямок 8. Надання соціальних послуг ВПО</p>	<p>8.1. Здійснення соціальної роботи з внутрішньо переміщеними сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах</p>
		<p>8.2. Здійснення заходів щодо розширення мережі надавачів соціальних послуг відповідно до визначеної потреби через мережу територіальних центрів соціального обслуговування, центрів надання соціальних послуг, центрів соціальних служб</p>
		<p>8.3. Здійснення заходів щодо збільшення кількості ліжок-місць або створення нових для забезпечення соціальною послугою стаціонарного догляду осіб з інвалідністю та одиноких осіб похилого віку з числа ВПО, які потребують стороннього догляду відповідно до визначеної потреби</p>
		<p>8.4. Забезпечення психологічного та соціального супроводу дітей із сімей ВПО</p>
	<p>8.5. Забезпечення всебічного інформування ВПО з питань соціального захисту, переліку соціальних послуг через створення цифровізованих інформаційних продуктів інфографіки, чатботи та месенджери</p>	

В Стратегії розвитку Дніпропетровської області до 2027 року та Плані реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021–2023 роки передбачено заходи стосовно розвитку системи надання соціальних послуг тільки «Будівництво, реконструкція та ремонт закладів соціального захисту у Дніпропетровській області» (Напрямок 3.С. Забезпечення якості соціально-гуманітарних послуг на рівні провідних європейських стандартів).

Комплексною програмою соціального захисту населення Дніпропетровської області на 2020–2024 роки передбачено, наприклад, надання комплексу соціальних послуг в частині допомоги у відновленні документів, реєстрації місця проживання або перебування, працевлаштування бездомним особам та особам, звільненим з місць позбавлення волі (Напрямок 24); запровадження надання послуг із денного догляду за особами з інвалідністю та дітьми з інвалідністю шляхом створення та забезпечення належного функціонування відділень денного перебування при комунальних закладах різного галузевого підпорядкування (Напрямок 30 завдання 30.3).

Отже, Комплексною програмою соціального захисту населення передбачено запровадження та розвиток соціальних послуг для деяких категорій осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, зокрема, бездомних осіб та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю. Решта категорій таких осіб залишається поза увагою. Аналогічна ситуації склалася і стосовно переліку соціальних послуг, оскільки йде мова, зокрема про таку соціальну послугу, як денний догляд.

Стосовно розбудови та розвитку соціальних послуг жертвам домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі відображено у Регіональній соціальній програмі запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в Дніпропетровській області на період до 2025 року; сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, у Регіональній цільовій соціальній програмі розвитку сімейної та гендерної політики у Дніпропетровській області на 2023–2027 роки; особам, які постраждали від торгівлі людьми, у Регіональній цільовій соціальній програмі протидії торгівлі людьми на період до 2025 року в Дніпропетровській області.

Більш широкий спектр заходів стосовно надання соціальних послуг та проведення соціальної роботи для внутрішньо переміщених осіб передбачено Комплексною програмою підтримки внутрішньо переміщених осіб у Дніпропетровській області на 2023–2025 роки (Напрямок 8. Надання соціальних послуг ВПО).

Висновки:

1. В цілях, завданнях, заходах стратегічних та програмних документів ТГ немає конкретизації щодо забезпечення доступними та якісними базовими соціальними послугами вразливі групи населення громади відповідно до їх індивідуальних потреб, а саме, запровадження комплексної та ефективної системи здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг.
2. Попри рекомендації міжнародних інституцій стосовно припинення влаштування осіб з інвалідністю, осіб похилого віку з числа внутрішньо переміщених осіб до інтернатних закладів, відділень стаціонарного догляду ТЦСО, ЦНСП, Дніпропетровська область продовжує їх влаштування до таких закладів, замість створення та розвитку базових та інших соціальних послуг, наприклад підтриманого проживання, надання притулку тощо.
3. В програмних та стратегічних документах ТГ відсутнє стратегічне (середньострокове, короткострокове) планування розвитку базових та інших соціальних послуг у ТГ, зокрема, моніторингу та оцінки якості надання соціальних послуг, підвищення кваліфікації та компетентностей кадрів тощо.
4. У переважній більшості заходи, зазначені у стратегічних та програмних документах області, стосовно надання соціальних послуг в основному мають фінансове підтвердження, зокрема, у переважній більшості за рахунок місцевого бюджету, крім фінансування надавачів соціальних послуг обласного рівня. Разом з тим, забезпечення роботи надавачів соціальних послуг територіальних громад області з жінками, в яких є ризик відмови або які виявили намір відмови від новонародженої дитини, з метою запобігання ранньому соціальному сирітству, – без визначених джерел фінансування.

1.4. Стан організації системи соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг в громадах відповідно до вимог чинного законодавства

У процесі реформи децентралізації в Україні, що розпочалася у 2014 році, особливо актуальним є питання забезпечення якісного та безперебійного функціонування системи соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг на регіональному рівні та в ТГ відповідно до вимог чинного законодавства^{9,10,11}

Із введенням 01 січня 2020 року в дію Закону України «Про соціальні послуги» № 4607 у новій редакції, в Україні вводяться й нові організаційні та правові засади надання соціальних послуг, а саме: в частині адміністрування соціальних послуг, підвищення статусу фахівців із соціальної роботи та інших фахівців, що надають соціальні послуги, забезпечення захисту прав осіб, які отримують соціальні послуги, розширення повноважень органів місцевого самоврядування з питань управління та організації надання соціальних послуг за місцем проживання осіб, які отримують такі послуги.

Разом з тим, зусилля органів регіональної влади спрямовані на упровадження програмних заходів здійснення реформи децентралізації влади та місцевого самоврядування, зокрема, в частині запровадження нових підходів до стратегічного планування та фінансування регіонального розвитку.

Важливим напрямом зазначених процесів є впровадження організаційної структури та проведення моніторингу, як перебігу загальних подій та результатів децентралізації, так і впливу їх на такі сфери як соціальний захист населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг, зокрема на регіональному рівні.

Інформація про діючі суб'єкти/структурні підрозділи у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг на рівні області представлена в таблиці 1.4.1.

Таблиця 1.4.1. Інформація про діючі суб'єкти/структурні підрозділи у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг на рівні області

Назва суб'єкта/структурного підрозділу	Підпорядкування	Функції/повноваження	Завдання
1. Головне управління Національної соціальної сервісної служби у Дніпропетровській області (створено відповідно до постанови Кабінету	Національній соціальної сервісній службі України	☐ Реалізація повноважень Нацсоцслужби на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці	☐ Здійснення заходів державного контролю та моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за

⁹стаття 34 Закону України «Про місцеве самоврядування» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁰Закон України «Про соціальні послуги» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

¹¹Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

**Міністрів України
від 26.08.2020 №
783 «Деякі
питання
Національної
соціальної сервісної
служби України»)**

ознакою статі, торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, за належним рівнем доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних категорій населення та за дотриманням прав дітей;

взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з питань, які належать до повноважень Нацсоцслужби;

забезпечення методичного супроводу діяльності структурних підрозділів органів соціального захисту місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань, які належать до повноважень Нацсоцслужби;

здійснення збору та узагальнення інформації щодо управління системою соціальної роботи, надання соціальних послуг, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, волонтерської діяльності та стану дотримання прав дітей на території області

2. Департамент соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної

Підпорядковується голові Дніпропетровської обласної державної адміністрації, заступникові голови обласної державної адміністрації, згідно

Забезпечення реалізації державної політики, серед іншого, у сфері надання соціальних послуг та здійснення

Серед іншого:

забезпечує реалізацію державної політики з питань надання соціальних послуг і соціальної роботи на регіональному рівні;

**(військової)
адміністрації**

з розподілом соціальної роботи обов'язків на регіональному керівництва рівні обласної державної адміністрації, підзвітний і підконтрольний Міністерству соціальної політики України, координується Нацсоцслужбою в межах повноважень, визначених Положенням про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 р. № 783, «Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України» (зі змінами)

узагальнює визначені виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, районними адміністраціями потреби в соціальних послугах, визначає потреби населення у соціальних послугах, що надаються на регіональному рівні, оприлюднює відповідні результати;

□ інформує населення регіону про перелік соціальних послуг, їх зміст і порядок надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я;

- забезпечує ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг на регіональному рівні;

□ розробляє, готує на затвердження, забезпечує фінансування та виконання регіональних програм у частині задоволення потреб осіб/сімей у соціальних послугах, розроблених за результатами визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади в соціальних послугах;

□ здійснює контроль за дотриманням вимог Закону України «Про соціальні послуги»;

- проводить на регіональному рівні моніторинг надання соціальних послуг, оцінювання їх якості та оприлюднення відповідних результатів; координує діяльність суб'єктів системи

				<p>надання соціальних послуг на регіональному рівні;</p> <ul style="list-style-type: none"> □ забезпечує взаємодію надавачів соціальних послуг, органів, установ, закладів, фізичних осіб – підприємців, які в межах компетенції надають на регіональному рівні допомогу вразливим групам населення та особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, та/або здійснюють їх захист
3.	Дніпропетровський обласний центр соціальних служб	<p>Дніпропетровський обласній державній (військовій) адміністрації, та є підзвітним і підконтрольним Мінсоцполітики та координується Нацсоцслужбою в межах повноважень, визначених Положенням про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 р. № 783, «Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України» (зі змінами)</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Проведення методичного забезпечення організації соціальної роботи, надання соціальних послуг, організація навчання з питань проведення соціальної роботи, надання соціальних послуг 	<ul style="list-style-type: none"> □ Методична допомога ТГ у проведенні соціальної роботи, надання соціальних послуг; □ організація навчання із соціальної роботи, надання соціальних послуг, методична організація інформування громад щодо сімейних цінностей, профілактики соціального сирітства, недопущення насильства, жорстокого поводження з дітьми; □ проведення навчальних заходів для надавачів соціальних послуг, спеціалістів виконавчих органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім'ям та дітям
4.	Служба у справах дітей Дніпропетровської обласної державної (військової) адміністрації	<p>Служба у справах дітей Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – Служба) є структурним</p>	<p>Визначення пріоритетних напрямів поліпшення відповідній території становища</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Надає місцевим органам виконавчої влади і органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності, громадським організаціям, громадянам у

підрозділом обласної державної адміністрації, який утворюється головою обласної державної адміністрації, входить до її складу і забезпечує на території області реалізацію державної політики щодо захисту прав дітей.

Служба підпорядковується голові обласної державної адміністрації, підзвітна і підконтрольна Міністерству соціальної політики України та координується Нацсоцслужбою в межах повноважень, визначених Положенням про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 р. № 783, «Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України» (зі змінами)

сімей, дітей, сприянні фізичному, духовному та інтелектуальному розвитку, запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, вчиненню дітьми правопорушень.

межах своїх повноважень практичну, методичну та консультаційну допомогу у вирішенні питань щодо соціального захисту дітей і запобігання вчиненню дітьми правопорушень;

□ надає організаційну і методичну допомогу притулкам для дітей, центрам соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально-реабілітаційним центрам (дитячі містечка), здійснює безпосередній контроль за їх діяльністю;

□ проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу з питань, що належать до її компетенції, через засоби масової інформації;

□ здійснює контроль і координацію діяльності служб у справах дітей районних держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських, селищних рад об'єднаних територіальних громад, щодо захисту прав та законних інтересів дитини, яка постраждала від домашнього насильства, та дитини, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі

1. За результатами аналізу встановлено, що Головне управління Національної соціальної сервісної служби у Дніпропетровській області (далі – ГУ НСССУ) діє на підставі Положення про Головне управління Національної соціальної сервісної служби у Дніпропетровській області (наказ Національної соціальної сервісної служби України від 23.08.2023 № 102).

Штатна чисельність ГУ НСССУ – 19 осіб, фактично працюючих 12 осіб.

Структура ГУ НСССУ:

- начальник Головного управління;
- заступник начальника Головного управління;
- відділ здійснення державного контролю у сфері соціального захисту населення;
- відділ здійснення державного контролю у сфері захисту прав дітей;
- сектор з дотримання стандартів рівності;
- головний спеціаліст-бухгалтер;
- головний спеціаліст-юрисконсульт;
- головний спеціаліст по роботі з персоналом.

Аналізом встановлено, що в ГУ НСССУ є затверджений щорічний план проведення Головним управлінням Національної соціальної сервісної служби в Дніпропетровській області перевірок правильності надання соціальної підтримки, соціальних послуг та дотримання прав дітей об'єктами державного контролю/моніторингу у 2023 році. План на 2023 рік затверджений Головою Національної соціальної сервісної служби України 29.11.2022 та розміщено на офіційному сайті Нацсоцслужби за посиланням <https://nssu.gov.ua/plani-provedennya-perevirok/chernigivska-oblast>

ГУ НСССУ у 2022 році проведено 33 позапланові перевірки дотримання вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей. За I півріччя 2023 року проведено 42 позапланові перевірки. Підстава для перевірок:

- наказ Міністерства соціальної політики України від 18.08.2022 № 219 «Про дозвіл на проведення позапланових заходів контролю протягом періоду воєнного стану»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 року № 1035 «Деякі питання здійснення державного контролю/моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей»
- постанова Кабінету Міністрів України № 843 від 04.08.2021 року «Деякі питання соціального захисту дітей, влаштованих на цілодобове перебування до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування»
- подання Уповноваженого Верховної Ради з прав людини;
- доручення Національної соціальної сервісної служби України;
- звернення громадян, органів місцевого самоврядування, державної влади тощо.

Основні недоліки, які було виявлено ГУ НСССУ під час планових та позапланових перевірок об'єктів державного контролю/моніторингу з питань:

- **Дотримання законодавства щодо соціального захисту населення, дотримання прав дітей, зокрема:**
 - невчасна реєстрація повідомлень в журналі обліку повідомлень про дітей, які залишилися без батьківського піклування;
 - невчасне внесення даних про дітей до Книги первинного обліку дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
 - порушення терміну проведення обстеження умов перебування дитини після надходження повідомлення про дитину, яка залишилася без батьківського піклування;
 - відсутність в особових справах дітей актів про факт передачі дитини, або невідповідність форми складених актів додатку 2 Порядку провадження;
 - органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини (постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866);
 - не внесення в обліково-статистичну картку дитини змін щодо історії влаштування дитини;
 - закладами не направляються повідомлення органу опіки та піклування щодо влаштування/зарахування дитини на цілодобове перебування;
 - особові справи дітей не сформовані відповідно до вимог чинного законодавства;
 - в дублікатах обліково-статистичних карток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, не поновлені дані про дітей;

- в особових справах дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, відсутня інформація щодо інформування батьків або інших законних представників дитини про їх обов'язки щодо виховання та утримання дитини, а також про відповідальність за ухиляння від виконання або злісне невиконання таких обов'язків.
- **Дотримання вимог Закону України «Про соціальні послуги», невідповідність закладів критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2022 р. № 185, а саме:**
 - невідповідність приміщення нормам ДБН В.2.2-40:2018 р. «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;
 - порушення норм забезпечення житлової площею, що є порушенням ДБН В.2.2.- 18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення (наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23 січня 2007 р. № 20);
 - відсутність публічного звіту про діяльність закладу;
 - відсутність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики;
 - невідповідність приміщення вимогам законодавства з питань пожежної безпеки;
 - відсутність захисних споруд цивільного захисту, підвалів або інших приміщень, придатних для укриття отримувачів послуг та персоналу і безпечного перебування в них;
 - не затверджений тариф на соціальні послуги;
 - не забезпечено санітарно-гігієнічні норми холодного та гарячого водопостачання;
 - відсутність експлуатаційного дозволу або реєстрації потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів.

Також аналізом встановлено, що під час позапланових заходів контролю було виявлено недотримання встановлених норм із забезпечення санітарними вузлами з розрахунку на житловий блок, що є порушенням розділу VI Мінімальних норм забезпечення твердим інвентарем та столовим посудом підопічних будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, спеціальних будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, стаціонарних відділень територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Наказу Міністерства соціальної політики України від 19 серпня 2015 року № 857 «Про затвердження Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення»; незабезпеченість підопічних у достатній кількості теплим одягом, інвентарем, білизною тощо.

Крім того, до повноважень ГУ НСССУ законодавством віднесено здійснення методичного супроводу, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та координації діяльності органів місцевого самоврядування, центрів надання адміністративних послуг, центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг з урахуванням потреб жителів ТГ. Результати аналізу демонструють, що цим функціям в ТГ Дніпропетровської області ГУ НСССУ необхідно приділяти більше уваги.

2. Департамент соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної (військової) адміністрації (85 штатних одиниць) (далі – Департамент) серед іншого, забезпечує реалізацію державної політики у сфері надання соціальних послуг на регіональному рівні. Департамент здійснює свою діяльність відповідно до Положення про Департамент соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації у новій редакції (*розпорядженням голови Дніпропетровської облдержадміністрації від 14 квітня 2021 року № Р-353/0/3-21*). Структуру Департаменту затверджено наказом Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної (військової) адміністрації від 15.12.2023 № ОД-291/0/209-23 (див. рис. 1.4.1).

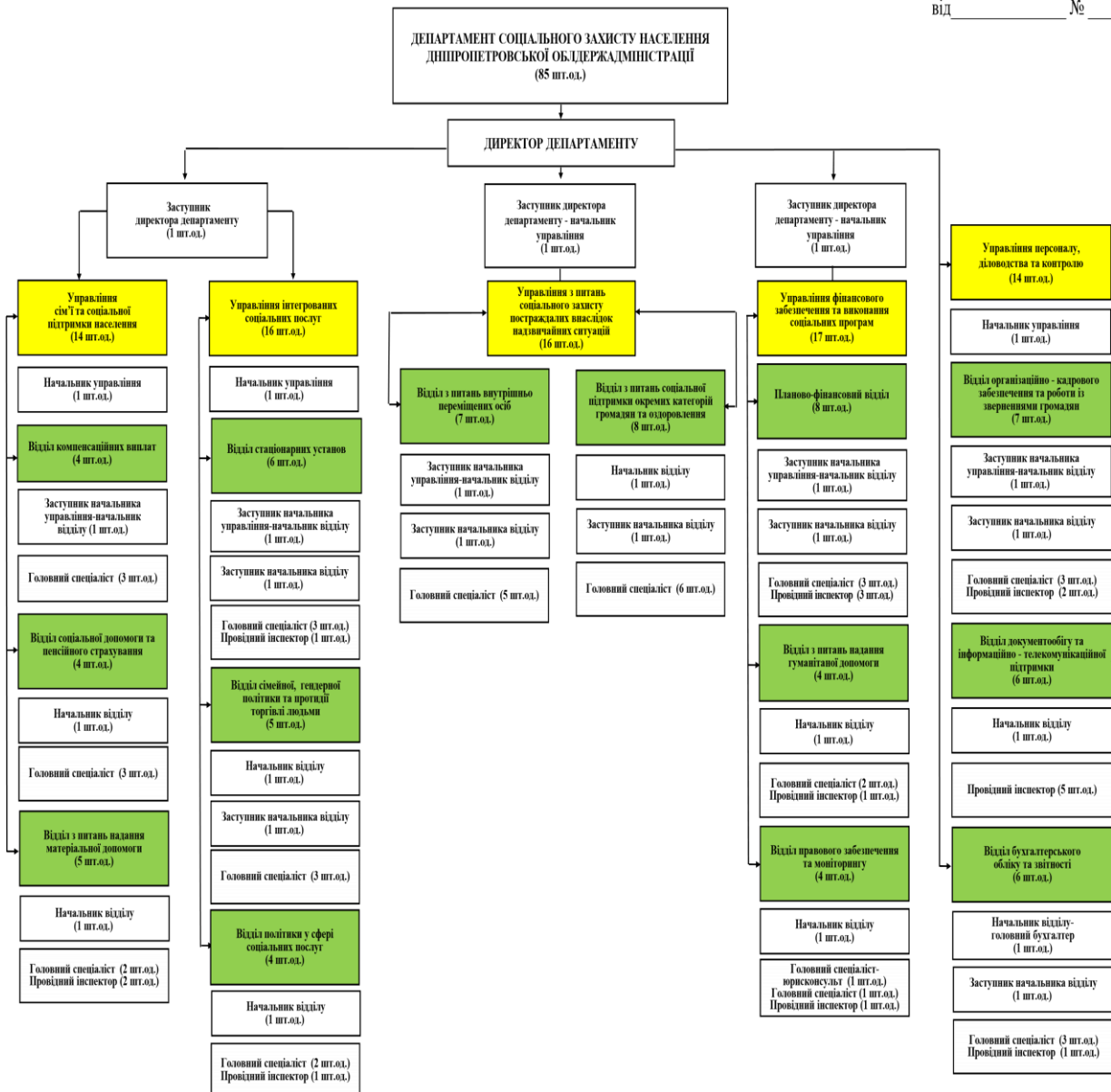

Рисунок 1.4.1. Структура Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної (військової) адміністрації¹²

Аналізом встановлено, що повноваження щодо реалізації державної політики у сфері надання соціальних послуг покладено на управління інтегрованих соціальних послуг (далі – Управління). Штатна чисельність управління – 16 осіб, фактично працюючих 14 осіб.

Сфера повноважень та відповідальності Управління дуже широка, і з такою штатною чисельністю не може забезпечити ефективну роботу з організації та прийняття рішення, серед іншого, з питань надання соціальних послуг визначених Законом України «Про соціальні послуги», Порядком організації надання соціальних послуг (постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587), Порядком надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади (постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 р. № 576) та іншими нормативно-правовими актами, що стосуються розвитку системи соціальних послуг.

¹²Наказ Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної (військової) адміністрації від 15.12.2023 р. № ОД-291/0/209-23

Водночас, аналізом встановлено, що Управління взаємодіє зі структурними підрозділами облдержадміністрації, органами місцевого самоврядування, міграційної служби, внутрішніх справ, а також з центрами зайнятості, підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності з питань розвитку соціальних послуг на регіональному рівні та в ТГ.

Разом з тим, Управлінням здійснюється координація діяльності суб'єктів системи надання соціальних послуг на регіональному рівні шляхом:

- проведення координації та методичного забезпечення діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрів надання соціальних послуг та інших соціальних закладів та установ;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи в засобах масової інформації, організація проведення просвітницьких заходів з питань надання соціальних послуг;
- сприяння веденню реєстру суб'єктів, що надають соціальні послуги на території області;
- здійснення підготовки пропозицій, комплексних заходів, які стосуються розвитку мережі територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та центрів надання соціальних послуг;
- здійснення своєчасного аналізу та підготовку статистичної звітності;
- прийняття участі в організації та проведенні нарад, семінарів.

Для забезпечення взаємодії та комунікації Управлінням у месенджері Telegram створена спільнота, до якої залучені понад 450 посадових осіб органів соціального захисту сільських, селищних та міських рад та працівників територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та центрів надання соціальних послуг).

Крім того, проводиться координація та методичне забезпечення органів місцевого самоврядування у сфері надання соціальних послуг, щотижнево проводяться онлайн семінари з питань, що стосуються сфери соціального захисту населення, зокрема організації надання соціальних послуг та надається всебічна допомога і підтримка у розв'язанні питань соціального захисту вразливих верствам населення.

Разом з тим, на регіональному рівні здійснюються заходи щодо розроблення Порядку взаємодії надавачів соціальних послуг, органів, установ, закладів, фізичних осіб-підприємців, які в межах компетенції надають на регіональному рівні допомогу вразливим групам населення.

3. Дніпропетровський обласний центр соціальних служб (далі – Центр) (38,5 штатних одиниць). Центр здійснює діяльність відповідно до Положення Дніпропетровський обласний центр соціальних служб (нова редакція) (розпорядження голови облдержадміністрації 08.08.2022 № Р-146/0/3-22). Метою діяльності Центру визначено методичне забезпечення проведення у ТГ соціальної роботи, надання соціальних послуг, соціальної допомоги, соціальної підтримки особам/сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, організація навчальних заходів з питань соціальної роботи, надання соціальних послуг.

Структура Центру:

- адміністративно-господарський відділ;
- відділ методичного забезпечення соціальної роботи;
- відділ організації навчальних заходів для сімейних форм виховання;
- відділ підвищення професійних компетенцій працівників надавачів соціальних послуг;
- відділ інформаційно-аналітичної роботи.

Крім того, аналізом встановлено, що відповідно до штатного розпису, у відділ методичного забезпечення соціальної роботи Центру, серед інших, введені посади сьоми соціальних менеджерів, що відповідає нормам чинного законодавства.

Центром забезпечується надання методичної допомоги ТГ у проведенні соціальної роботи, наданні соціальних послуг шляхом:

- виїздів в ТГ;
- проведення онлайн нарад;
- проведення онлайн/офлайн навчань для працівників виконавчих органів місцевого самоврядування;
- консультування/інформування ТГ щодо впровадження нормативно-правових актів.

Також при Центрі створено:

- тренінговий центр;
- мобільні консультаційні пункти.

Крім того, аналізом встановлено, що Центром затверджено 4 навчальні програми. Разом з тим, 9 працівників Центру є тренерами (мають сертифікати), з різних напрямків соціальної роботи, **а саме:**

9 - «Самодопомога Плюс» (програма ВООЗ в рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я);

3 - Варіативна модульна програма підготовки кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни/піклувальники, усиновлювачі, патронатні вихователя;

4 - Питань функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

2 - Підготовки кандидатів у піклувальники, усиновлювачі, патронатні вихователі;

1 - Підготовка кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни та піклувальники (ПРАЙД);

4 - Навчання для прийомних батьків та батьків-вихователів з метою підвищення їх виховного потенціалу;

1 - Підготовка кандидатів у прийомні батьки та батьки-вихователі дітей з ВІЛ- інфекцією;

3 - Перша психологічна допомога дітям та їх батькам в умовах війни. Профілактика емоційного та професійного вигорання спеціалістів допомагаючих професій;

3 - Основи тренерської майстерності;

3 - Управління групою динамікою та робота з труднощами у процесі навчання;

3 - Розробка тренінгових програм;

3 - Інструменти роботи з групою;

3 - Попередження ризиків, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами;

2 - Підготовка фахівців до роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах;

1 - Підготовка наставників для дітей, які проживають у закладі для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей з питань соціальної адаптації дітей та їх підготовки до самостійного життя;

1 - Підвищення психосоціальної стійкості до стресу у дітей.

Центром укладено угоди/договори/меморандуми про співпрацю з закладами вищої освіти/центрами підвищення кваліфікації, **зокрема:**

- Університетом митної справи та фінансів;
- Університетом імені Альфреда Нобеля;

- Навчально - методичним центром професійно - технічної освіти у Дніпропетровській області;
- Дніпровським національним університетом ім. Олеся Гончара.

4. Служба у справах дітей Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – Служба) (13 штатних одиниць, фактично працюючих 9). Служба є структурним підрозділом обласної державної адміністрації, який утворюється головою обласної державної адміністрації, входить до її складу і забезпечує на території області реалізацію державної політики щодо захисту прав дітей. Служба підпорядковується голові обласної державної адміністрації, підзвітна і підконтрольна Міністерству соціальної політики України та координується Нацсоцслужбою в межах повноважень, визначених Положенням про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 р. № 783, «Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України» (зі змінами).

Водночас, аналізом встановлено, що в регіоні є потреба у розвитку сімейно-орієнтованих соціальних послуг, замовником яких може бути Служба. Крім того, є потреба у впровадженні послуг патронату над дитиною, яка перебуває у складних життєвих обставинах, здійснення заходів щодо її захисту та забезпечення права на догляд, виховання в безпечному та сприятливому сімейному середовищі, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 р. № 893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуг патронату над дитиною».

На рівні ТГ, з метою ефективного виконання власних і делегованих повноважень та функцій у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг, рекомендовано запровадити модель організаційної структури виконавчого органу сільської, селищної, міської ради з питань соціального захисту населення, захисту прав дітей та надання соціальних послуг, визначеної оновленими Методичними рекомендаціями щодо організації та забезпечення діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей (наказ Мінсоцполітики від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»). ТГ уповноважені здійснювати управління системою соціальних послуг, надання базових соціальних послуг, організувати та забезпечити їх адміністрування, зокрема, у структурі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради (незалежно від кількості жителів) необхідно передбачити утворення підрозділів з питань соціального захисту населення, служби у справах дітей, надавачів соціальних послуг, їх взаємодію з адміністраторами центру надання адміністративних послуг, іншими уповноваженими посадовими особами та суб'єктами господарювання, які діють на території ТГ.

Рекомендована модель організаційної структури з питань соціального захисту населення та забезпечення прав дітей представлена на рис. 1.4.2.

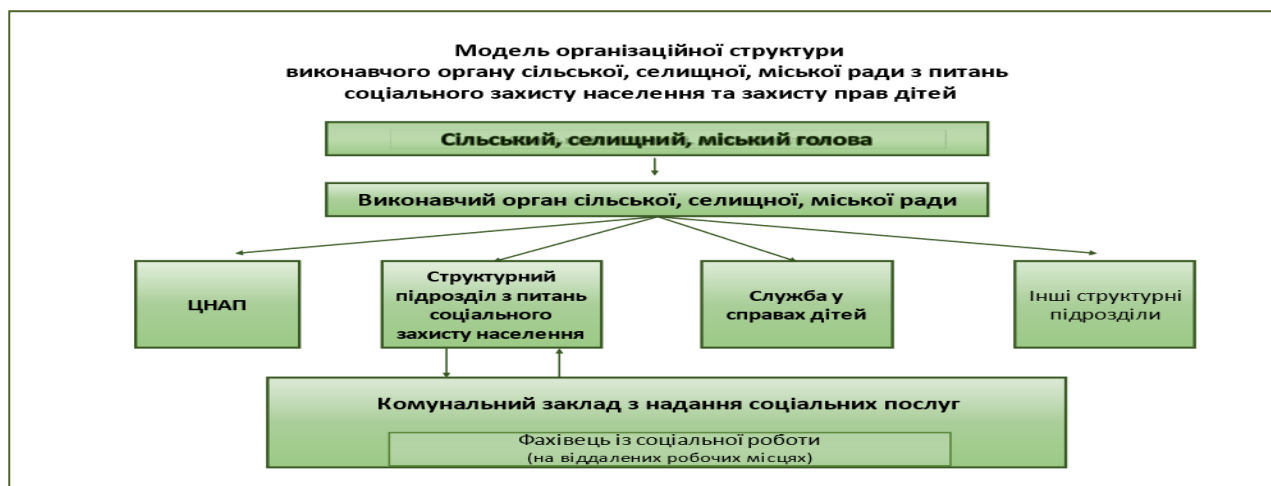

Рисунок 1.4.2. Модель організаційної структури виконавчого органу сільської, селищної, міської ради з питань соціального захисту населення та захисту прав дітей

Виконання власних та делегованих повноважень ТГ у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг **зумовив проблему відсутності чіткої системи управління у цих сферах, що мають місце у ТГ Дніпропетровської області**¹³:

- допомога за принципом «єдиного вікна»;
- створення структурних підрозділів з питань соціального захисту населення;
- введення в штат фахівців із соціальної роботи, які працюватимуть на відділених старостинських округах;
- захист прав дітей;
- міжвідомча взаємодія та співробітництво ТГ;
- надання соціальних послуг та створення власних установ відповідного профілю тощо.

Інформацію про діючі структурні підрозділи з питань соціального захисту населення у 86 ТГ Дніпропетровської області наведено в таблиці 1.4.2.

Таблиця 1.4.2. Інформація про діючі структурні підрозділи з питань соціального захисту населення у 86 ТГ Дніпропетровської області

№	Назва ТГ	Назва структурного підрозділу	Всього співробітників в структурному підрозділі
1	2	3	4
Дніпровський район			
1.	Дніпровська міська	Департамент соціальної політики Дніпровської міської ради	199
2.	Китайгородська сільська	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення Китайгородської сільської ради	2
3.	Любимівська сільська	Відділ соціального захисту Любимівської сільської ради	3
4.	Ляшківська сільська	Відділ розвитку Соціально-гуманітарної сфери Ляшківської сільської ради	2
5.	Миколаївська сільська	Відділ соціального захисту населення Миколаївської сільської ради	3
6.	Могилівська сільська	Сектор соціального захисту населення Могилівської сільської ради	2

¹³Наказ Мінсоцполітики від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

7.	Новоолександрівська сільська	Відділ соціального захисту населення Новоолександрівської сільської ради	4
8.	Новопокровська селищна	Відділ у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення Новопокровської селищної ради	7
9.	Обухівська селищна	Відділ соціального захисту населення Обухівської селищної ради	5
10.	Петриківська селищна	Відділ соціального захисту та охорони здоров'я Петриківської селищної ради	10
11.	Підгородненська міська	Відділ соціального захисту населення Підгородненської міської ради	6
12.	Святовасилівська сільська	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення виконавчого комітету Святовасилівської сільської ради	6
13.	Слобожанська селищна	Відділ соціального захисту населення Слобожанської селищної ради	16
14.	Солонянська селищна	Загальний відділ соціального захисту Солонянської селищної ради	8
15.	Сурсько-Литовська сільська	Відділ соціального захисту населення Сурсько-Литовської сільської ради	5
16.	Царичанська	Соціально-гуманітарний відділ Царичанської селищної ради	7
17.	Чумаківська сільська	Відділ з соціальних питань виконавчого комітету Чумаківської сільської ради	3

Кам'янський район

18.	Божедарівська селищна	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення Божедарівської селищної ради	6
19.	Верхньодніпровська міська	Відділ соціальної політики та соціального захисту населення Верхньодніпровської міської ради	23
20.	Верхівцівська міська	Відділ соціального захисту населення та охорони здоров'я Верхівцевської міської ради	2
21.	Вишнівська селищна	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення Вишнівської селищної ради	2
22.	Вільногірська міська	Департамент соціально-гуманітарної політики Вільногірської міської ради	12
23.	Жовтоводська міська	Відділ соціальної сервісної служби Криничанської селищної ради	8
24.	Затишнянська сільська	Відділ соціального захисту населення та охорони здоров'я Затишнянської сільської ради	2
25.	Кам'янська міська	Департамент соціальної політики Кам'янської міської ради	83

26.	Криничанська селищна	Відділ соціальної сервісної служби Криничанської селищної ради	11
27.	Лихівська селищна	Центр надання адміністративних послуг Лихівської селищної ради	5
28.	П'ятихатська міська	Відділ правового забезпечення та соціального захисту виконавчого комітету П'ятихатська міської ради	4
29.	Саксаганська сільська	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення виконавчого комітету Саксаганської сільської ради	6

Криворізький район

30.	Апостолівська міська	Відділ соціальної політики Виконавчого комітету Апостолівської міської ради	9
31.	Вакулівська сільська	Відділ соціального захисту населення та охорони здоров'я Вакулівської сільської ради	1
32.	Глеюватська сільська	Відділ соціального захисту населення Глеюватської сільської ради	4
33.	Гречаноподівська сільська	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гречаноподівської сільської ради	5
34.	Грушівська сільська	Відділ соціального забезпечення та гуманітарного розвитку виконавчого комітету Грушівської сільської ради	2
35.	Девладівська сільська	Центр надання адміністративних послуг Девладівської сільської ради	4
36.	Зеленодольська міська	Відділ соціального захисту та охорони здоров'я Зеленодольської міської ради	7
37.	Карпівська сільська	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Карпівської сільської ради	4
38.	Криворізька міська	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради	119
39.	Лозуватська сільська	Відділ соц захисту Лозуватської сільської ради	11
40.	Нивотрудівська сільська	Центр надання адміністративних послуг Нивотрудівської сільської ради	3
41.	Новолатівська сільська	Відділ з організаційних питань, соціального забезпечення, надзвичайних ситуацій	1
42.	Новопільська сільська	Відділ соціального захисту Новопільської сільської ради	8
43.	Софіївська селищна	Відділ розвитку соціальної сфери виконавчого комітету Софіївської селищної ради	12

44.	Широківська селищна	Відділ соціального захисту населення Широківської селищної ради	6
Нікопольський район			
45.	Марганецька міська	Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Марганецької міської ради	25
46.	Мирівська сільська	Відділ соціального захисту населення Мирівської сільської ради	5
47.	Нікопольська міська	Управління соціальної політики Нікопольської міської ради	9
48.	Першотравневська сільська	Першотравневський сільський центр соціальних служб Першотравневської сільської ради	8
49.	Покровська міська	Управління праці та соціального захисту населення виконкому Покровської міської ради	41
50.	Покровська сільська	Відділ охорони здоров'я та соціального захисту населення Покровської сільської ради	3
51.	Томаківська селищна	Відділ соціального захисту населення Виконавчого комітету Томаківської селищної ради	13
52.	Червоногригорівська селищна	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Червоногригорівської селищної ради	8
Новомосковський район			
53.	Губиниська селищна	Загальний відділ Губиниської селищної ради	7
54.	Личківська сільська	Центр надання адміністративних послуг Личківської сільської ради	3
55.	Магдалинівська селищна	Відділ соціального захисту населення Магдалинівської селищної ради	9
56.	Новомосковська міська	Управління праці та соціального захисту населення міста Новомосковськ	32
57.	Перещепинська міська	Сектор соціального захисту населення Перещепинської міської ради	2
58.	Піщанська сільська	Відділ соціальної політики Піщанської сільської ради	11
59.	Черкаська селищна	Відділ соціального захисту населення Черкаської селищної ради	8
60.	Чернечинська сільська	Відділ соціального захисту Чернечинської сільської ради	1
Павлоградський район			
61.	Богданівська сільська	Відділ соціального захисту населення Богданівської сільської ради	5
62.	Вербківська сільська	Відділ соціального захисту населення Вербківської сільської ради	5

63.	Межиріцька сільська	Відділ соціального захисту Межиріцької сільської ради	3
64.	Павлоградська міська	Управління соціального захисту населення Павлоградської міської ради	26
65.	Троїцька сільська	Відділ соціально-гуманітарного розвитку Троїцької сільської рада	5
66.	Тернівська міська	Управління соціального захисту населення Тернівської міської ради	29
67.	Юр'ївська селищна	Відділ соціального захисту населення Юр'ївської селищної ради	3
Синельниківський район			
68.	Брагинівська сільська	Відділ гуманітарної політики Брагинівської сільської ради	1
69.	Васильківська селищна	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Васильківської селищної ради	15
70.	Великомихайлівська сільська	Відповідальна особа з питань соціального захисту населення Великомихайлівської сільської ради	2
71.	Дубовиківська сільська	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Дубовиківської сільської ради	8
72.	Зайцівська сільська	Центр надання адміністративних послуг Зайцівської сільської ради	4
73.	Іларіонівська селищна	Відділ соціального захисту населення Виконкому Іларіонівської селищної ради	10
74.	Маломихайлівська сільська	Центр надання адміністративних послуг Маломихайлівської сільської ради	4
75.	Межівська селищна	Відділ соціального захисту населення Виконавчого комітету Межівської селищної ради	4
76.	Миколаївська сільська	Відділ соціального захисту населення Миколаївської сільської ради	8
77.	Новопавлівська сільська	Сектор соціального захисту населення Новолатівської сільської ради	3
78.	Першотравенська міська	Першотравенське управління праці та соціального захисту населення Першотравенської міської ради	11
79.	Петропавлівська селищна	Сектор соціального захисту населення Петропавлівської селищної ради	6
80.	Покровська селищна	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Покровської селищної ради	8
81.	Раївська сільська	Сектор соціального захисту населення виконавчого комітету Раївської сільської ради	12

82.	Синельниківська міська	Управління праці та соціального захисту населення Синельниківської міської ради	5
83.	Роздорська селищна	Центр надання адміністративних послуг Роздорської селищної ради	2
84.	Славгородська селищна	Відділ соціально-гуманітарного розвитку Славгородської селищної ради	3
85.	Слов'янська сільська	Відділ соціального захисту Слов'янської сільської ради	1
86.	Українська сільська	Відділ соціального захисту Виконавчого комітету Української сільської ради	3
ВСЬОГО:		86	1037

Таблиця 1.4.2. демонструє, що в **чотирьох** ТГ Дніпропетровської області створено департаменти, а саме:

- Департамент соціальної політики Дніпровської міської ради;
- Департамент соціальної політики Кам'янської міської ради;
- Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради.
- Департамент соціально-гуманітарної політики Вільногірської міської ради

У восьми ТГ Дніпропетровської області створено управління, а саме:

- Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Марганецької міської ради;
- Управління соціальної політики Нікопольської міської ради;
- Управління праці та соціального захисту населення виконкому Покровської міської ради;
- Управління праці та соціального захисту населення міста Новомосковськ;
- Управління соціального захисту населення Павлоградської міської ради;
- Управління соціального захисту населення Тернівської міської ради;
- Першотравенське управління праці та соціального захисту населення Першотравенської міської ради;
- Управління праці та соціального захисту населення Синельниківської міської ради.

В **53** ТГ Дніпропетровської області (*Любимівська, Ляшківська, Миколаївська* Дніпровський район, *Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Петриківська, Підгородненська, Слобожанська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Жовтоводська, Затишнянська, Апостолівська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Грушівська, Зеленодольська, Карпівська, Лозуватська, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Мирівська, Томаківська, Червоногригорівська, Магдалинівська, Піщанська, Черкаська, Чернеччинська, Богданівська, Вербківська, Межиріцька, Троїцька, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Покровська сільська, Дубовиківська, Іларіонівська, Межівська, Миколаївська Синельниківський район, Покровська, Пятихатська, Славгородська, Слов'янська, Українська*) створено відділ соціального захисту населення.

В **п'яти** ТГ Дніпропетровської області (*Могилівська, Новопавлівська, Петропавлівська, Перещепинська, Раївська*) створено сектор соціального захисту населення.

У **шести** ТГ Дніпропетровської області (*Китайгородська, Святотроїцька, Божедарівська, Вишнівська, Саксаганська, Великомихайлівська*) обов'язки щодо соціального захисту населення виконує відповідальна особа виконавчого органу.

Також, в **10** ТГ Дніпропетровської області забезпечують управління системою надання соціальних послуг, зокрема:

- Центр надання адміністративних послуг Лихівської селищної ради
- Центр надання адміністративних послуг Девладівської сільської ради
- Центр надання адміністративних послуг Нивотрудівської сільської рад
- Загальний відділ Губиниської селищної ради
- Центр надання адміністративних послуг Личківської сільської ради
- Центр надання адміністративних послуг Зайцівської сільської ради
- Центр надання адміністративних послуг Роздорської селищної ради
- Першотравневський сільський центр соціальних служб Першотравневської сільської ради
- Відділ соціальної сервісної служби Криничанської селищної ради¹⁴.

Водночас, у **чотирьох** ТГ Дніпропетровської області структурні підрозділи з питань соціального захисту населення забезпечують реалізацію соціальної політики щодо надання соціальних послуг в ТГ, тобто є надавачами соціальних послуг й, відповідно, є органами управління місцевого самоврядування у сфері надання соціальних послуг, зокрема:

• Вишнівська	• Відділ соціального захисту населення, охорони здоров'я, цивільного захисту та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету
• Глеюватська	• Відділ соціального захисту
• Могилівська	• Сектор соціального захисту населення Могилівської ТГ
• Новолатівська	• Відділ соціального захисту

Такий підхід до організації та управління сферою надання соціальних послуг потребує розмежування функцій, повноважень і відповідальності для якісного виконання органами місцевого самоврядування повноважень щодо управління системою надання соціальних послуг мешканцям ТГ Дніпропетровської області¹⁵.

Водночас, аналізом встановлено, що у більшості ТГ в структурних підрозділів з питань соціального захисту населення на спеціалістів (2–4 особи) покладено функції стосовно розвитку соціальних послуг в ТГ Дніпропетровської області, що не відповідає вимогам, визначених чинними нормами законодавства¹⁶.

Крім того, за результатами аналізу встановлено, що в ТГ Дніпропетровської області не запроваджено механізм створення та функціонування інтегрованої моделі надання соціальних послуг, яка

¹⁴Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

¹⁵Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

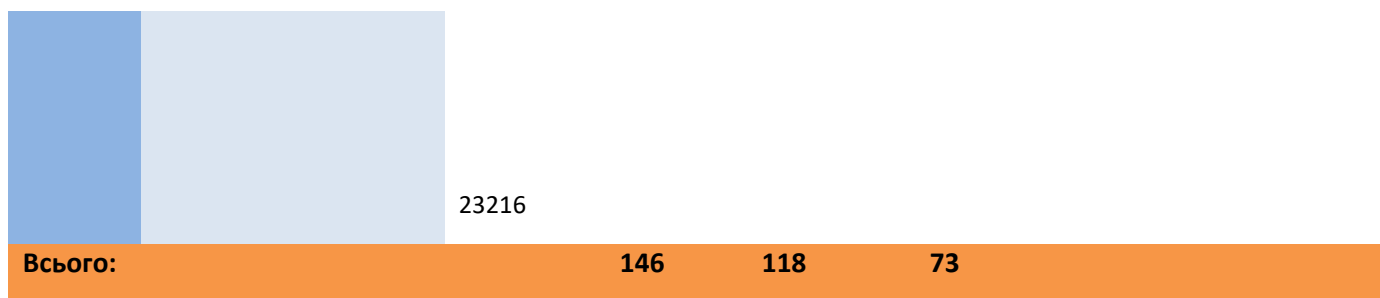
¹⁶Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

має забезпечуватись через фахівців із соціальної роботи, зокрема на відділених робочих місцях в старостинських округах¹⁷ (див. табл. 1.4.3).

Таблиця 1.4.3. Інформація щодо фахівців із соціальної роботи, які працюють на відділених робочих місцях

№ з/п	Назва ТГ	Загальна кількість населення ТГ (тис. осіб)	Кількість фахівців із соціальної роботи по штату	Кількість фахівців із соціальної роботи фактично працюючих	З них, які працюють на відділених робочих місцях	Норма забезпеченості ТГ фахівцями із соціальної роботи
1.	Вишнівська ТГ	4271	1	1	1	У сільській місцевості 1 штатна одиниця на:
2.	Губиниська ТГ	16700	4	4	3	- один або декілька населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, з чисельністю населення від 2 до 4 тисяч мешканців (у разі відстані між населеними пунктами до 15 км);
3.	Криворізька ТГ	603904	119	96	58	- декілька населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, з чисельністю населення не більше ніж 2 тисячі жителів (у разі відстані між населеними пунктами не більше ніж 30 км, за наявності громадського транспортного сполучення чи закріпленого за фахівцем із соціальної роботи транспортного засобу);
4.	Межиріцька ТГ	7060	2	2	2	
5.	Миколаївська ТГ Дніпровського району	7194	4	4	3	
6.	Піщанська ТГ	18972	4	3	2	
7.	Покровська селищна ТГ	19683	3	3	1	- один населений пункт, що входить до складу територіальної громади, у гірській від чисельності.
8.	Саксаганська ТГ	7350	2	2	1	У містах 1 штатна:
9.	Слобожанська ТГ		7	3	2	- 10 тисяч мешканців в містах з населенням більше ніж 200 тисяч; - 5 - 7 тисяч мешканців у містах з населенням від 50 до 200 тисяч; - 5 тисяч мешканців у містах з населенням менше ніж 50 тисяч та у приватному секторі

¹⁷Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

Водночас, за результатами аналізу встановлено відсутність у штаті структурних підрозділів з питань соціального захисту населення виконавчого органу сільських, селищних, міських рад посади соціального менеджера¹⁸.

Служби у справах дітей - створено в **86** ТГ Дніпропетровської області. Служби у справах дітей підпорядковані голові сільської, селищної, міської ради, який є головою органу опіки і піклування, що приймає рішення щодо захисту дітей. Водночас, у **86** ТГ Дніпропетровської області створено комісії з питань охорони дитинства (див. рис. 1.4.3).

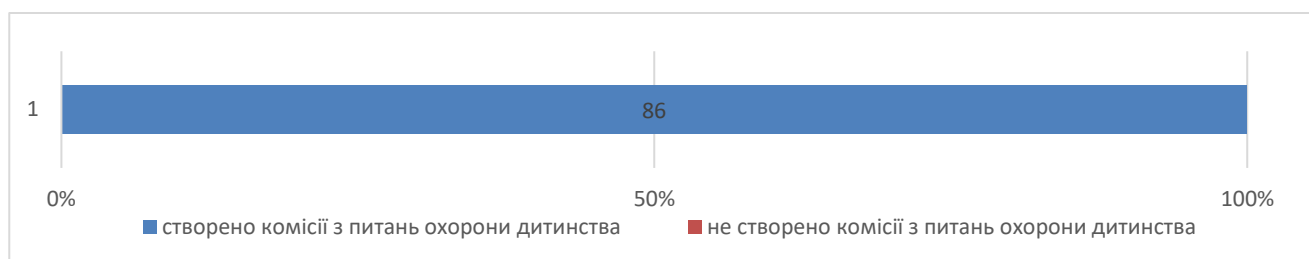

Рисунок 1.4.3. Інформація щодо створення Комісії з питань охорони дитинства

Модель адміністрування надання соціальних послуг за принципом «єдиного вікна», передбачає створення ЦНАП в ТГ з організацією прийому мешканців за місцем їх проживання, зокрема в ЦНАП та прийом документів у старостинських округах, в т. ч. у сфері надання соціальних послуг.

Відповідно до аналізу діяльності ЦНАП Дніпропетровської області, кількість адміністративних послуг, зокрема соціального характеру складає 259, але адміністративна послуга соціального характеру як прийняття рішення щодо надання соціальних послуг не надається.

За результатами аналізу встановлено, що ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг в основному покладено на структурні підрозділи соціального захисту населення.

У **73** ТГ Дніпропетровської області (*Дніпровська, Ляшківська, Миколаївська Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Петриківська, Підгородненська, Святотомасівська, Слобожанська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнисянська, Кам'янська, Криничанська, Лихівська, П'ятихатська, Саксаганська, Апостолівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Девладівська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Новолатівська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Личківська, Магдалинівська, Новомосковська, Перещепинська, Піщанська, Черкаська, Чернечинська, Вербківська, Межиріцька, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Юр'ївська,*

¹⁸Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Іларіонівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Першотравенська, Петропавлівська, Покровська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Слов'янська, Українська) ведеться Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг, у 13 ТГ Реєстр не ведеться (див. рис. 1.4.4).

Не ведеться Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг

Богданівська, Вакулівська, Вишнівська, Грушівська, Губинська, Зайцівська, Зеленодольська, Китайгородська, Любимівська, Маломихайлівська, Нивобрудівська, Новолатівська, Славгородська

Рисунок 1.4.4. Відсоток ТГ, в яких ведеться/не ведеться Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг

У 48 ТГ Дніпропетровської області дану функцію щодо ведення зазначеного Реєстру забезпечують структурні підрозділи з питань соціального захисту населення, але дану функцію здійснюють і надавачі соціальних послуг, ЦНАП, що не відповідає нормам чинного законодавства¹⁹ (див. рис. 1.4.5).

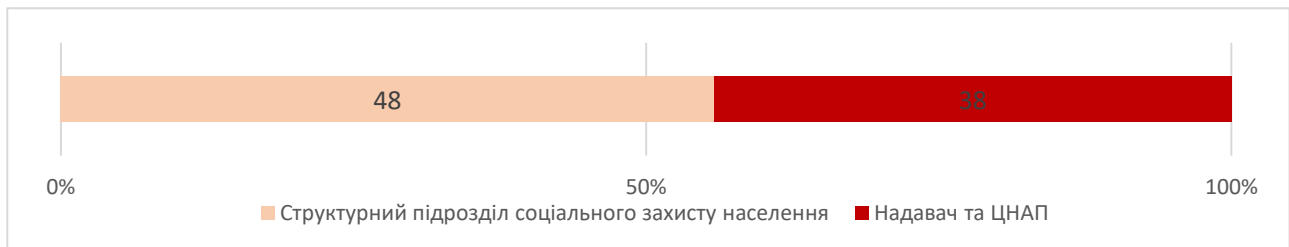

Рисунок 1.4.5. Інформація щодо суб'єктів ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

Водночас, проаналізовано перелік надавачів соціальних послуг, що внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (див. рис. 1.4.6).

¹⁹Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

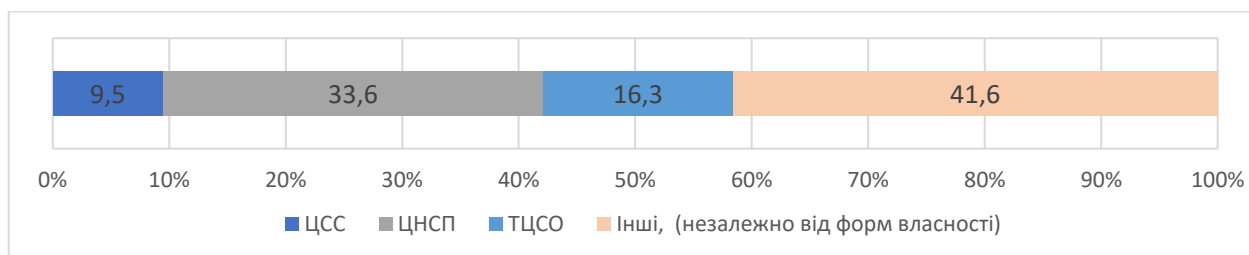

Рисунок 1.4.6. Інформація щодо переліку надавачів соціальних послуг, що внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

Аналізом встановлено, що в Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг* зареєстровано **121 надавачів соціальних послуг**. * Реєстр: <https://www.ioc.gov.ua/analyticsRNCP/>

Визначення потреб населення ТГ у соціальних послугах проводиться з метою отримання об'єктивних даних (кількісних та якісних), необхідних для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення розвитку на території відповідної ТГ системи надання соціальних послуг, що функціонує на засадах безбар'єрності, безперервності, послідовності надання соціальних послуг та їх різноманітності²⁰.

За результатами дослідження встановлено, що в **34** ТГ Дніпропетровської області (*Миколаївська, Новопокровська, Петриківська, Слобожанська, Чумаківська, Верхньодніпровська, Жовтководська, Криничанська, Лихівська, Саксаганська, Апостолівська, Грушівська, Девладівська, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Губинська, Личківська, Новомосковська, Піщанська, Покровська сільська, Богданівська, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Дубовиківська, Новопавлівська, Петропавлівська, Раївська, Славгородська, Слов'янська, Українська*) затверджено Порядок визначення потреб громади у соціальних послугах, що повністю відповідає вимогам чинного законодавства²¹, у **52** ТГ – зазначений Порядок відсутній (див. рис. 1.4.7).

Перелік ТГ, якими не затверджено Порядок визначення потреб у соціальних послугах ТГ:

Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Могилівська, Новоолександрівська, Обухівська, Підгородненська, Святовасилівська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Божедарівська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Затишнлянська, Кам'янська, П'ятихатська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська селищна, Томаківська,

Червоногригорівська, Магдалинівська, Перещепинська, Черкаська, Чернеччинська, Вербківська, Межиріцька, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Великомихайлівська, Зайцівська, Іларіонівська,

²⁰Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах»

²¹Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах»

Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Першотравенська, Покровська міська, Синельниківська, Роздорська

Рисунок 1.4.7. Інформація щодо аналізу затвердження Порядку визначення потреб у соціальних послугах

Водночас, в **46** ТГ Дніпропетровської області (Миколаївська, Петриківська, Слобожанська, Солонянська, Чумаківська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вільногірська, Жовтоводська, Кам'янська, Криничанська, П'ятихатська, Саксаганська, Апостолівська, Глеюватська, Грушівська, Девладівська, Криворізька, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широкивська, Марганецька, Нікопольська, Покровська селищна, Томаківська, Червоногригорівська, Губинська, Личківська, Новомосковська, Піщанська, Павлоградська, Тернівська, Юр'ївська, Васильківська, Дубовиківська, Іларіонівська, Першотравенська, Петропавлівська, Перещепинська, Покровська міська, Раївська, Синельниківська, Славгородська, Слов'янська, Українська) затверджено робочі групи з визначення потреб громади та розвитку соціальних послуг ТГ відповідно до законодавства²², в **40** ТГ Дніпропетровської області не затверджено (див. рис. 1.4.8).

Перелік ТГ, якими не затверджено робочі групи з визначення потреб та розвитку соціальних послуг

Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Підгородненська, Святовасилівська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Божедарівська, Вишнівська, Затишнська, Лихівська, Вакулівська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Лозуватська, Нивотрудівська, Мирівська, Першотравневська, Покровська, Магдалинівська, Черкаська,

Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Межиріцька, Троїцька, Брагинівська, Великомихайлівська, Зайцівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Роздорська

Рисунок 1.4.8. Інформація щодо аналізу затвердження робочих груп з визначення потреб та розвитку соціальних послуг ТГ.

Аналізом встановлено, що в більшості ТГ Дніпропетровської області, при визначенні пріоритетів для організації надання соціальних послуг, є нестача досвіду і навичок щодо визначення потреб населення ТГ у соціальних послугах, що є обмежуючим фактором планування заходів щодо організації надання соціальних послуг населенню ТГ Дніпропетровської області, які повинні включатися до прогностичних і програмних документів соціально-економічного розвитку ТГ (стратегія розвитку ТГ, програма соціально-економічного розвитку, місцеві та регіональні цільові програми).

До потенційних надавачів соціальних послуг у ТГ Дніпропетровської області слід віднести комунальні заклади/установи, громадські організації, профільних фахівців, які працюють у медичних закладах та закладах освіти, фізичних осіб-підприємців тощо. Проте, за результатами аналізу було встановлено, що зазначені ресурси є дуже обмеженими й використовуються нерівномірно в ТГ Дніпропетровської області.

²²Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах»

Основними надавачами соціальних послуг у ТГ Дніпропетровської області є територіальні центри соціального обслуговування, центри надання соціальних послуг, будинки-інтернати, центри соціальних служб, надавачі недержавного сектору.

Аналізом встановлено, що:

- у 47 ТГ створено по 1 надавачу – ЦНСП;
- У 2 ТГ створено по 1 надавачу - ТЦСО;
- у 11 ТГ створено по 2 і більше надавачів - ТЦСО, ЦСС, Центри підтримки сімей та дітей, Соціальний гуртожиток, Центр соціальної допомоги, Спеціалізовані служби.
- у 26 ТГ Дніпропетровської області не створено комунальні заклади/установи, що не відповідає чинним нормам законодавства²³.

Також 20 надавачів соціальних послуг діють на регіональному рівні:

1. Комунальний заклад «Верхньодніпровський дитячий будинок – інтернат № 1» Дніпропетровської обласної ради»
2. Комунальний заклад «Верхньодніпровський дитячий будинок – інтернат № 2» Дніпропетровської обласної ради»
3. Комунальний заклад «Дніпропетровський дитячий будинок – інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
4. Комунальний заклад «Криворізький дитячий будинок – інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
5. Комунальний заклад «Дніпропетровський геріатричний пансіонат» Дніпропетровської обласної ради»
6. Комунальний заклад «Могилівський геріатричний пансіонат» Дніпропетровської обласної ради»
7. Комунальний заклад «Панасівський геріатричний пансіонат» Дніпропетровської обласної ради»
8. Комунальний заклад «П'ятихатський геріатричний пансіонат» Дніпропетровської обласної ради»
9. Комунальний заклад «Васильківський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
10. Комунальний заклад «Вищетарасівський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
11. Комунальний заклад «Верхівцевський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
12. Комунальний заклад «Володимирівський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
13. Комунальний заклад «Зеленопільський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
14. Комунальний заклад «Іллінський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
15. Комунальний заклад «Криворізький психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»

²³Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»

16. Комунальний заклад «Криничанський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
17. Комунальний заклад «Поливанівський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
18. Комунальний заклад «Стародобровільський психоневрологічний інтернат» Дніпропетровської обласної ради»
19. Комунальний заклад «Дніпропетровський центр соціально-психологічної допомоги» Дніпропетровської обласної ради»
20. Комунальний заклад «Криворізький соціальний гуртожиток» Дніпропетровської обласної ради

ТГ Дніпропетровської області постійно потрібно відслідковувати можливості для якісної організації та планування соціальних послуг в ТГ, оперативно реагувати на ці можливості та перетворювати їх на сильні сторони. Тому, **для ТГ перспективним є міжвідомча взаємодія та співробітництво, які передбачають об'єднання ресурсів задля досягнення цілей, які складно реалізувати поодинці**²⁴.

За результатами аналізу встановлено, що в **15** ТГ Дніпропетровської області (*Могилівська, Новопокровська, Петриківська, Слобожанська, П'ятихатська, Апостолівська, Грушівська, Девладівська, Новопільська, Новопавлівська, Нікопольська, Новомосковська, Піщанська, Межирицька, Українська*) є затверджений Порядок міжвідомчої взаємодії суб'єктів надання соціальних послуг, у **71** ТГ – відсутній (див. рис. 1.4.9).

Не затверджували Порядок міжвідомчої взаємодії суб'єктів надання соціальних послуг ТГ:

Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Миколаївська, Новоолександрівська, Обухівська, Підгородненська, Святовасилівська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнянська, Кам'янська, Криничанська, Лихівська, Саксаганська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Новолатівська, Софіївська,

Широківська, Марганецька, Мирівська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Губинська, Личківська, Магдалинівська, Перещепинська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Першотравенська, Петропавлівська, Покровська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Славгородська, Слов'янська

Рисунок 1.4.9. Інформація щодо затвердження Порядку міжвідомчої взаємодії суб'єктів надання соціальних послуг

²⁴Закон України «Про співробітництво територіальних громад»

За результатами аналізу встановлено, що договори про співробітництво ТГ у сфері надання соціальних послуг укладено у **31** ТГ Дніпропетровської області (*Китайгородська, Могилівська, Царичанська, Божедарівська, Вишнівська, Затишнянська, П'ятихатська, Саксаганська, Апостолівська, Вакулівська, Глеюватська, Девладівська, Зеленодольська, Карпівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Червоногригорівська, Богданівська, Межирицька, Троїцька, Юр'ївська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Новопавлівська, Петропавлівська, Раївська, Славгородська, Слов'янська, Українська*) (див. рис. 1.4.10).

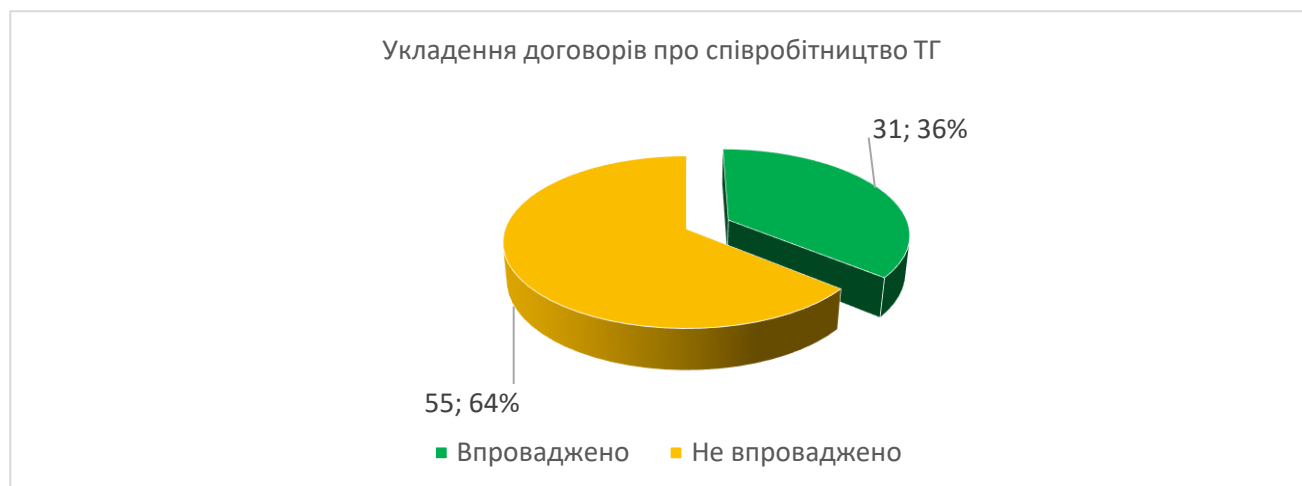

Рисунок 1.4.10. Інформація про укладення договорів про співробітництво ТГ у сфері надання соціальних послуг

Впровадження зазначеного механізму об'єднує суб'єктів при наданні соціальних послуг населенню ТГ та впливає на розвиток цієї системи.

Рекомендовані можливості механізму співробітництва представлені в таблиці 1.4.4.

Таблиця 1.4.4. Управління у сфері соціальних послуг у різних формах співробітництва ТГ

Форми співробітництва ТГ	Зміст співробітництва ТГ
Делегування виконання завдань з передачею відповідних ресурсів.	Організація автоматизованого обміну інформацією та інформування населення; ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг; утворення спільної архівної установи з передачею відповідних ресурсів на її утримання.
Реалізація спільних проектів.	Фінансування професійної перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з організації та надання соціальних послуг; здійснення супервізії; спільне фінансування (утримання) підприємств комунальної форми власності.
Спільне фінансування (утримання) установ та організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів.	Спільне фінансування (утримання) центру надання адміністративних послуг; створення закладів надання послуг (центри надання соціальних послуг, територіальні центри соціального обслуговування та їх відділення) тощо.

Утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій – спільних інфраструктурних об'єктів.	Створення закладів надання комплексних послуг (підтриманого проживання, раннього втручання, психолого-соціальної підтримки, розбудови життєстійкості, паліативного догляду тощо).
Утворення спільного органу управління для виконання визначених законом повноважень (як окремий виконавчий орган або у складі виконавчого органу одного із суб'єктів співробітництва (як структурний підрозділ – департамент, відділ, управління, бюро, агенція тощо).	Створення структур соціального захисту населення відділів надання соціальних послуг; служб у справах дітей, відділів/секторів/фахівців по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю); введення до штату центрів надання соціальних послуг ТГ посади фахівця із соціальної роботи.

Різні форми співробітництва ТГ взаємопов'язані між собою, оскільки надання конкретних соціальних послуг забезпечується за рахунок окремих елементів цілісної системи.

До надання соціальних послуг залучаються надавачі недержавного сектору, зокрема шляхом державно-приватного партнерства, соціального замовлення, публічних закупівель тощо.

Для цього можуть застосовуватися процедури закупівель, передбачені Законом України «Про публічні закупівлі», конкурси соціальних проектів, соціальних програм відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 № 1049 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 194), а також соціальне замовлення згідно з Порядком надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 450.

Інформацію щодо впровадження механізмів державно-приватного партнерства, соціального замовлення, публічних закупівель в ТГ Дніпропетровської області відображено в таблиці 1.4.5.

Таблиця 1.4.5. Впровадження механізмів державно-приватного партнерства, соціального замовлення, публічних закупівель в ТГ Дніпропетровської області

Впроваджено механізм соціального замовлення у 1 ТГ	Впроваджено механізм державно-приватного партнерства у 0 ТГ	Впроваджено механізм публічних закупівель у 0 ТГ
• Кам'янська		

Зображення в таблиці 1.4.5. демонструє, що здійснення механізмів залучення недержавних надавачів у систему надання соціальних послуг в ТГ Дніпропетровській області здійснюється дуже повільно, що впливає на розвиток ринку надавачів соціальних послуг.

Важливість забезпечення розвитку системи соціальних послуг на рівні ТГ Дніпропетровської області підкреслюється наступним:

- повноваження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення надання соціальних послуг населенню закріплені законодавчо;
- забезпечення надання соціальних послуг особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, захист їхніх прав збільшує довіру до органів місцевого самоврядування;
- надання доступних соціальних та комплексних послуг прямо впливають на якість життя всіх мешканців ТГ, підвищуючи соціальне благополуччя і безпеку населення.

Висновки:

1. ТГ Дніпропетровської області беззаперечно потребують вдосконалення знань і навичок для ефективного управління сферою надання соціальних послуг та використання можливостей, які надаються децентралізованою системою управління.
2. Організаційна структура підрозділів соціального захисту населення на місцевому рівні не відповідає моделі, визначеній Методичними рекомендаціями щодо організації та забезпечення діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей (наказ Мінсоцполітики від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»).
3. ТГ Дніпропетровської області є різномірними за соціально-демографічними показниками, й, відповідно мають різний інституційний потенціал та різні потреби у підтримці системи управління та адміністрування для належного забезпечення соціальними послугами вразливі групи населення ТГ.
4. Більшості ТГ Дніпропетровської області не вистачає спроможності оцінити потреби, планувати та управляти соціальними послугами, в результаті чого деякі найбільш ізольовані та вразливі групи населення залишаються поза увагою.
5. Щодо використання альтернативних ресурсів для розвитку системи соціальних послуг слід зазначити, що переважна більшість ТГ Дніпропетровської області не змогли повною мірою ідентифікувати профільних фахівців різних галузей соціальної сфери, зокрема: соціальних педагогів, практичних психологів, працівників позашкільних закладів тощо, співпраця яких виступає основою інтеграції надання соціальних послуг вразливим верствам населення ТГ.
6. Нагальними є питання кадрового забезпечення системи соціальних послуг. Переважна більшість ТГ Дніпропетровської області потребує фахівців із соціальної роботи, зокрема на відділених робочих місцях.
7. Створення та функціонування інтегрованої моделі надання соціальних послуг в ТГ Дніпропетровської області має забезпечуватись через фахівців із соціальної роботи, які є соціальними адміністраторами та кейс-менеджерами саме в ТГ.
8. Перспективним в ТГ Дніпропетровської області є розвиток ринку надавачів соціальних послуг, міжмуніципальне співробітництво, яке передбачає об'єднання ресурсів задля досягнення цілей, які складно реалізувати поодиночі.

1.5. Аналіз забезпечення базовими та спеціалізованими соціальними послугами вразливих груп населення у громадах Дніпропетровської області

Згідно зі статтею 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчим органам сільських, селищних, міських рад рекомендується забезпечувати, зокрема, надання **базових соціальних послуг особам/сім'ям за результатами оцінювання потреб особи/сім'ї**, вжиття заходів з надання інших соціальних послуг особам/сім'ям шляхом створення мережі надавачів соціальних послуг державного/комунального сектору та/або залучення надавачів соціальних послуг недержавного сектору (шляхом соціального замовлення, державно-приватного партнерства, конкурсу соціальних проєктів, соціальних програм тощо), та/або на умовах договору з іншими органами місцевого самоврядування.

Базовий перелік соціальних послуг визначено Законом України «Про соціальні послуги». Перелік соціальних послуг, які надаються особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, визначено Класифікатором соціальних послуг, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики від 23.06.2020 № 429, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.07.2020 р. за № 643/34926.

На сьогоднішній день перелік базових соціальних послуг значно розширено та доповнено. Відповідно до Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах (наказ Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 р. № 130) визначено 24 базових соціальних послуг та 14 інших соціальних послуг (див. рис. 1.5.1).

<p>Перелік базових соціальних послуг (24 послуги):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Догляд вдома • Денний догляд • Підтримане проживання бездомних осіб • Підтримане проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю • Соціальна адаптація • Соціальна інтеграція та реінтеграція • Надання притулку • Кризове та екстрене втручання • Догляд та виховання в умовах, наближених до сімейних • Консультування • Інформування • Представництво інтересів • Посередництво • Медіація • Натуральна допомога • Соціальна профілактика • Переклад жестовою мовою • Соціальний супровід під час інклюзивного навчання • Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці • Фізичний супровід осіб з інвалідністю • Соціальний супровід сімей в СЖО • Транзитне проживання / учбова квартира • Послуга соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти сироти і діти, позбавлені батьківського піклування • Денний догляд дітей з інвалідністю 	<p>Перелік інших спеціалізованих соціальних послуг (14 послуг):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Консультативний кризовий телефон • Нічний притулок • Короткотермінове проживання • Соціально-трудова адаптація • Догляд стаціонарний • Паліативний догляд • Персональний асистент • Соціальна реабілітація осіб з інтелектуальними та психічними порушеннями • Соціально-психологічна реабілітація • Соціально-психологічна реабілітація осіб із залежністю від наркотичних засобів та психотропних речовин • Соціально-психологічна реабілітація осіб із ігровою залежністю • Тимчасовий відпочинок для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю • Тимчасовий відпочинок для осіб, що здійснюють догляд за особами з інвалідністю, особами, які мають невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування • Транспортні послуги
---	--

Рисунок 1.5.1. Перелік базових та інших соціальних послуг

Надавачі соціальних послуг

Міністерство соціальної політики України (наказ від 31.07.2023 р. № 263 «Про затвердження методичних рекомендацій з організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей) рекомендує територіальним громадам для проведення соціальної роботи та надання соціальних послуг створювати надавачів соціальних послуг (комунальні заклади), наприклад:

- ✚ **Центр надання соціальних послуг** – для надання соціальних послуг різним групам особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах (далі – ЦНСП);
- ✚ **Центр соціальних служб** – для надання сімейно - орієнтованих соціальних послуг (далі – ЦСС);
- ✚ **Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)** – для надання соціальних послуг особам похилого віку, особам з інвалідністю (далі – ТЦСО).

Звернути увагу!!!

Аналіз мережі надавачів соціальних послуг у громадах Дніпропетровської області показав, що у 60 громадах, з 86 громад області, створено і функціонують власні професійні надавачі соціальних послуг: ЦНСП, ТЦСО, ЦСС (див.табл.1.5.1).

Таблиця 1.5.1. Мережа надавачів соціальних послуг у громадах області.

№	Назва ТГ області	ЦНСП/ТЦСО/ЦСС	Інші надавачі
1.	Апостолівська	ЦНСП	КЗ «Апостолівський центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Надія»
2.	Богданівська	Послуги надає ЦНСП Троїцької сільської ради Павлоградського району	
3.	Божедарівська	Послуги надають : ЦНСП Криничанської селищної ради Відділ соціального захисту населення Божедарівської селищної ради	
4.	Брагинівська	Послуги надає ЦНСП Петропавлівської селищної ради	
5.	Вакулівська	Послуги надає ЦНСП Софіївської селищної ради; ЦНСП Девладівської сільської ради	
6.	Васильківська	ЦНСП	
7.	Великомихайлівська	Послуги надає Покровський ТЦСО	
8.	Вербківська	Послуги надає ЦНСП Троїцької сільської ради Павлоградського району	
9.	Верхівцівська	ЦНСП	
10.	Верхньодніпровська	ЦНСП	

11.	Вишнівська	Послуги надає - Відділ соціального захисту населення, охорони здоров'я, цивільного захисту та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету - ЦНСП Саксаганської сільської ради	
12.	Вільногірська	ЦНСП	
13.	Глеюватська	Послуги надає Відділ соціального захисту (Служба з надання соціальних послуг)	
14.	Гречаноподівська	Послуги надає ЦНСП Широківської селищної ради	
15.	Грушівська	КП «Патріот»	
16.	Губиниська	ЦНСП	
17.	Девладівська	ЦНСП	
18.	Дніпровська	ТЦСО МЦСС	<ol style="list-style-type: none"> 1. КЗ соціального захисту «Дніпровський центр підтримки ветеранів праці та громадян похилого віку «Милосердя» ДМР 2. КЗ «Дніпровський міський соціальний гуртожиток» ДМР Міський центр соціальної допомоги 3. КЗ соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Обійми» ДМР 4. КЗ соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Барвінок» ДМР 5. КЗ соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Довіра» ДМР 6. КЗ соціального захисту «Центр підтримки дітей та сімей «Мамине щастя» ДМР 7. КЗ Міський центр соціальний гуртожиток
19.	Дубовиківська	ЦНСП	
20.	Жовтоводська	ЦНСП	
21.	Зайцівська	ТЦСО	
22.	Затишнанська	Послуги надає ЦНСП Криничанської селищної ради	
23.	Зеленодольська	Послуги надає ЦНСП Апостолівської міської ради	
24.	Іларіонівська	ЦНСП	
25.	Кам'янська	ЦНСП	Товариство з обмеженою відповідальністю «Доступна діагностика»

26.	Карпівська	Послуги надає ЦНСП Широківської селищної ради	
27.	Китайгородська	Послуги надає ТЦСО КЗ Царичанської селищної ради	
28.	Криворізька	МЦСС 8 ТЦСО: у Довгинцівському районі-1 у Інгулецькому районі -2 у Металургійному районі-1 у Покровському районі-1 у Саксаганському районі-1 у Тернівському районі-1 у Центрально-Міському районі-1	КУ «Будинок милосердя» КМР, КУ «Будинок милосердя «Затишок» КМР, КУ «Будинок нічного перебування» КМР
29.	Криничанська	ЦНСП	
30.	Лихівська	ЦНСП	
31.	Личківська	ЦНСП	
32.	Лозуватська	ЦНСП	
33.	Любимівська	Відсутній надавач	
34.	Ляшківська	Послуги надає ТЦСО Могилівської сільської ради	
35.	Магдалинівська	ЦНСП	
36.	Маломихайлівська	Послуги надає Покровський ТЦСО	
37.	Марганецька	ЦНСП	Центр соціально- психологічної реабілітації дітей «Теплий дім»
38.	Межиріцька	ЦНСП	
39.	Межівська	ЦНСП	
40.	Миколаївська Дніпровського району	ЦНСП	
41.	Миколаївська Синельниківського району	ЦНСП	
42.	Мирівська	Послуги надає КЗ «Центр соціальних послуг «Крок назустріч» Томаківської селищної ради	
43.	Могилівська	Послуги надає Сектор соціального захиту населення Могилівської ТГ	
44.	Нивотрудівська	ЦНСП	
45.	Нікопольська	ТЦСО ЦСС	
46.	Новолатівська	Соціальні послуги надає Відділ соціального захисту	
47.	Новомосковська	ЦНСП	
48.	Новоолександрівська	Відсутній надавач	

49.	Новопавлівська	ТЦСО	
50.	Новопільська	ЦНСП	
51.	Новопокровська	ЦНСП	
52.	Обухівська	ЦНСП	
53.	Павлоградська	ТЦСО ЦСС	КУ «Центр надання соціально-психологічних послуг» Центр соціальної підтримки дітей «Моя родина»
54.	Перещепинська	ЦНСП	
55.	Першотравневська сільська	ТЦСО ЦСС	
56.	Першотравенська міська	ТЦСО ЦСС	
57.	Петриківська	ТЦСО ЦСС	
58.	Петропавлівська	ЦНСП	
59.	Підгородненська	ЦНСП	
60.	Піщанська	ЦНСП	
61.	Покровська селищна	ТЦСО ЦСС	
62.	Покровська сільська	ЦНСП	
63.	Покровська міська	ТЦСО ЦСС	КЗ «Малий груповий будинок «Надія» Покровської міської ради Дніпропетровської області»
64.	П'ятихатська	ЦНСП	
65.	Раївська	ЦНСП	КЗ «Малий груповий будинок» Раївської сільської ради
66.	Роздорська	Послуги надає ТЦСО Зайцівської сільської ради"	
67.	Саксаганська	ЦНСП	
68.	Святовасилівська	Послуги надає ЦНСП Солонянської селищної ради	
69.	Синельниківська	ТЦСО ЦСС	
70.	Славгородська	Послуги надає ТЦСО Зайцівської сільської ради	
71.	Слобожанська	ЦНСП	
72.	Слов'янська	ЦНСП	
73.	Солонянська	ЦНСП	
74.	Софіївська	ЦНСП	
75.	Сурсько-Литовська	Послуги надає Відділ гуманітарно-соціальної сфери виконавчого комітету	
76.	Тернівська	ТЦСО ЦСС	КЗ «Ветеранський центр»

77.	Томаківська	ЦНСП
78.	Троїцька	ЦНСП
79.	Українська	Послуги надає ЦНСП Петропавлівської селищної ради
80.	Царичанська	ЦНСП
81.	Червоногригорівська	ЦНСП
82.	Черкаська	ЦНСП
83.	Чернечинська	ЦНСП
84.	Чумаківська	ЦНСП «Турбота»
85.	Широківська	ЦНСП
86.	Юр'ївська	ЦНСП

Опитування показало, що у 26 ТГ відсутні надавачі соціальних послуг, з них:

У 19 ТГ:

Богданівській, Божедарівській, Брагинівській, Вакулівській, Великомихайлівській, Вербківській, Гречаноподівській, Грушівській, Затишнянській, Зеленодольській, Карпівській, Китайгородській, Ляшківській, Маломихайлівській, Мирівській, Роздорській, Святовасилівській, Славгородській, Українській громадах відсутні власні надавачі соціальних послуг. Послуги у вищезазначених громадах надають професійні надавачі з інших громад на засадах співфінансування, територіального співробітництва.

У 5 ТГ:

Вишнівській, Новолатівській, Могилівській, Сурсько–Литовській ТГ, де також відсутні надавачі соціальних послуг, послуги надають відділи соціального захисту населення, що суперечить чинному законодавству. У Глеюватській громаді послуги надає служба з надання соціальних послуг у складі відділу соціального захисту населення.

У 2 ТГ:

Любимівській, Новоолександрівській і надавачі відсутні і соціальні послуги не надаються!!!

Слід відмітити, що у **Зайцівській, Новопавлівській ТГ** створено лише ТЦСО для надання соціальних послуг особам похилого віку, особам з інвалідністю.

Дані, наведені в таблиці 1.5.1 свідчать, що найбільш поширеним надавачем соціальних послуг у громадах області є ЦНСП – заклади для надання соціальних послуг різним групам особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах. Дані, наведені у таблиці 1.5.1 також показують, що:

- у 47 ТГ створено по 1 надавачу – ЦНСП;
- У 2 ТГ створено по 1 надавачу - ТЦСО;
- у 11 ТГ створено по 2 і більше надавачів - ТЦСО, ЦСС, Центри підтримки сімей та дітей, Соціальний гуртожиток, Центр соціальної допомоги, Спеціалізовані служби.

Результати опитування у ТГ показав, що соціальні послуги у ТГ області, надаються як базові так і інші соціальні послуги. Розподіл загальної кількості соціальних послуг, що надаються по ТГ, які надали інформацію, виглядає таким чином (див. табл. 1.5.2).

Таблиця 1.5.2. Розподіл загальної кількості соціальних послуг, що надаються у ТГ*

№	Назва ТГ	Кількість базових соціальних послуг, що надаються в ТГ	Кількість інших соціальних послуг, що надаються в ТГ	Загальна кількість соціальних послуг, що надаються в ТГ
1.	Апостолівська	6	2	8
2.	Богданівська	5	1	6
3.	Божедарівська	4	-	4
4.	Брагинівська	-	-	-
5.	Вакулівська	3	1	4
6.	Васильківська	12	-	12
7.	Великомихайлівська	-	-	-
8.	Вербківська	-	-	-
9.	Верхівцівська	7	-	7
10.	Верхньодніпровська	6	-	6
11.	Вишнівська	3	-	3
12.	Вільногірська	8	-	8
13.	Глеюватська	5	-	5
14.	Гречаноподівська	9	-	9
15.	Грушівська	1	-	1
16.	Губиниська	9	1	10
17.	Девладівська	6	-	6
18.	Дніпровська	17	4	21
19.	Дубовиківська	10	1	11
20.	Жовтоводська	12	1	13
21.	Зайцівська	5	1	6
22.	Затишнянська	1	-	1
23.	Зеленодольська	-	-	-
24.	Іларіонівська	5	-	5
25.	Кам'янська	12	4	16
26.	Карпівська	8	-	8
27.	Китайгородська	2	-	2
28.	Криворізька	12	5	17
29.	Криничанська	11	-	11
30.	Лихівська	4	-	4
31.	Личківська	9	1	10
32.	Лозуватська	10	1	11
33.	Любимівська	-	-	-
34.	Ляшківська	1	-	1
35.	Магдалинівська	5	2	7
36.	Маломихайлівська	-	-	-
37.	Марганецька	8	1	9
38.	Межиріцька	9	1	10
39.	Межівська	10	-	10
40.	Миколаївська	6	-	6
41.	Дніпровського району Миколаївська	7	-	7
42.	Синельниківського району Мирівська	1	1	2

43.	Могилівська	4	-	4
44.	Нивотрудівська	2	-	2
45.	Нікопольська	6	-	6
46.	Новолатівська	2	-	2
47.	Новомосковська	11	1	12
48.	Новоолександрівська	-	-	-
49.	Новопавлівська	5	-	5
50.	Новопільська	7	1	8
51.	Новопокровська	2	1	3
52.	Обухівська	5	-	5
53.	Павлоградська	17	2	19
54.	Перещепинська	7		7
55.	Першотравневська сільська	7	2	9
56.	Першотравенська міська	14	-	14
57.	Петриківська	1	1	2
58.	Петропавлівська	9	-	9
59.	Підгородненська	5	-	5
60.	Піщанська	8		8
61.	Покровська селищна	5	1	6
62.	Покровська сільська	9	-	9
63.	Покровська міська	15	2	17
64.	П'ятихатська	7	-	7
65.	Раївська	6	1	7
66.	Роздорська	-	-	-
67.	Саксаганська	6	1	7
68.	Святовасилівська	-	-	-
69.	Синельниківська	9	1	10
70.	Славгородська	3	1	4
71.	Слобожанська	6	-	6
72.	Слов'янська	6	-	6
73.	Солонянська	8	1	9
74.	Софіївська	5	1	6
75.	Сурсько-Литовська	1	-	1
76.	Тернівська	10	-	10
77.	Томаківська	10	3	13
78.	Троїцька	10	1	11
79.	Українська	6	-	6
80.	Царичанська	13	5	18
81.	Червоногригорівська	5	-	5
82.	Черкаська	6	-	6
83.	Чернечинська	-	-	-
84.	Чумаківська	5	-	5
85.	Широківська	9	-	9
86.	Юр'ївська	6	1	7

*Дані, що наведені в таблиці 1.5.2 отримані від 76 ТГ

Аналіз показав, що у громадах області, які надали дані:

У 16 ТГ - надається від 1 до 4 соціальних послуг
У 39 ТГ - надається від 5 до 9 соціальних послуг
У 21 ТГ - надається від 10 до 21 соціальних послуг

Як бачимо, у переважній більшості ТГ надається від 5 до 9 соціальних послуг. Як бачимо, у тих ТГ, де надається від 1 до 4 соціальних послуг (Див.табл.1.5.3) базовими послугами є:

- ◇ догляд вдома;
- ◇ консультування;
- ◇ соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- ◇ соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

Таблиця 1.5.3. Перелік ТГ, де надається не більше 4 соціальних послуг

№	Назва ТГ	Кількість соціальних послуг, що надаються в громаді і базових/інших	Загальна кількість соціальних послуг, що надаються в ТГ	Назва соціальних послуг
1.	Божедарівська	4	4	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних.
2.	Вакулівська	3/1	4	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Догляд стаціонарний.
3.	Вишнівська	3	3	Догляд вдома, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.
4.	Грушівська	1	1	Догляд вдома
5.	Затишнянська	1	1	Догляд вдома
6.	Китайгородська	2	2	Догляд вдома, Консультування.
7.	Лихівська	4	4	Догляд вдома, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога.
8.	Ляшківська	1	1	Догляд вдома
9.	Мирівська	1/1	2	Догляд вдома, Догляд стаціонарний.
10.	Могилівська	4	4	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких

				виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.
11.	Нивотрудівська	2	2	Догляд вдома, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.
12.	Новолатівська	2	2	Догляд вдома, Інформування
13.	Новопокровська	2/1	3	Догляд вдома, Надання притулку, Догляд стаціонарний.
14.	Петриківська	1/1	2	Догляд вдома, Догляд стаціонарний.
15.	Славгородська	3/1	4	Догляд вдома, Догляд стаціонарний, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування,
16.	Сурсько-Литовська	1	1	Догляд вдома

Слід зазначити, що у групі ТГ, де надається від 5 до 9 соціальних послуг (див.табл. 1.5.4) до базових соціальних послуг: Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування додалися нові як базові так і інші спеціалізовані соціальні послуги, зокрема:

- ❖ соціальна профілактика;
- ❖ супровід під час інклюзивного навчання;
- ❖ транспортні послуги;
- ❖ представництво інтересів;
- ❖ інформування;
- ❖ екстрене (кризове) втручання;
- ❖ фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальним, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями;
- ❖ соціальна адаптація;
- ❖ натуральна допомога;
- ❖ догляд стаціонарний;
- ❖ догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних;
- ❖ надання притулку.

Таблиця 1.5.4. Перелік ТГ, де надається від 5 до 9 соціальних послуг

№	Назва ТГ	Кількість соціальних послуг, що надаються у громаді Базових/інших	Загальна кількість соціальних послуг, що надаються в ТГ	Назва соціальних послуг
1.	Апостолівська	6/2	8	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Соціально-

				психологічна реабілітація, Транспортні послуги, Догляд стаціонарний.
2.	Богданівська	5/1	6	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування, Догляд стаціонарний.
3.	Верхівцівська	7	7	Догляд вдома, Консультація, Екстрене (кризове) втручання , Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування Посередництво, Інформування.
4.	Верхньодніпровська	6	6	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання , Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування.
5.	Вільногірська	8	8	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування, Представництво, Посередництво, Натуральна допомога.
6.	Глеюватська	5	5	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування.
7.	Гречаноподівська	9	9	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування, Представництво, Натуральна допомога, Соціальна профілактика.

8.	Девладівська	6	6	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання , Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Консультування, Інформування.
9.	Зайцівська	5/1	6	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
10.	Іларіонівська	5	5	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування , Соціальна профілактика.
11.	Карпівська	8	8	Догляд вдома Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Соціальна профілактика. Натуральна допомога, Інформування.
12.	Магдалинівська	5/2	7	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога, Догляд стаціонарний, Транспортні послуги
13.	Марганецька	8/1	9	Догляд вдома, Денний догляд, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика. Натуральна допомога, Інформування, Транспортні послуги

14.	Миколаївська Дніпровського району	6	6	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
15.	Миколаївська Синельниківського району	7	7	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Іформування, Супровід під час інклюзивного навчання.
16.	Нікопольська	6	6	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання , Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальна профілактика.
17.	Новопавлівська	5	5	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання , Консультація, Натуральна допомога, Іформування.
18.	Новопільська	7/1	8	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Іформування, Догляд стаціонарний.
19.	Обухівська	5	5	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.
20.	Перещепинська	7	7	Супровід під час інклюзивного навчання. Догляд вдома, Денний догляд, Соціальна адаптація, Соціальна інтеграція та реінтеграція , Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

21.	Першотравневська сільська	7/2	9	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальним, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями , Догляд стаціонарний, Транспортні послуги.
22.	Петропавлівська	9	9	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Натуральна допомога, Іформування.
23.	Підгородненська	5	5	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Іформування.
24.	Піщанська	8	8	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, Іформування.
25.	Покровська селищна	5/1	6	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Іформування, Транспортні послуги.

26.	Покровська сільська	9	9	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога, Іформування, Представництво інтересів, Посередництво, Екстрене (кризове) втручання.
27.	П'ятихатська	7	7	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Натуральна допомога, Іформування.
28.	Раївська	6/1	7	Догляд вдома, Догляд стаціонарний, Інформування, Консультація, Екстрене (кризове) втручання, Соціальний супровід сімей / осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.
29.	Саксаганська	6/1	7	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Іформування, Кризовий телефон.
30.	Слобожанська	6	6	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна адаптація, Натуральна допомога.
31.	Слов'янська	6	6	Догляд вдома, Консультація, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних.

32.	Солонянська	8/1	9	Догляд вдома, Транспортні послуги, Соціальна адаптація, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Інформування.
33.	Софіївська	5/1	6	Догляд вдома, Догляд стаціонарний, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальна профілактика, Інформування.
34.	Українська	6	6	Догляд вдома, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, , Представництво інтересів, Натуральна допомога, Інформування.
35.	Червоногригорівська	5	5	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування.
36.	Черкаська	6	6	Догляд вдома, Денний догляд, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування.
37.	Чумаківська	5	5	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування.
38.	Широківська	9	9	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування,

39.	Юр'ївська	6/1	7	Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Натуральна допомога, Інформування. Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальна профілактика, Супровід під час інклюзивного навчання, Транспортні послуги.
-----	-----------	-----	---	---

Дані, що наведені у таблиці 1.5.5, показали, що у 21 ТГ Дніпропетровської області запроваджено оптимальний перелік соціальних послуг, що дає можливість ТГ охопити соціальними послугами значну частину вразливих категорій населення ТГ, відповідно до їх потреб.

Таблиця 1.5.5. Перелік ТГ, де надається більше 10 соціальних послуг

№	Назва ТГ	Кількість соціальних послуг, що надаються в громаді базових/інших	Загальна кількість соціальних послуг, що надаються в ТГ	Перелік соціальних послуг
1.	Васильківська	12	12	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Посередництво, Соціальна профілактика, Натуральна допомога, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних Інформування.
2.	Губиниська	9/1	10	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, Інформування, Транспортні послуги.
3.	Дніпровська	17/4	21	Догляд вдома, Догляд стаціонарний, Паліативний догляд, Надання притулку, Консультування, Інформування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у

				складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання, Супровід під час інклюзивного навчання, Натуральна допомога, Кризовий телефон, Денний догляд, Соціальна профілактика, Соціально - психологічна реабілітація, Транзитне підтримане проживання, Підтримане проживання осіб похилого віку, з інвалідністю, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Денний догляд дітей з інвалідністю(тимчасово не надається).
4.	Дубовиківська	10/1	11	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці, Представництво інтересів, Посередництво, Представництво інтересів, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Інформування, Догляд стаціонарний.
5.	Жовтоводська	12/1	13	Догляд вдома, Денний догляд, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Інформування, Паліативний догляд.
6.	Кам'янська	12/4	16	Догляд вдома, Денний догляд, Соціальна адаптація, Надання притулку, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Супровід під час інклюзивного навчання, Інформування, Транспортні послуги, Нічний притулок, Догляд стаціонарний, Кризовий телефон.
7.	Криворізька	12/5	17	Догляд вдома, Денний догляд, Соціальна адаптація, Надання притулку, Екстрене (кризове) втручання, Консультування,

				Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Соціальна профілактика, Інформування, Транспортні послуги, Нічний притулок, Догляд стаціонарний, Кризовий телефон, Соціально-психологічна реабілітація.
8.	Криничанська	11	11	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Інформування, Посередництво, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Соціальна інтеграція та реінтеграція.
9.	Лозуватська	10/1	11	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Соціальна профілактика, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, Інформування, Догляд стаціонарний.
10.	Межівська	10	10	Догляд вдома, Інформування, Екстрене (кризове) втручання, Переклад жестовою мовою , Соціальна профілактика, Представництво інтересів, Соціальна адаптація, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Натуральна допомога .
11.	Межиріцька	9/1	10	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Інформування, Догляд стаціонарний.
12.	Новомосковська	11/1	12	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Консультування, Соціальний супровід

				сім'я/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Соціальна профілактика, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Інформування, Транспортні послуги, Денний догляд дітей з інвалідністю.
13.	Павлоградська	17/2	19	Догляд вдома, Денний догляд, Денний догляд дітей з інвалідністю, Соціальна адаптація, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Надання притулку, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Супровід під час інклюзивного навчання, Інформування, Нічний притулок, Транспортні послуги, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, Соціальна профілактика.
14.	Першотравенська міська	14	14	Догляд вдома, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Натуральна допомога, Інформування, Посередництво, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Екстрене (кризове) втручання, Соціальна адаптація, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Денний догляд, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату.
15.	Покровська міська	15/2	17	Догляд вдома, Денний догляд, Соціальна адаптація, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Надання притулку, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Соціальна профілактика, Натуральна допомога, Інформування, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, Соціально-психологічна реабілітація осіб з

				інтелектуальними розладами, Транспортні послуги.
16.	Синельниківська	9/1	10	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога, Інформування, Транспортні послуги.
17.	Тернівська	10	10	Догляд вдома, Соціальна адаптація, Натуральна допомога, Інформування, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Соціальна профілактика.
18.	Томаківська	10/3	13	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Представництво інтересів, Натуральна допомога Інформування, Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, Інформування, Нічний притулок, Догляд стаціонарний, Транспортні послуги.
19.	Троїцька	10/1	11	Догляд вдома, Екстрене (кризове) втручання, Консультування, Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці, Представництво інтересів, Посередництво, Соціальна профілактика, Інформування, Догляд стаціонарний.
20.	Царичанська	13/5	18	Догляд вдома, Консультування; Представництво інтересів, Інформування, Натуральна допомога, Соціальний супровід, Посередництво, Соціальна профілактика, Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору, Супровід під час інклюзивного навчання, Соціальна адаптація,

21.	Личківська	9/1	10	Соціальна інтеграція та реінтеграція, Екстрене (кризове) втручання, Супровід ветерана, Послуга з підтримки переходу від військової служби до цивільного життя, надання комплексної соціально-психологічної та первинно правової допомоги, Транспортні послуги, Послуга з короткострокового або цілодобового перебування – «кризова кімната».
				Консультування, Представництво інтересів, Посередництво, Соціальна адаптація, Соціальна профілактика, Соціальна інтеграція та реінтеграція, Кризове та екстрене втручання, Догляд вдома, Транспортні послуги особам з інвалідністю, Соц супровід сімей ,які перебувають в СЖО.

Показовим для аналізу стану забезпечення населення ТГ Дніпропетровської області, як базових, так і інших спеціалізованих соціальних послуг, є узагальнені дані щодо загальної кількості наданих соціальних послуг за звітний період (2023 р.), наведені у таблиці 1.5. 6. та рисунках 1.5.2, 1.5.3.

Таблиця 1.5.6. Загальна кількість соціальних послуг, наданих у громадах за 2023р*

№	Назва послуги	Загальна кількість соціальних послуг, наданих за звітний період 2023р.	Кількість ТГ по яких зібрані дані
Базові послуги			
1.	Догляд вдома	33649	76
2.	Денний догляд	4553	14
3.	Денний догляд дітей з інвалідністю	Відсутні дані	3
4.	Підтримане проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю	55	1
5.	Підтримане проживання бездомних осіб	-	-
6.	Транзитне підтримане проживання/ учбова соціальна квартира (будинки)	2198	1
7.	Соціальна адаптація	5718	22
8.	Соціальна інтеграція та реінтеграція	5998	8
9.	Надання притулку	1868	7
10.	Екстрене (кризове) втручання	2001	27
11.	Консультування	31906	64
12.	Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах	4902	66
13.	Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	2547	59
14.	Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці	56	2
15.	Представництво інтересів	2840	30
16.	Посередництво	373	9

17.	Соціальна профілактика	1815	30
18.	Натуральна допомога	34093	31
19.	Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальним, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями	93	7
20.	Переклад жестовою мовою	Відсутні дані	1
21.	Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних	167	13
22.	Супровід під час інклюзивного навчання	109	7
23.	Інформування	34440	49
24.	Медіація	-	-
	Інші соціальні послуги		
25.	Консультативний кризовий телефон	556	4
26.	Нічний притулок	916	5
27.	Короткотермінове проживання	Відсутні дані	1
28.	Соціально-трудова адаптація	-	-
29.	Догляд стаціонарний	1211	22
30.	Паліативний догляд	5	1
31.	Персональний асистент	Відсутні дані	1
32.	Соціальна реабілітація осіб з інтелектуальними та психічними порушеннями	55	1
33.	Соціально-психологічна реабілітація	653	2
34.	Соціально-психологічна реабілітація осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин	-	-
35.	Соціально-психологічна реабілітація осіб із ігровою залежністю	-	-
36.	Тимчасовий відпочинок для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю	-	-
37.	Тимчасовий відпочинок для осіб, що здійснюють догляд за особами з інвалідністю, особами, які мають невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування	-	-
38.	Транспортні послуги	3569	16

***Узагальнені дані по 76 ТГ, що надали інформацію (Покровська міська дала назви послуг без їх кількості.**

Базові соціальні послуги

Рисунок 1.5.2. Кількість наданих базових соціальних послуг

Інші соціальні послуги

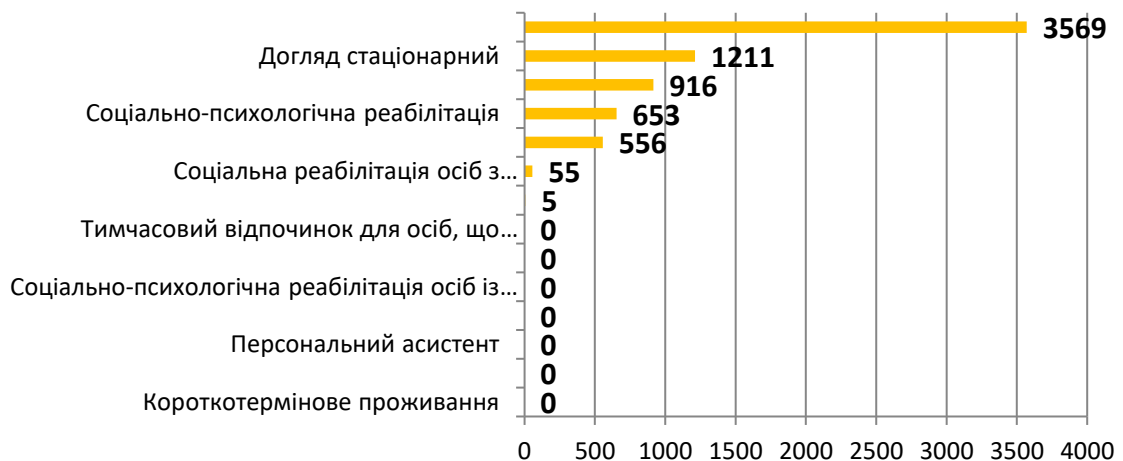

Рисунок 1.5.3 Кількість наданих інших соціальних послуг

Слід також звернути увагу, що у Дніпропетровській області з 38 соціальних послуг (24 базові +14 інших спеціалізованих) визначених Класифікатором соціальних послуг, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 23.06.2020 р. № 429, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.07.2020 за № 643/34926 не надаються в жодній з 86 ТГ області лише 2 базових та 5 інших спеціалізованих соціальних послуг (див. рис.1.5.4).

Рисунок 1.5.4. Перелік базових та інших соціальних послуг, що не надаються в жодній ТГ

Слід зазначити, що по кількості наданих соціальних послуг найбільш поширеними є :

- ✚ Послуги інформування- 34440
- ✚ Натуральна допомога- 34093
- ✚ Догляд вдома- 33649
- ✚ Послуги консультування – 31906

Результати опитування надавачів соціальних послуг показали, що найбільш поширеними базовими соціальними послугами у громадах і які надаються в більшості з пілотних ТГ є 8 послуг:

- ✚ Догляд вдома
- ✚ Консультування
- ✚ Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах

- ✚ Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування
- ✚ Інформування
- ✚ Натуральна допомога
- ✚ Представництва інтересів
- ✚ Соціальна профілактика

1. **Догляд вдома надається у 76 ТГ:**

Відсутня інформація/не надається по 10 ТГ: Брагинська, Великомихайлівська, Вербківська, Зеленодольська, Любимівська, Маломихайлівська, Новоолександрівська, Роздорська, Святовасилівська, Чернеччинська.

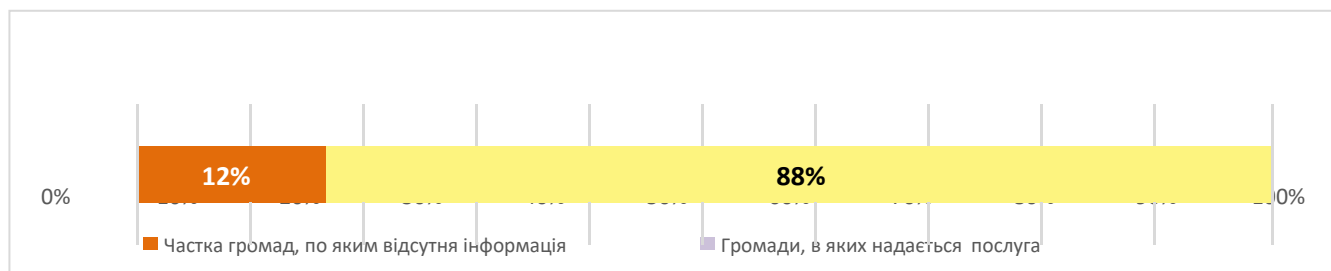

Рисунок 1.5.5. Послуга Догляд вдома

2. **Послуга консультування надається у 64 ТГ:**

Відсутня інформація/не надається по 22 ТГ: Брагинівська, Виликомихайлівська, Вербківська, Вишнівська, Грушівська, Затишнянська, Зеленодольська, Лихівська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Петриківська, Святовасилівська, Славгородська, Сурсько–Литовська, Троїцька, Чернеччинська.

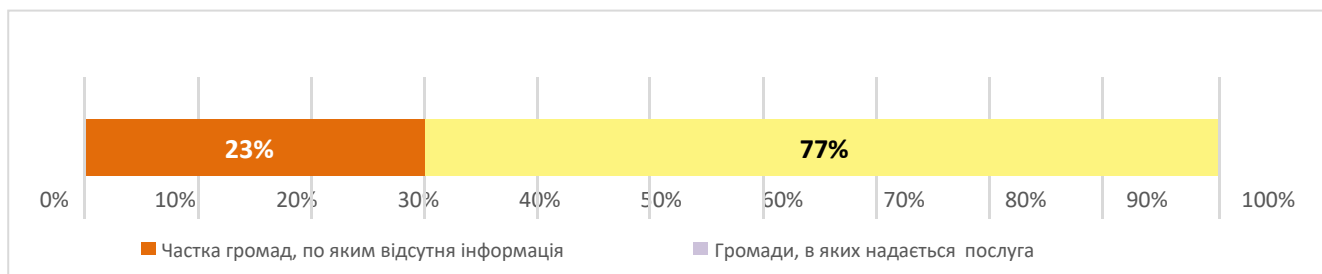

Рисунок 1.5.6. Послуга консультування

3. **Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах надається у 66 ТГ:**

Відсутня інформація/не надається по 20 ТГ: Брагинівська, Виликомихайлівська, Вербківська, Грушівська, Затишнянська, Зеленодольська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопавлівська, Новопокровська, Петриківська, Святовасилівська, Сурсько–Литовська, Троїцька.

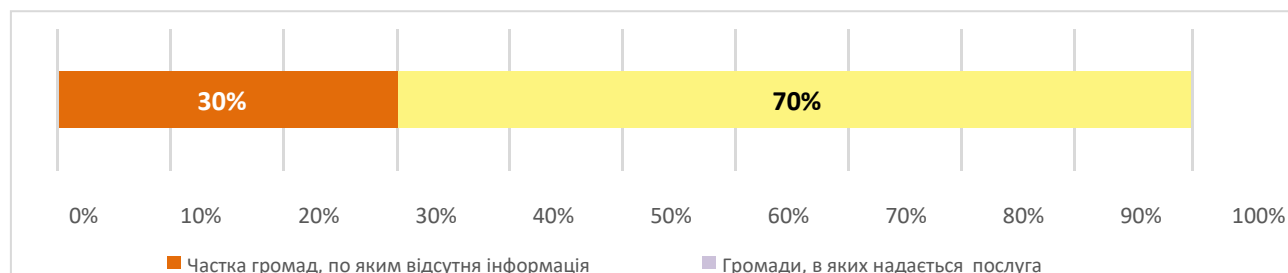

Рисунок 1.5.7. Послуга соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах

4. Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування надається у 59 ТГ:

Відсутня інформація/не надається по 27 ТГ: Божедарівська, Брагинівська, Вакулівська, Великомихайлівська, Вербківська, Грушівська, Затишнська, Зеленодольська, Китайгородська, Личківська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нікопольська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопавлівська, Новопокровська, Петриківська, Святотроїцька, Софіївська, Сурсько-Литовська, Троїцька, Українська, Чумаківська.

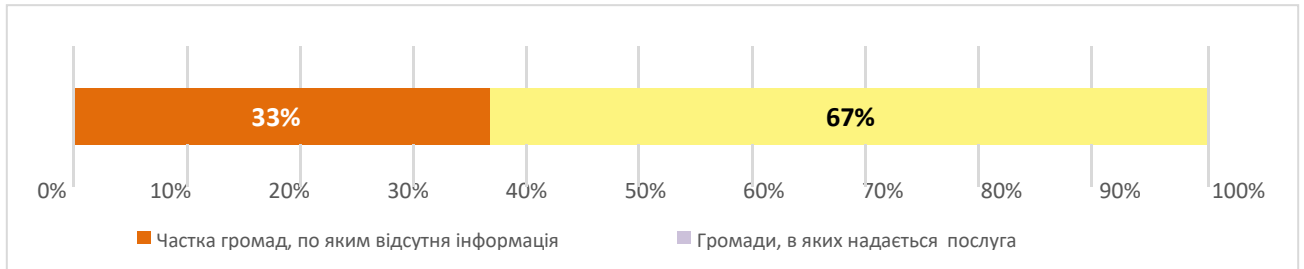

Рисунок 1.5.8. Послуга соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування

5. Інформування надається у 49 ТГ:

Відсутня інформація/не надається по 37 ТГ:

Апостолівська, Божедарівська, Брагинівська, Вакулівська, Великомихайлівська, Вербківська, Вишнівська, Грушівська, Зайцівська, Затишнська, Зеленодольська, Іларіонівська, Китацгородська, Лихівська, Личківська, Любимівська, Ляшківська, Магдалинівська, Маломихайлівська, Миколаївська(Дніпр), Мирівська, Могилівська, Нивотрудівська, Нікопольська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Перещепинська, Петриківська, Святотроїцька, Славгородська, Слобожанська, Слов'янська, Сурсько – Литовська, Троїцька, Чернечинська, Юр'ївська.

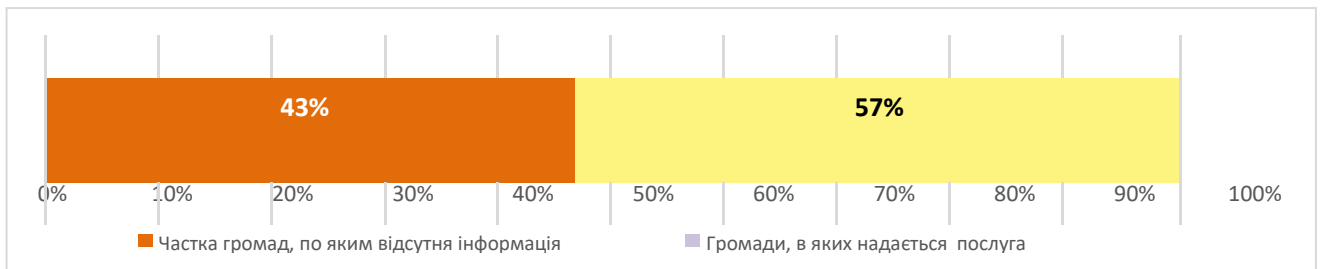

Рисунок 1.5.9. Послуга інформування

6. Натуральна допомога надається у 31 ТГ:

Надається у наступних громадах:

Васильківська, Вільногірська, Гречаноподівська, Дніпровська, Жовтоводська, Кам'янська, Карпівська, Криворізька, Лихівська, Лозуватська, Магдалинівська, Марганецька, Межирицька, Межівська, Новомосковська, Новопавлівська, Павлоградська, Першотравневська сільська, Першотравненська міська, Петропавлівська, Покровська міська, Покровська сільська, П'ятихатська, Синельниківська, Слобожанська, Слов'янська, Тернівська, Томаківська, Українська, Царичанська, Широківська.

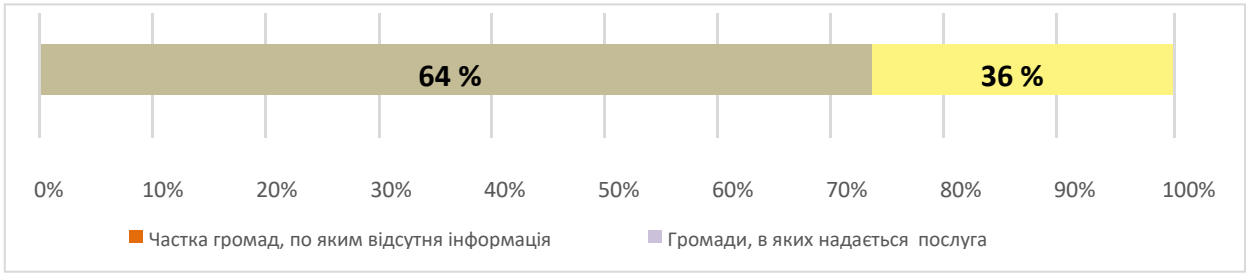

Рисунок 1.5.10. Послуга натуральної допомоги

7. Послуга представництва інтересів надається у 30 ТГ:

Васильківська, Вільногірська, Гречаноподівська, Губиниська, Дніпровській Дубовиківська, Жовтоводська, Кам'янська, Карпівська, Криворізька, Криничанській, Личківська, Лозуватська, Межиріцька, Межівська, Новомосковська, Новопільська, Павлоградська, Першотравенській, Петропавлівська, Покровській міській, Покровській сільській, Роздорська, Синельниківська, Солонянська, Тернівська, Томаківська, Українська, Царичанська, Широківська

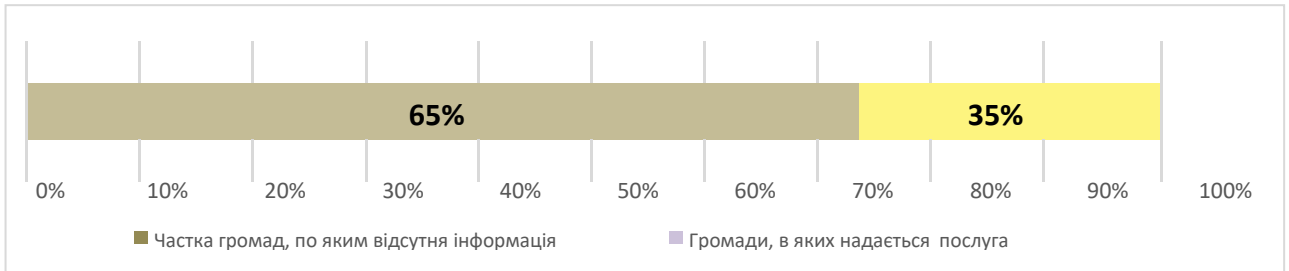

Рисунок 1.5.11. Послуга представництва інтересів

8. Послуга соціальної профілактики надається у 30 ТГ:

Апостолівська, Васильківська, Гречаноподівська, Дніпровській, Дубовиківська, Жовтоводська, Іларіонівська, Карпівська, Криворізька, Криничанській, Личківська, Лозуватська, Марганецька, Миколаївська (Днепр), Миколаївська (Синел) Межівська, Нікопольська, Новомосковська, Новопільська, Павлоградська, Першотравенській, Петропавлівська, Покровській міській, П'ятихатська, Саксаганська, Солонянська, Софіївська, Тернівська, Широківська, Юр'ївська

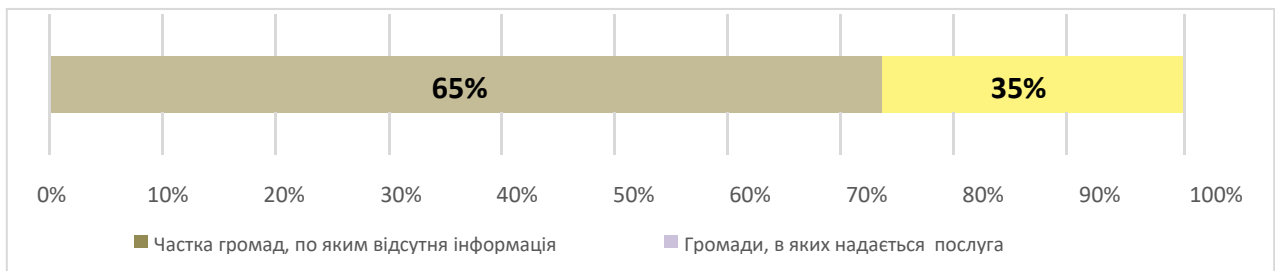

Рисунок 1.5.12. Послуга соціальної профілактики

Менш поширеними базовими соціальними послугами є 4 соціальних послуг, зокрема:

- ✚ Екстрене кризове втручання
- ✚ Соціальна адаптація
- ✚ Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
- ✚ Послуга Денного догляду

9. Послуга екстреного кризового втручання надається у 27 ТГ:

Васильківська, Верньодніпровська, Верхівцівська, Гречаноподівська, Дніпровській, Девладівська, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Криничанська, Личківська, Межирицька, Межівська, Нікопольська, Новопавлівська, Павлоградська, Першотравенська, Покровська міська, Покровська сільська, Раївська, Синельниківська, Тернівська, Томаківська, Царичанська, Чумаківська, Широківська. Чернечинська

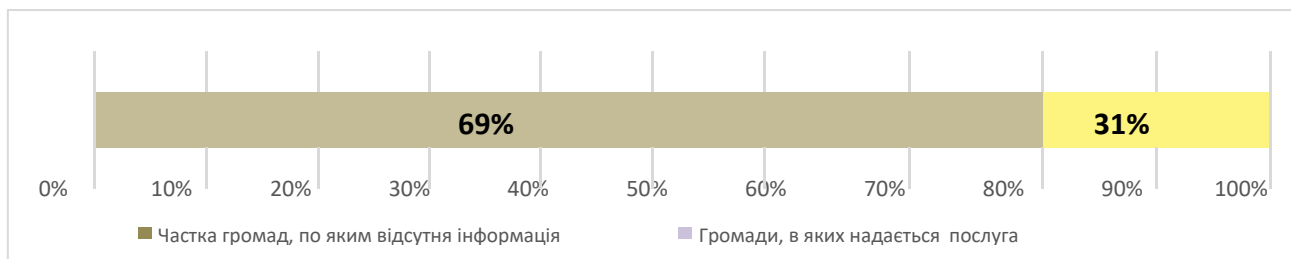

Рисунок 1.5.13. Послуга екстреного кризового втручання

10. Послуга соціальної адаптації надається у 22 ТГ:

Васильківська, Губиниська, Дніпровській, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Криничанська, Личківська, Лозуватська, Межівська, Нікопольська, Новомосковська, Павлоградська, Першотравенська, Перещепинська, Піщанська, Покровська міська, Синельниківська, Слобожанська, Солонянська, Тернівська, Царичанська.

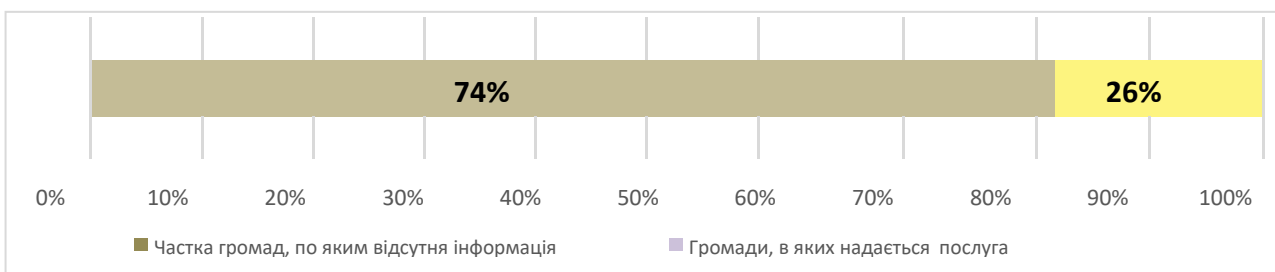

Рисунок 1.5.14. Послуга соціальної адаптації

11. Послуга догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних надається у 13 ТГ:

Божедарівська, Васильківська, Дніпровській, Дубовиківська, Жовтоводська, Зайцівська, Межирицька, Миколаївська (Дніпр), Новомосковська, Павлоградська, Покровська міська, Слов'янська, Томаківська.

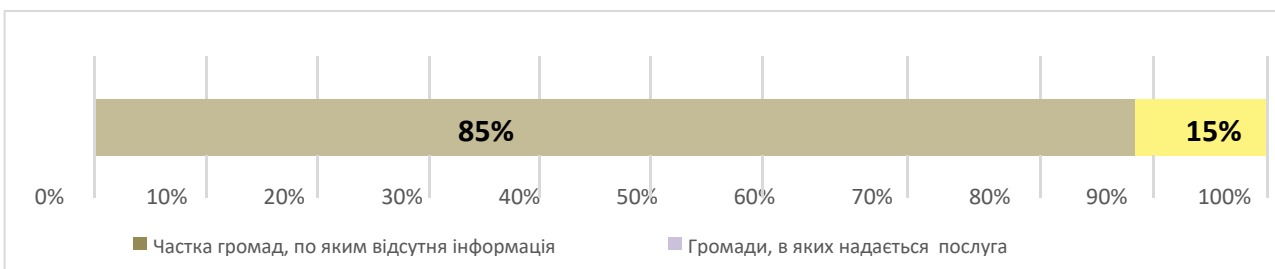

Рисунок 1.5.15. Послуга догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних

12. Послуга Денного догляду надається у 14 ТГ:

Грушівська, Дніпровській, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Марганецька, Могилівська, Павлоградська, Першотравенська, Покровська міська, Перещепинська, Роздорська, Томаківська, Черкаська.

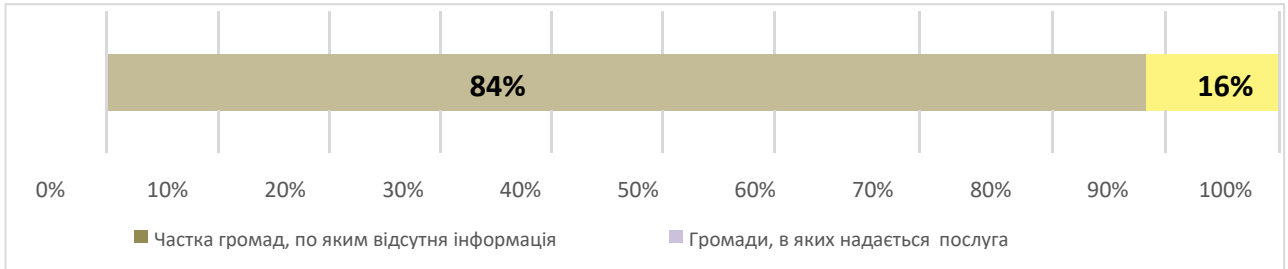

Рисунок 1.5.16. Послуга денного догляду

Найменш поширеними базовими соціальними послугами є :

Надання притулку надається у 7 ТГ: Дніпровська, Кам'янська, Криворізька, Новопокровська, Павлоградська, Покровській міській, Чернечинська;

Послуга посередництва надається у 9 ТГ: Васильківська, Верхівцівська, Вільногірська, Дубовиківська, Криничанська, Личківська, Покровська сільська, Піщанська, Царичанська.

Послуга фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальним, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями надається у 7 ТГ: Губинська, Лозуватська, Павлоградська, Першотравенській, Першотравневська сільська, Покровській міській, Піщанська, Царичанська.

Послуга супроводу під час інклюзивного навчання надається у 7 ТГ: Дніпровська, Кам'янська, Миколаївська (Синельниківського району), Обухівська, Павлоградська, Юр'ївська, Царичанська.

Соціальна інтеграція та реінтеграція надається у 8 ТГ: Губинська, Дніпровська, Криничанська, Личківська, Покровській міській, Павлоградська, Перещепинська, Царичанська.

Послуга соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці надається у 2 ТГ: Дубовиківська, Петропавлівська.

Послуга підтриманого проживання осіб з похилого віку та осіб з інвалідністю надається у 1 ТГ: Дніпровській.

Послуга транзитного проживання надається у 1 ТГ: Дніпровській.

Послуга перекладу жестовою мовою надається у 1 ТГ: Межівській.

Послуга денного догляду дітей з інвалідністю запроваджена у 3 ТГ: Новомосковська, Дніпровська, Павлоградська

Аналіз показав, що в громадах області надаються 9 інших соціальних послуг у 34 ТГ області:

- + Консультаційний кризовий телефон
- + Нічний притулок
- + Догляд стаціонарний
- + Соціально- психологічна реабілітація
- + Транспортні послуги
- + Соціально- психологічна реабілітація осіб з інтелектуальними та психічними порушеннями
- + Паліативний догляд
- + Послуга короткострокового проживання
- + Персональний асистент/супровід ветерана

1. Догляд стаціонарний надається у 22 ТГ:

Апостолівська, Богданівська, Вакулівська, Дніпровська, Дубовиківська, Зайцівська, Кам'янська, Криворізька, Лозуватська, Магдалинівська, Межиріцька, Мирівська, Новопільська, Новопокровська, Першотравневська сільська, Петриківська, Покровська, Раївська, Славгородська, Софіївська, Томаківська, Чернечинська.

2. Транспортна послуга надається у 16 ТГ: Апостолівська, Губиниська, Кам'янська, Криворізька, Личківська, Магдалинівська, Марганецька, Новомосковська, Павлоградська, Першотравневська сільська, Покровська міська, Синельниківська, Солонянська, Томаківська, Царичанська, Юр'ївська

3. Нічний притулок надається у 5 ТГ: Кам'янська, Криворізька, Павлоградська, Томаківська, Чернечинська

4. Консультаційний кризовий телефон надається у 4 ТГ області : Дніпровській, Саксаганська, Криворізька, Кам'янська

5. Соціально-психологічна реабілітація надається у 2 ТГ області : Дніпровській, Криворізькій.

6. Соціально-психологічна реабілітація осіб з інтелектуальними та психічними порушеннями надається у 1 ТГ області: Покровській міській

7. Паліативний догляд надається у 1 ТГ області: Дніпровській

8. Послуга короткострокового проживання надається у 1 ТГ області: Царичанській

9. Персональний асистент/супровід ветерана надається у 1 ТГ області: Царичанській

Це дало можливість проаналізувати і перелік вразливих категорій осіб/сімей, яким надаються соціальні послуги в ТГ (див.табл. 1.5.7).

Таблиця 1.5.7. Загальна кількість ТГ по категоріям вразливих категорій населення

№	Категорія осіб	Загальна кількість громад, у яких дані категорії отримують соціальні послуги
1.	Безробітні (zareєстровані в центрі зайнятості особи)	33
2.	Внутрішньо переміщені особи	57
3.	Сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	48
4.	Сім'ї, члени яких мають інвалідність	53
5.	Сім'ї з дітьми, в яких тривала хвороба батьків перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки	22
6.	Сім'ї, де триває процес розлучення батьків і вирішується спір між матір'ю та батьком щодо визначення місця проживання дітей, участі батьків у їх вихованні	36
7.	Неповнолітні одинокі матері (батьки)	35
8.	Сім'ї, в яких дітей відібрано у батьків без позбавлення їх батьківських прав на підставі рішення суду	29
9.	Сім'ї з дітьми, де батьки є трудовими мігрантами	14
10.	Біженці, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту	17
11.	Особа, які звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та мають довідку про звернення за захистом в Україні	4
12.	Сім'ї, дітей з яких влаштовано до закладів інституційного догляду та виховання дітей	26
13.	Особа, яким заподіяно шкоду пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією	34
14.	Особа з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Україні, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України	42
15.	Особа з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування (у віці 18–23 роки), які проживають в територіальній громаді	46
16.	Жінки, які виявили намір відмовитися від новонародженої дитини	25
17.	ВІЛ-інфіковані особи	24
18.	Особа, хворі на туберкульоз	20
19.	Особа з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин	18

20.	Особи із залежністю від азартних ігор	12
21.	Особи, які постраждали від домашнього насильства	43
22.	Особи, які вчинили домашнє насильство, направлені для проходження програми для кривдників	14
23.	Особи, які постраждали від торгівлі людьми	19
24.	Особи, звільнені з місць позбавлення волі	34
25.	Особи, які перебувають на обліку органу пробації	38
26.	Бездомні особи	22
27.	Повнолітні недієздатні особи, яким не призначено опікуна	13
28.	Сім'ї, в яких батьків поновлено в батьківських правах	21
29.	Діти, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах	50
30.	Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування	52
31.	Сім'ї, дітей з яких влаштовано в патронатні сім'ї протягом звітного періоду	21
32.	Діти, батьки яких (особи, які їх замінюють) ухиляються від виконання своїх обов'язків	41
33.	Сім'ї, в яких діти систематично самовільно залишають місце проживання	24
34.	Сім'ї, в яких діти систематично без поважних причин не відвідують заклади освіти	35
35.	Діти з інвалідністю	43
36.	Діти з особливими освітніми потребами	33
37.	Діти з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (в тому числі до встановлення інвалідності)	19
38.	Діти, які потребують паліативної допомоги	2
39.	Повнолітні особи з інвалідністю, з них:	37
40.	Особи похилого віку	55
41.	Одинокі особи, які потребують допомоги у веденні домашнього господарства	53
42.	Одинокі особи, які потребують стороннього догляду	51

Дані, наведені в таблиці 1.5.7 показали, що переважна більшість громад Дніпропетровської області охоплює соціальними послугами **значну кількість – 21** категорію, з 42 запропонованих Міністерством соціальної політики України категорій вразливих груп населення громад і по яких має вестися облік в кожній ТГ.

Безробітні (zareєстровані в центрі зайнятості особи)	Сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	Сім'ї, члени яких мають інвалідність	Сім'ї, де триває процес розлучення батьків	Неповнолітні і самотні матері (батьки)	Особа, яким заподіяно шкоду пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією	Особа з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали
Особа з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування (у віці 18–23 роки), які проживають в територіальній громаді	Особа, які постраждали від домашнього насильства	Особа, звільнені з місця позбавлення волі	Особа, звільнені з місця позбавлення волі	Особа, які перебувають на обліку органу пробачення	Діти, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у СЖО	Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування
Діти, батьки яких (особа, які їх замінюють) ухиляються від виконання своїх обов'язків	Сім'ї, в яких діти систематично без поважних причин не відвідують заклади освіти	Діти з інвалідністю	Діти з особливими освітніми потребами	Особа похилого віку	Самотні особа, які потребують допомоги у веденні домашнього господарства	Самотні особа, які потребують стороннього догляду

Рисунок 1. 5.17. Найбільш поширені вразливі категорії населення громад, охоплених соціальними послугами

Дані, наведені в таблиці 1.5.7, показують, що є і великий перелік вразливих груп населення, які не охоплені соціальною роботою та яким переважна більшість громад практично не надають соціальні послуги. До таких груп можна віднести наступні вразливі групи:

Особа :

- ✚ Особа, які звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та мають довідку про звернення за захистом в Україні
- ✚ Особа з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин
- ✚ Особа із залежністю від азартних ігор
- ✚ Особа, які вчинили домашнє насильство, направлені для проходження програми для кривдників
- ✚ Особа, хворі на туберкульоз
- ✚ Бездомні особа
- ✚ Повнолітні неіездатні особа, яким не призначено опікуна

Сім'ї:

- ✓ Сім'ї, в яких діти систематично самовільно залишають місце проживання
- ✓ Сім'ї, дітей з яких влаштовано в патронатні сім'ї протягом звітного періоду
- ✓ Сім'ї, в яких батьків поновлено в батьківських правах

Діти:

- Діти, які потребують паліативної допомоги
- Діти з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (в тому числі до встановлення інвалідності)

Більш детальний аналіз окремо по кожній громаді Дніпропетровської області показав, що у **35 ТГ** області достатньо високий рівень охоплення вразливих груп населення соціальною роботою та яким надаються соціальні послуги у громадах, при цьому у **40 ТГ** області спостерігається низький рівень охоплення вразливих груп населення соціальною роботою та яким надаються соціальні послуги у громадах (див. табл. 1.5.8).

Таблиця 1.5. 8. Кількість вразливих груп населення, охоплених соціальними послугами у розрізі ТГ області*

№	Назва ТГ	Кількість вразливих груп населення, охоплених соціальними послугами у ТГ
1.	Апостолівська	16
2.	Богданівська	14
3.	Божедарівська	19
4.	Брагинівська	-
5.	Вакулівська	9
6.	Васильківська	37
7.	Великомихайлівська	-
8.	Вербківська	-
9.	Верхівцівська	39
10.	Верхньодніпровська	40
11.	Вишнівська	13
12.	Вільногірська	13
13.	Глеюватська	30
14.	Гречаноподівська	19
15.	Грушівська	4
16.	Губининська	22
17.	Девладівська	18
18.	Дніпровська	34
19.	Дубовиківська	22
20.	Жовтоводська	33
21.	Зайцівська	16
22.	Затишянська	4
23.	Зеленодольська	-
24.	Іларіонівська	14
25.	Кам'янська	35
26.	Карпівська	13
27.	Китайгородська	6
28.	Криворізька	41
29.	Криничанська	25
30.	Лихівська	5
31.	Личківська	14
32.	Лозуватська	26

33.	Любимівська	-
34.	Ляшківська	4
35.	Магдалинівська	9
36.	Маломихайлівська	-
37.	Марганецька	29
38.	Межиріцька	17
39.	Межівська	11
40.	Миколаївська Дніпровського району	12
41.	Миколаївська Синельниківського району	14
42.	Мирівська	4
43.	Могилівська	19
44.	Нивотрудівська	2
45.	Нікопольська	35
46.	Новолатівська	4
47.	Новомосковська	27
48.	Новоолександрівська	-
49.	Новопавлівська	26
50.	Новопільська	15
51.	Новопокровська	8
52.	Обухівська	23
53.	Павлоградська	31
54.	Перещепинська	28
55.	Першотравневська сільська	6
56.	Першотравенська міська	16
57.	Петриківська	8
58.	Петропавлівська	18
59.	Підгородненська	12
60.	Піщанська	41
61.	Покровська селищна	6
62.	Покровська сільська	17
63.	Покровська міська	38
64.	П'ятихатська	25
65.	Раївська	22
66.	Роздорська	-
67.	Саксаганська	40
68.	Святовасилівська	-
69.	Синельниківська	23
70.	Славгородська	5
71.	Слобожанська	20
72.	Слов'янська	15
73.	Солонянська	35
74.	Софіївська	21
75.	Сурсько-Литовська	4
76.	Тернівська	22
77.	Томаківська	29
78.	Троїцька	12
79.	Українська	14
80.	Царичанська	9
81.	Червоногригорівська	16
82.	Черкаська	14
83.	Чернеччинська	-
84.	Чумаківська	17
85.	Широківська	19
86.	Юр'ївська	24

Низький рівень охоплення вразливих категорій населення вищезазначених громад, а саме: 40 громад може свідчити про відсутність або формальний підхід у формуванні соціально демографічного паспорту громад та проведенні визначення потреб населення у соціальних послугах.

Запровадження Міністерством соціальної політики України уніфікованого для всіх ТГ соціально-демографічного паспорту/профілю громади (додаток 1 до Порядку визначення потреб громад у соціальних послугах, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики від 19.04.2023 р. № 130) дасть можливість зібрати більш повну інформацію за віком, статтю по всіх з 42 запропонованих категоріях вразливих груп населення громад. А це в свою чергу дасть можливість кожній громаді визначити перелік основних вразливих груп населення, які потребують соціальних послуг або можуть бути потенційними отримувачами соціальних послуг в громаді, потреби яких треба вивчати першочергово.

Проведений аналіз показав, що лише у 29 ТГ з 86 ТГ **визначено незадоволений попит** на 19 соціальних послуг (див. табл. 1.5.9).

Таблиця 1.5. 9. Незадоволений попит на соціальні послуги у ТГ

№	Назва ТГ	Назва незадоволених соціальних послуг у ТГ
1.	Апостолівська	Натуральна допомога
2.	Васильківська	Підтримане проживання, Паліативний догляд, Денний догляд
3.	Глеюватська	Натуральна допомога
4.	Грушівська	Соціально психологічна реабілітація
5.	Губиниська	Соціальний супровід під час інклюзивного навчання
6.	Дубовиківська	Короткотермінове проживання, Транспортна послуга
7	Жовтоводська	Стаціонарний догляд, Нічний притулок, Транспортна послуга
8.	Зайцівська	Догляд вдома, Послуга притулку, Соціально психологічна реабілітація
9.	Кам'янська	Медіація
10.	Криворізька	Соціальне таксі
11.	Марганецька	Соціальне таксі, Кімната матері та дитини
12.	Могилівська	Тимчасовий відпочинок для осіб, які доглядають осіб, дітей з інвалідністю
13.	Новомосковська	Стаціонарний догляд
14.	Новопільська	Натуральна допомога
15.	Новопокровська	Соціальний супровід при працевлаштуванні, Соціально психологічна реабілітація
16.	Павлоградська	Паліативна допомога
17.	Перещепинська	Притулок, Соціальне таксі, Натуральна допомога
18.	Першотравенська міська	Соціальний супровід
19.	Петриківська	Транспортна послуга

20.	Петропавлівська	Раннє втручання, Соціально психологічна допомога
21.	Піщанська	Транспортна послуга
22.	Саксаганська	Соціальне таксі, Натуральна допомога
23.	Синельниківська	Догляд стаціонарний, Супровід під час інклюзивного навчання
24.	Славгородська	Паліативний догляд, Супровід під час інклюзивного навчання
25.	Солонянська	Натуральна допомога, Соціальна адаптація Денний догляд(для жертв домашнього насильства)
26.	Царичанська	Транспортні послуги, Натуральна допомога
27.	Червоногригорівській	Денний догляд дітей з інвалідністю, соціально психологічна підтримка
28.	Широківська	Фізичний супровід осіб з інвалідністю
29.	Юр'ївська	Транспортні послуги

Висновки:

- У ТГ області достатньо розгалужена мережа надавачів соціальних послугу – у 60 громадах, з 86 громад області, створено і функціонують власні професійні надавачі соціальних послуг: ЦНСП, ТЦСО, ЦСС.
- Опитування показало, що у 26 ТГ відсутні надавачі соціальних послуг, з них:
 - у 19 ТГ: Богданівській, Божедарівській, Брагинівській, Вакулівській, Великомихайлівській, Вербківській, Гречаноподівській, Грушівській, Затишнлянській, Зеленодольській, Карпівській, Китайгородській, Ляшківській, Маломихайлівській, Мирівській, Роздорській, Святовасилівській, Славгородській, Українській громадах відсутні власні надавачі соціальних послуг. Послуги у вищезазначених громадах надають професійні надавачі з інших громад на засадах співфінансування, територіального співробітництва.
 - У 5 ТГ: Вишнівській, Глеюватській, Новолатівській, Могилівській, Сурсько-Литовській громадах, де також відсутні надавачі соціальних послуг, послуги надають відділи соціального захисту населення, що суперечить чинному законодавству
 - У 2 ТГ: Любимівській, Новоолександрівській і надавачі відсутні і соціальні послуги не надаються!!!
 - У 2 ТГ: Зайцівській, Новопавлівській створено лише ТЦСО для надання соціальних послуг особам похилого віку, особам з інвалідністю.
- Найбільш поширеним надавачем соціальних послуг у громадах області є ЦНСП – комплексні заклади для надання соціальних послуг різним групам особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.
- У ТГ області, крім комунальних надавачів соціальних послуг, є і надавачі недержавної форми власності.
- Соціальні послуги надаються у **84 ТГ** області, і як правило, це **базові соціальні послуги**. Інші, більш спеціалізовані соціальні послуги, надаються лише у 34 громадах області.
- У переважній більшості громад впроваджено і надається значна кількість соціальних послуг. Так у 16 ТГ – надається **від 1 до 4** соціальних послуг, у 39 ТГ – надається **від 5 до 9** соціальних послуг, у 21 ТГ – надається **від 10 до 21** соціальних послуг.
- Слід звернути увагу, що у Дніпропетровській області з 38 соціальних послуг (24 базові +14 інших спеціалізованих) визначених Класифікатором соціальних послуг, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики від 23.06.2020 р. № 429, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.07.2020 р. за № 643/34926 не надаються в жодній з 86 ТГ області 2 базових (медіації, підтриманого**

проживання бездомних осіб) та 5 інших спеціалізованих соціальних послуг соціально-трудової адаптації, соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів та психотропних речовин, соціально-психологічної реабілітації осіб із ігровою залежністю, тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, тимчасового відпочинку для осіб, що здійснюють догляд за особами з інвалідністю, особами, які мають невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування).

8. Слід зазначити, що по кількості наданих соціальних послуг найбільш поширеними є :

- Послуги інформування
- Послуги консультування
- Догляд вдома
- Натуральна допомога.

9. Результати опитування надавачів соціальних послуг показали, що найбільш поширеними базовими соціальними послугами у ТГ і які надаються в більшості з пілотних громад є лише 8 послуг: догляд вдома, консультування, соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, інформування, натуральна допомога, представництво інтересів, соціальна профілактика.

10. Найменш поширеними базовими соціальними послугами є: надання притулку, посередництва, фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальним, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями, супроводу під час інклюзивного навчання, соціальної інтеграції та реінтеграції, соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці.

11. Аналіз показав, що в ТГ області надаються 9 інших соціальних послуг у 34 ТГ області: консультативний кризовий телефон, нічний притулок, короткотермінове проживання, догляд стаціонарний, паліативний догляд, персональний асистент, соціально- психологічна реабілітація осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, соціально- психологічна реабілітація, транспортні послуги.

12. Переважна більшість громад Дніпропетровської області охоплює соціальними послугами **значну кількість** – 21 категорію, з 42 запропонованих Міністерством соціальної політики України категорій вразливих груп населення ТГ і по яких має вестися облік в кожній ТГ.

13. При цьому слід зазначити, що соціальними послугами практично **не охоплені**:

- Особи, які звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та мають довідку про звернення за захистом в Україні

- Особи з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин

- Особи із залежністю від азартних ігор

- Особи, які вчинили домашнє насильство, направлені для проходження програми для кривдників

- Особи, хворі на туберкульоз

- Бездомні особи

- Повнолітні недієздатні особи, яким не призначено опікуна

- Сім'ї, в яких діти систематично самовільно залишають місце проживання

- Сім'ї, дітей з яких влаштовано в патронатні сім'ї протягом звітного періоду

- Сім'ї, в яких батьків поновлено в батьківських правах

- Діти, які потребують паліативної допомоги

- Діти з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (в тому числі

до встановлення інвалідності)

14. Аналіз показав, що в громадах області є великий незадоволений попит як на базові, так і на інші спеціалізовані соціальні послуги, зокрема:

- Натуральну допомога

- Підтримане проживання
- Паліативний догляд
- Денний догляд
- Соціально психологічна реабілітація
- Соціальний супровід під час інклюзивного навчання
- Короткотермінове проживання
- Транспортна послуга
- Стаціонарний догляд
- Нічний притулок
- Медіація
- Соціальне таксі
- Тимчасовий відпочинок для осіб, які доглядають осіб, дітей з інвалідністю
- Соціальний супровід при працевлаштуванні
- Притулок
- Соціальне таксі
- Соціальна адаптація
- Денний догляд(для жертв домашнього насильства)
- Соціально психологічна допомога/реабілітація
- Фізичний супровід осіб з інвалідністю.

1.6. Характеристика кадрового, матеріально-технічного, фінансового забезпечення системи надання соціальних послуг на місцевому та регіональному рівнях

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 9 Закону України «Про соціальні послуги» одним із основних напрямів державної політики у сфері надання соціальних послуг є здійснення кадрового забезпечення системи надання соціальних послуг.

Аналіз кадрового забезпечення проведено в 86 ТГ області. **У 24 ТГ** (Зеленодольська міська, Божедарівська, Вишнівська, Роздорська, Славгородська селищні, Богданівська, Брагинівська, Вакулівська, Великомихайлівська, Вербківська, Глеюватська, Гречаноподівська, Затишнянська, Карпівська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Новолатівська, Новоолександрівська, Святовасилівська, Сурсько-Литовська, Українська сільські) **не створено комунального надавача соціальних послуг**, із них **у 4 ТГ** (Божедарівська, Вишнівська селищні, Глеюватська, Сурсько-Литовська сільські) послуги населенню надає **уповноважений орган з питань соціального захисту населення**.

Аналіз кадрового забезпечення комунальних надавачів соціальних послуг показав, що жителям ТГ соціальні послуги надають **3559 працівників**. Слід зазначити те, що в структурі працівників значно переважають соціальні робітники, їх частка становить майже 65% (див. рис. 1.6.1).

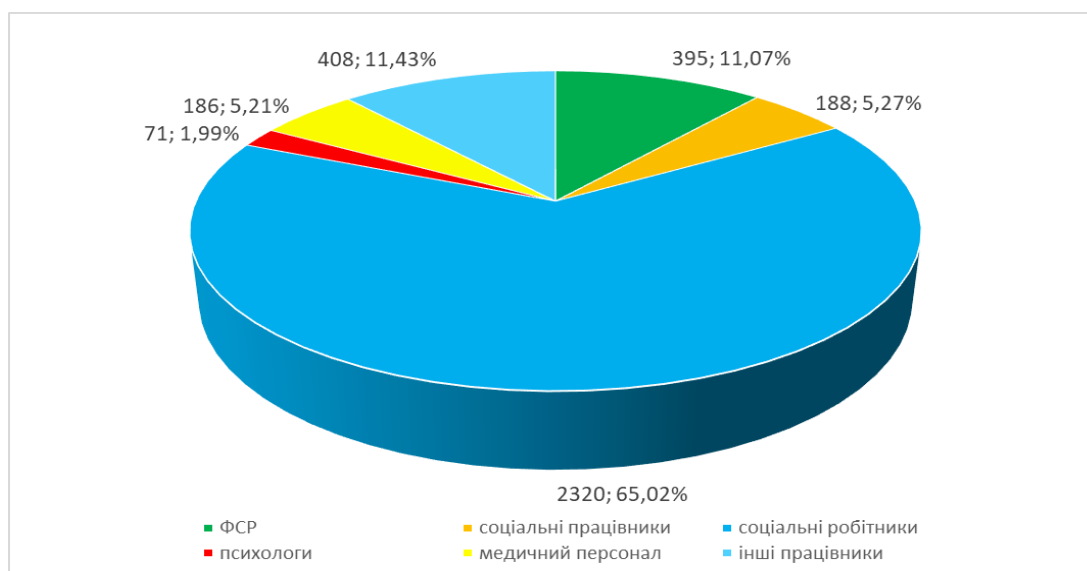

Рисунок 1.6.1. Кадрове забезпечення системи надання соціальних послуг в Дніпропетровській області

Кадрове забезпечення надавачів соціальних послуг Дніпропетровської області в розрізі посад та ТГ наведено в таблиці 1.6.1.

Таблиця 1.6.1. Кадрове забезпечення надавачів соціальних послуг Дніпропетровської області

Назва ТГ	Кількість працівників, що надають соціальні послуги	ФСР	соціальних працівників	психологів	соціальних робітників	медичний персонал	інші
Апостолівська міська	74,25	7	0,5	2	40	7,75	17
Богданівська сільська*				Відсутній надавач			
Божедарівська селищна**	0	0	0	0	0	0	0
Брагинівська сільська*				Відсутній надавач			
Вакулівська сільська*				Відсутній надавач			
Васильківська селищна	30	2	1	1	26	0	0
Великомихайлівська сільська*				Відсутній надавач			
Вербківська сільська*				Відсутній надавач			
Верхівцівська міська	14	1	0	0	13	0	0
Верхньодніпровська міська	38	3	1	0	34	0	0
Вишнівська селищна**	0	0	0	0	0	0	0
Вільногірська міська	17	2	1	0	11	0	3
Глеюватська сільська**	19,5	1	1	0	17,5	0	0
Гречаноподівська сільська*				Відсутній надавач			
Грушівська сільська	6	0	6	0	0	0	0
Губиниська селищна	39	4	8	1	26	0	0
Девладівська сільська	12,5	0	0	0,5	12	0	0
Дніпровська міська	811,65	108,5	44	24,5	471,25	51	122,4
Дубовиківська сільська	22	1	0	1	20	0	0
Жовтоводська міська	45	5	2	2	33	1,5	1,5

Зайцівська сільська	23,5	1	1	0	19	1	1,5
Затишнянська сільська*					Відсутній надавач		
Зеленодольська міська*					Відсутній надавач		
Іларіонівська селищна	9	2	0	1	6	0	0
Кам'янська міська	188,6	16	17	4,1	112	13,5	26
Карпівська сільська*					Відсутній надавач		
Китайгородська сільська*					Відсутній надавач		
Криворізька міська	969	107	47,5	13	637	65,75	98,75
Криничанська селищна	25	1	0	0	24	0	0
Лихівська селищна	11	1	0	0	10	0	0
Личківська сільська	9	0	0	0	9	0	0
Лозуватська сільська	41	2	1	0	38	0	0
Любимівська сільська*					Відсутній надавач		
Ляшківська сільська*					Відсутній надавач		
Магдалинівська селищна	29,5	3	0	0	24	0,5	2
Маломихайлівська сільська*					Відсутній надавач		
Марганецька міська	55	5	2	0	32	1	15
Межиріцька сільська	11	2	0	0	8	0	0
Межівська селищна	31	2	1	1	17,5	0	9,5
Миколаївська сільська Дніпровського району	11	4	0	0	7	0	0
Миколаївська сільська Синельниківського р-у	8,5	2	0	0	6,5	0	0
Мирівська сільська*					Відсутній надавач		
Могилівська сільська	32,5	1	3	0	15,5	13	0
Нивотрудівська сільська	4	1	0	0	3	0	0

Нікопольська міська	51	12	1	1	36	0	1
Новолатівська сільська							
Новомосковська міська	64	7	2	2	41	1	11
Новоолександрівська сільська*					Відсутній надавач		
Новопавлівська сільська	14	1	0	0	10	0	3
Новопільська сільська	33	2	1	0	23	1	6
Новопокровська селищна	19	1	0	0	9	0	9
Обухівська селищна	8	1	0	0	7	0	0
Павлоградська міська	72,5	10	3	2	38	2	17,5
Перещепинська міська	35	2	5	0,5	22	0	5,5
Першотравневська міська	33,5	4	0	0	14	4	11,5
Першотравенська сільська	14	2	3	1	8	0	0
Петриківська селищна	33,5	0	2,5	0	31	0	0
Петропавлівська селищна	26	3	0	1	19	0	3
Підгородненська міська	12	2	1	1	5	0	3
Піщанська сільська	21	4	3	1	13	0	0
Покровська міська	55,5	2	0	1	40	4,5	8
Покровська селищна	12	1	0	0	9	0	2
Покровська сільська	40	6	2	1	26	1	4
П'ятихатська міська	62	6	3	1	52	0	0
Раївська сільська	12,5	10,5	0	1	0	0	1
Роздорська селищна*					Відсутній надавач		
Саксаганська сільська	19	2	1	0	16	0	0

Святовасилівська сільська*				Відсутній надавач			
Синельниківська міська	34,5	3	2,5	1	25	0,5	2,5
Славгородська селищна*				Відсутній надавач			
Слобожанська селищна	32	4	15	0	11	1	1
Слов'янська сільська	9	1	0	0	7	0	1
Солонянська селищна	29	2	0	1	26	0	0
Софіївська селищна	16,5	1	0	1	12	2,5	0
Сурсько-Литовська сільська	4	2	0	0	2	0	0
Тернівська міська	19,5	3	0	1	13,5	1	1
Томаківська селищна	40	4	2	0	24	4	6
Троїцька сільська	46,5	3	0	0	28	5,5	10
Українська сільська*				Відсутній надавач			
Царичанська селищна	25	0	1	0	23	1	0
Червоногригорівська селищна	10	1	0	0	9	0	0
Черкаська селищна	7	2	2	1	2	0	0
Чернечинська сільська	13,5	1	0	0	11	1,5	0
Чумаківська сільська	8,5	1	0	0	7,5	0	0
Широківська селищна	22	2	1	1	16	0	2
Юр'ївська селищна	16,5	2	0	0	12	0	2,5
РАЗОМ:	3558,5	395	188	70,6	2320,25	185,5	408,15

*відсутній комунальний надавач соціальних послуг

**соціальні послуги надає уповноважений орган

Ключовим працівником в системі надання соціальних послуг в ТГ є фахівець із соціальної роботи, який забезпечує виявлення вразливих категорій населення в громаді, **оцінювання їх потреб у соціальних послугах**, ведення випадку, соціально-профілактичну роботу, першу соціально-психологічну підтримку тощо. Без забезпечення цих важливих функцій створити ефективну систему надання соціальних послуг в ТГ не можливо.

Пунктом 4.10 Методичних рекомендацій щодо організації та забезпечення діяльності територіальної ТГ у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей, затверджених наказом Мінсоцполітики від 31.07.2023 р. № 263-Н, рекомендовано забезпечувати проведення соціальної роботи та організацію надання соціальних послуг фахівцями з соціальної роботи, які є працівниками комунального закладу (надавача соціальних послуг) за місцем проживання мешканців територіальної громади, зокрема на віддалених (у тому числі пересувних) робочих місцях.

Для цього рекомендується посади ФСР вводити із розрахунку:

у сільській місцевості 1 штатна одиниця на:

- один або декілька населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, з чисельністю населення від 2 до 4 тисяч мешканців (у разі відстані між населеними пунктами до 15 км);
- декілька населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, з чисельністю населення не більше ніж 2 тисячі жителів (у разі відстані між населеними пунктами не більше ніж 30 км, за наявності громадського 19 транспортного сполучення чи закріпленого за фахівцем із соціальної роботи транспортного засобу);
- один населений пункт, що входить до складу територіальної громади, у гірській місцевості (незалежно від чисельності населення);

у містах 1 штатна одиниця на:

- 10 тисяч мешканців в обласних центрах та містах з населенням більше ніж 200 тисяч;
- 5-7 тисяч мешканців у містах з населенням від 50 до 200 тисяч; - 5 тисяч мешканців у містах з населенням менше ніж 50 тисяч та у приватному секторі

Зазначений аналіз показав, що посади ФСР введено у штат комунальних надавачів у 59 ТГ з 86 ТГ (у 20 ТГ немає надавачів соціальних послуг).

Не введено посади ФСР у 2-х ТГ де соціальні послуги надає уповноважений орган (Божедарівська та Вишнівська селищні), а також у 5-ти ТГ, де є власні комунальні надавачі соціальних послуг (Грушівська, Девладівська, Личківська сільські, Петриківська, Царичанська селищні).

З огляду на велику кількість ТГ в області, було проведено порівняльний аналіз по міських, селищних та сільських ТГ окремо.

За результатами аналізу встановлено, що найбільш укомплектованими посадами ФСР **є міські ТГ**. Всі надавачі соціальних послуг в 19 з 20 міських ТГ мають посади ФСР (в Зеленодольській ТГ відсутній надавач соціальних послуг). Всього в міських громадах працює понад 311 ФСР, що складає 78,86 % від загальної кількості ФСР, які працюють в громадах області. Крім того, найбільшим є штат ФСР у двох міських ТГ – Дніпровській (108,5 шт.од.) та Криворізькій (107 шт.од.), або в сумі це складає майже 70% від загальної чисельності ФСР, які працюють у міських ТГ (див. рис. 1.6.2).

* відсутній надавач соціальних послуг

Рисунок 1.6.2. Кількість посад фахівців із соціальної роботи в міських ТГ Дніпропетровської області

Водночас, проведений аналіз навантаження ФСР у міських ТГ показав, що найменше навантаження мають ФСР, які працюють у Апостолівській (3,118 тис. осіб на 1 ФСР), П'ятихатській (4,230 тис. осіб), Криворізькій (5,644 тис. осіб), що відповідає наведеним вище рекомендованим нормативам Мінсоцполітики. Зазначеним нормативам також відповідає кількість ФСР в Дніпровській міській ТГ, оскільки м. Дніпро є обласним центром (рекомендований норматив – 1 ФСР на 10,000 тис. осіб). Найбільше навантаження мають ФСР у Нікопольській (26,866 тис. осіб), Кам'янській (14,792 тис. осіб), Першотравневській (13,977 тис. осіб), Верхньодніпровській (12,774 тис. осіб) та Верхівцівській (12,677 тис. осіб). Середнє навантаження на ФСР у містах складає 9,531 тис. осіб, тоді як середній показник по області складає 7,415 тис. осіб (див. рис. 1.6.3).

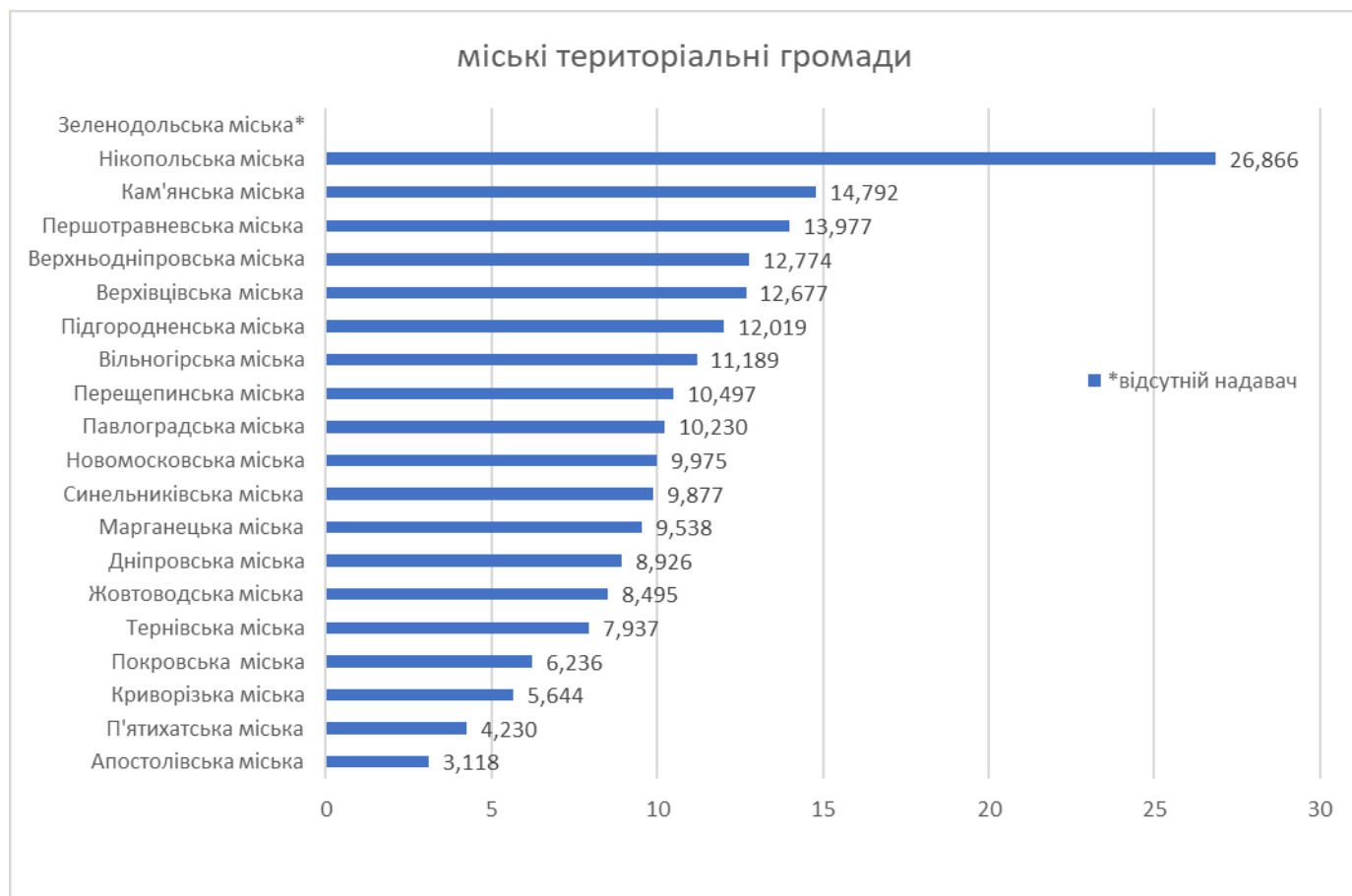

Рисунок 1.6.3. Навантаження на 1 ФСР в міських ТГ Дніпропетровської області (тис. осіб)

Ситуація з посадами ФСР в **селищних ТГ** виглядає наступним чином: з 25 селищних ТГ посади ФСР введено у 18 ТГ (від 1 до 4-х посад). У штаті комунальних надавачів двох територіальних громад (Царичанська, Покровська та Петриківська) **немає жодного фахівця із соціальної роботи**. Крім того, у двох ТГ (Божедарівській та Вишнівській), де послуги надає уповноважений орган з питань соціального захисту населення, теж не введено у штат уповноваженого органу посади ФСР (див. рис. 1.6.4).

Всього в селищних ТГ працює 38 ФСР, або 9,62% від загальної кількості ФСР, що працюють в регіоні.

* відсутній надавач соціальних послуг; ** послуги надає уповноважений орган

Рисунок 1.6.4. Кількість посад фахівців із соціальної роботи в селищних ТГ Дніпропетровської області

Аналіз навантаження на фахівця із соціальної роботи в селищних ТГ показав, що найменше навантаження мають фахівці у Петропавлівській (3,363 тис осіб) і Томаківській (3,682 тис. осіб) селищних ТГ, що відповідає рекомендаціям Мінсоцполітики. Найбільше навантаження на ФСР у Криничанській (19,248 тис. осіб), Софіївській (12,473 тис. осіб), Солонянській (11,816 тис. осіб), Червоногригорівській (11,800 тис. осіб), Васильківській (11,007 тис. осіб) та Обухівській (10,663 тис. осіб) ТГ.

Варто також зазначити, що середнє навантаження на 1 ФСР складає 8,152 тис. осіб, що перевищує середнє навантаження на ФСР по області (7,415 тис. осіб) на 0,737 тис. осіб, або майже на 9,94 % (див. рис. 1.6.5).

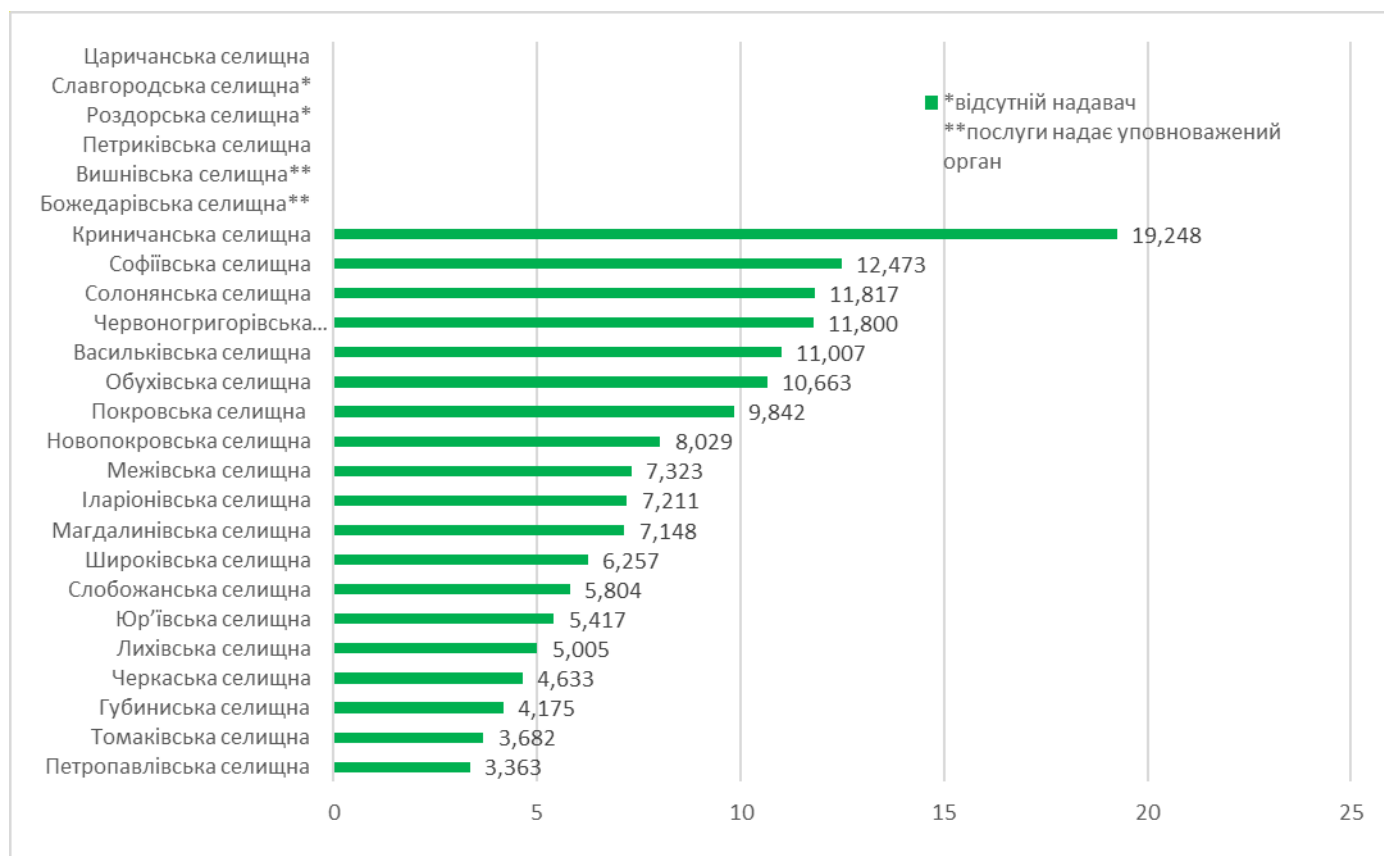

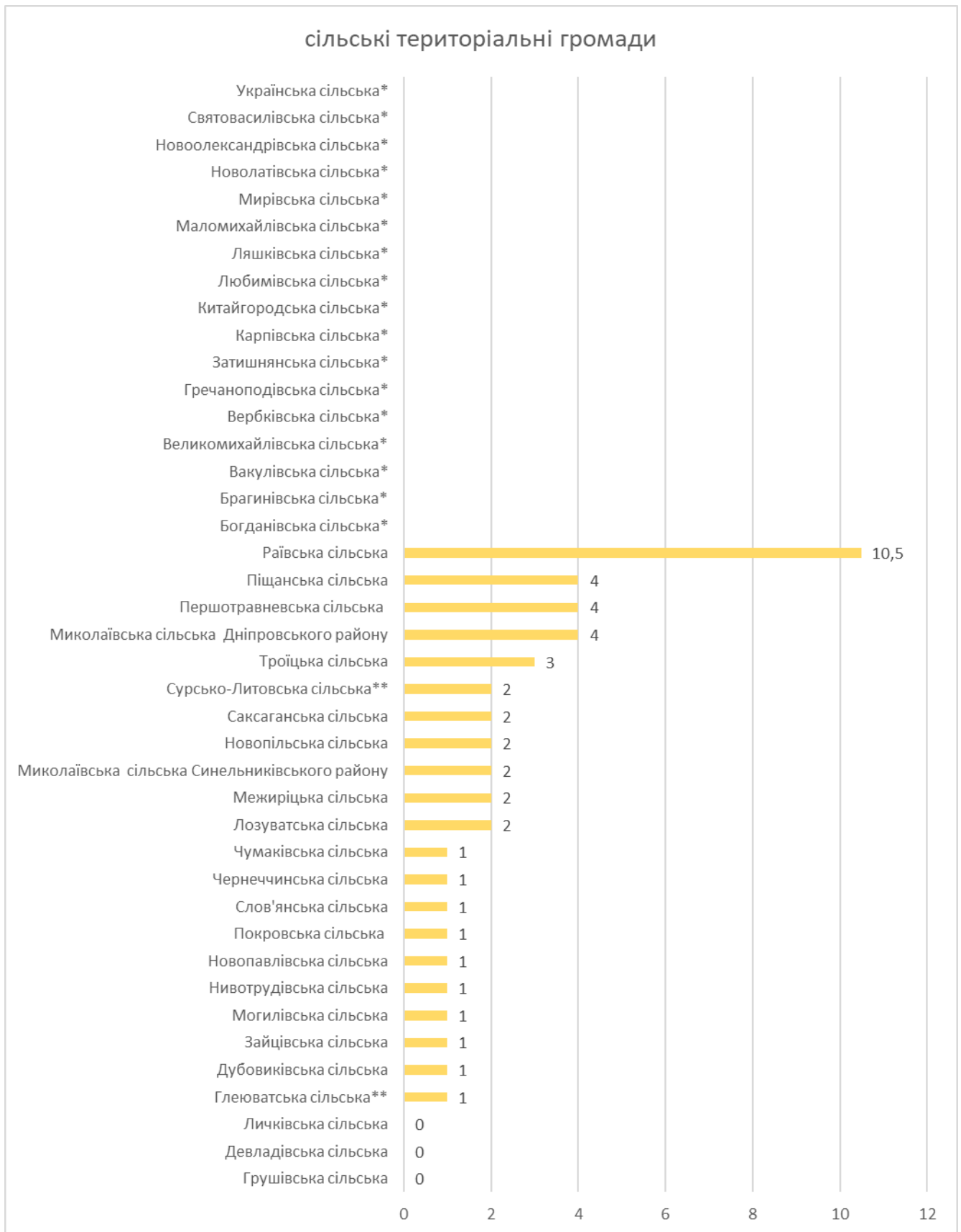
Рисунок 1.6.5. Навантаження на 1 ФСР в селищних ТГ Дніпропетровської області (тис. осіб)

Не менш складну ситуацію із забезпеченням ТГ фахівцями із соціальної роботи за результатами аналізу виявлено в сільських ТГ. Із 41 ТГ лише 22 ТГ мають комунального надавача соціальних послуг, ще у двох ТГ (Глеюватська, Сурсько-Литовська) соціальні послуги надає уповноважений орган. Посади ФСР введено в штат комунального надавача в 19 ТГ. **Не введено жодної посади ФСР в штат комунального надавача 3 ТГ (Грушівська, Девладівська та Личківська).**

Всього в сільських територіальних громадах працює близько 48 ФСР, що становить 12,15% від загальної кількості ФСР в регіоні.

Привертає увагу той факт, що серед сільських ТГ найбільше тих, де немає власного комунального надавача соціальних послуг (див. рис. 1.6.6).

Середнє навантаження на 1 ФСР в сільських ТГ становить 4,834 тис. осіб, що на 2,581 тис. осіб, або на 34,81% менше ніж середній показник по області (7,415 тис. осіб). Навантаження в межах рекомендованої норми мають фахівці, які працюють у Раївській, Троїцькій, Миколаївській Дніпровського району, Сурсько-Литовській, Першотравневській, Новопавлівській, Зайцівській, Межиріцькій та Саксаганській ТГ. Водночас слід звернути увагу на недопустимість перевищення рекомендованих норм більше ніж удвічі, як це спостерігається у Новопільській (8,278 тис. осіб), Лозуватській (9,323 тис. осіб), Покровській (10,14 тис. осіб) ТГ (див. рис. 1.6.7).

* відсутній надавач соціальних послуг; **послуги надає уповноважений орган

Рисунок 1.6.6. Кількість посад фахівців із соціальної роботи в сільських ТГ Дніпропетровської області

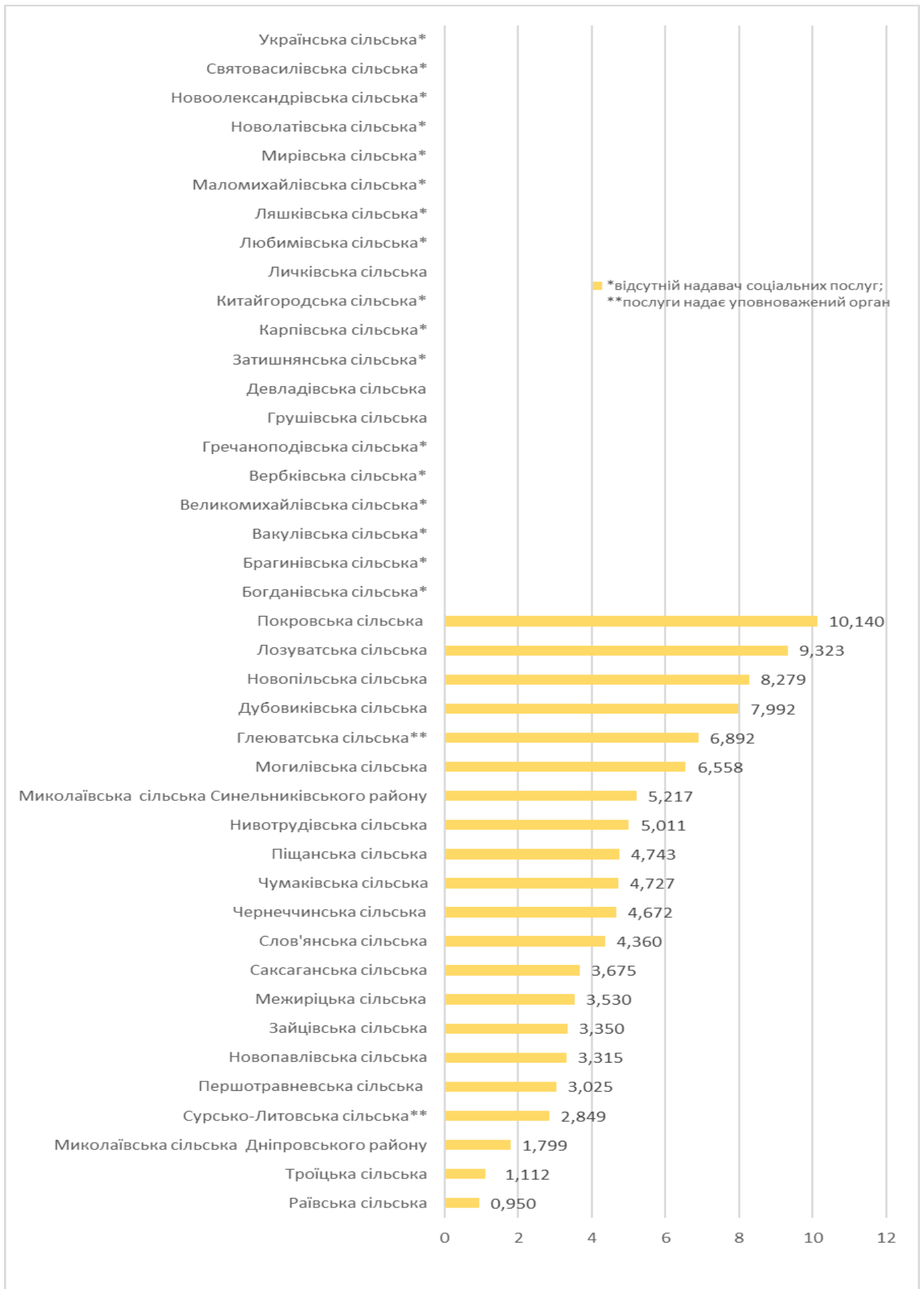

Рисунок 1.6.7. Навантаження на 1 ФСР в сільських ТГ Дніпропетровської області (тис. осіб)

Таким чином, в результаті проведення аналізу кадрового забезпечення надавачів соціальних послуг комунального сектору у Дніпропетровській області, встановлено, що найбільше фахівців із соціальної роботи введено у міських ТГ, найменше – у селищних ТГ.

Водночас середнє навантаження найменше у сільських ТГ, найбільше у міських ТГ (див. рис. 1.6.8.)

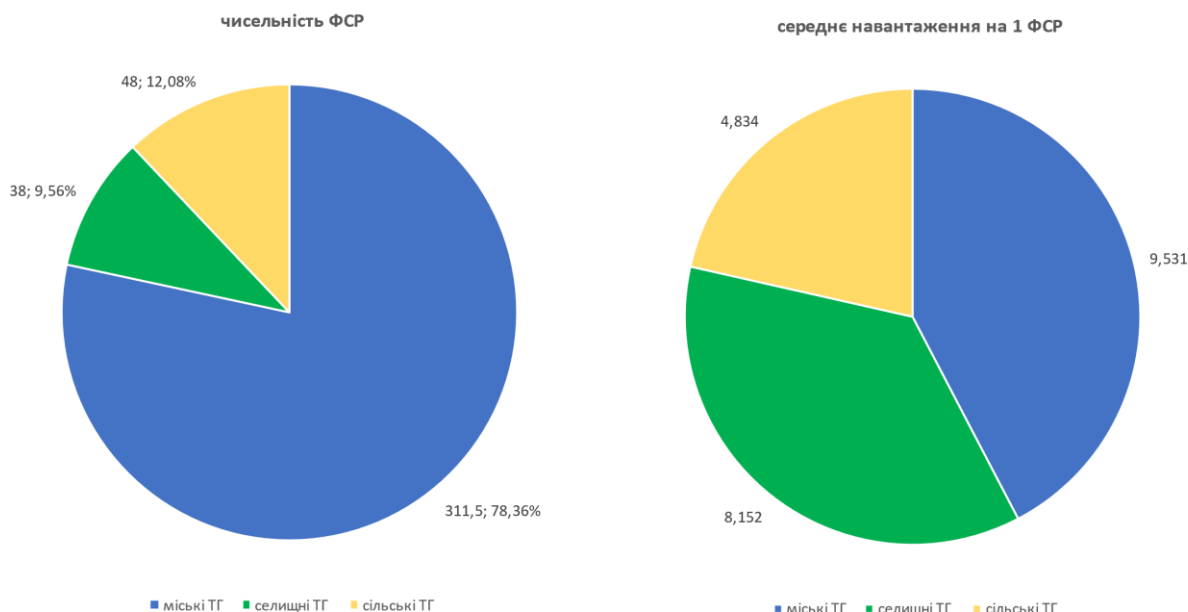

Рисунок 1.6.8. Структура чисельності ФСР та навантаження на 1 ФСР в розрізі сільських, селищних, міських ТГ Дніпропетровської області.

Отже, результати проведеного аналізу свідчать про **недостатній кадровий потенціал** системи соціальної роботи та надання соціальних послуг в Дніпропетровській області, що унеможлиблює задоволення в повному обсязі попиту жителів регіону на соціальні послуги.

Особливо слід наголосити, що із загальної чисельності ФСР, переважна більшість (296; 81,25%) забезпечують організацію та надання соціальних послуг у 2 ТГ: Дніпровській та Криворізькій.

Невід'ємною складовою системи кадрового забезпечення є професійне зростання працівників системи надання соціальних послуг. З цією метою законодавством України (стаття 17 Закону України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю») передбачено створення обласних центрів соціальних служб до повноважень яких віднесено, зокрема, організація навчання із соціальної роботи, надання соціальних послуг; проведення навчальних заходів для надавачів соціальних послуг, спеціалістів виконавчих органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім'ям та дітям.

У Дніпропетровській області створено Дніпропетровський обласний центр соціальних служб та забезпечено його діяльність.

Аналіз кадрового забезпечення цього закладу (станом на 31 вересня 2023 р.) показав достатній рівень спроможності його працівників проводити навчальну та методичну роботу. Так, у штаті обласного центру працює **10 методистів**, 2 психолога, 5 фахівців із соціальної роботи, **8 соціальних менеджерів на віддалених робочих місцях**. Такі дані показують, що в обласному центрі соціальних служб досить потужний кадровий потенціал, проте варто зауважити на необхідність збільшення кількості посад психологів та введення хоча б 1 посади соціолога. З числа цих працівників 9 – сертифіковані тренери з підготовки кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники, усиновителі, патронатні вихователі, наставники, а також тренери з курсу «Самодопомога +» та надання першої психологічної допомоги.

За результатами аналізу проведення навчальних заходів за 9 місяців 2023 року слід зазначити, що загальний показник охоплення в Дніпропетровській області складає 3915 осіб, що більше ніж у 2,5 рази більше, ніж в середньому по Україні (1555 осіб). Результати аналізу охоплення навчальними заходами в розрізі категорій працівників наведено на рис. 1.6.9. Особливу увагу слід звернути на позитивну практику залучення до навчальних заходів представників недержавних надавачів соціальних послуг. В області навчання пройшли 1905 працівників НДО.

Водночас обласному центру спільно зі Службою у справах дітей ОДА варто активізувати роботу щодо проведення навчальних заходів для працівників ССД у ТГ.

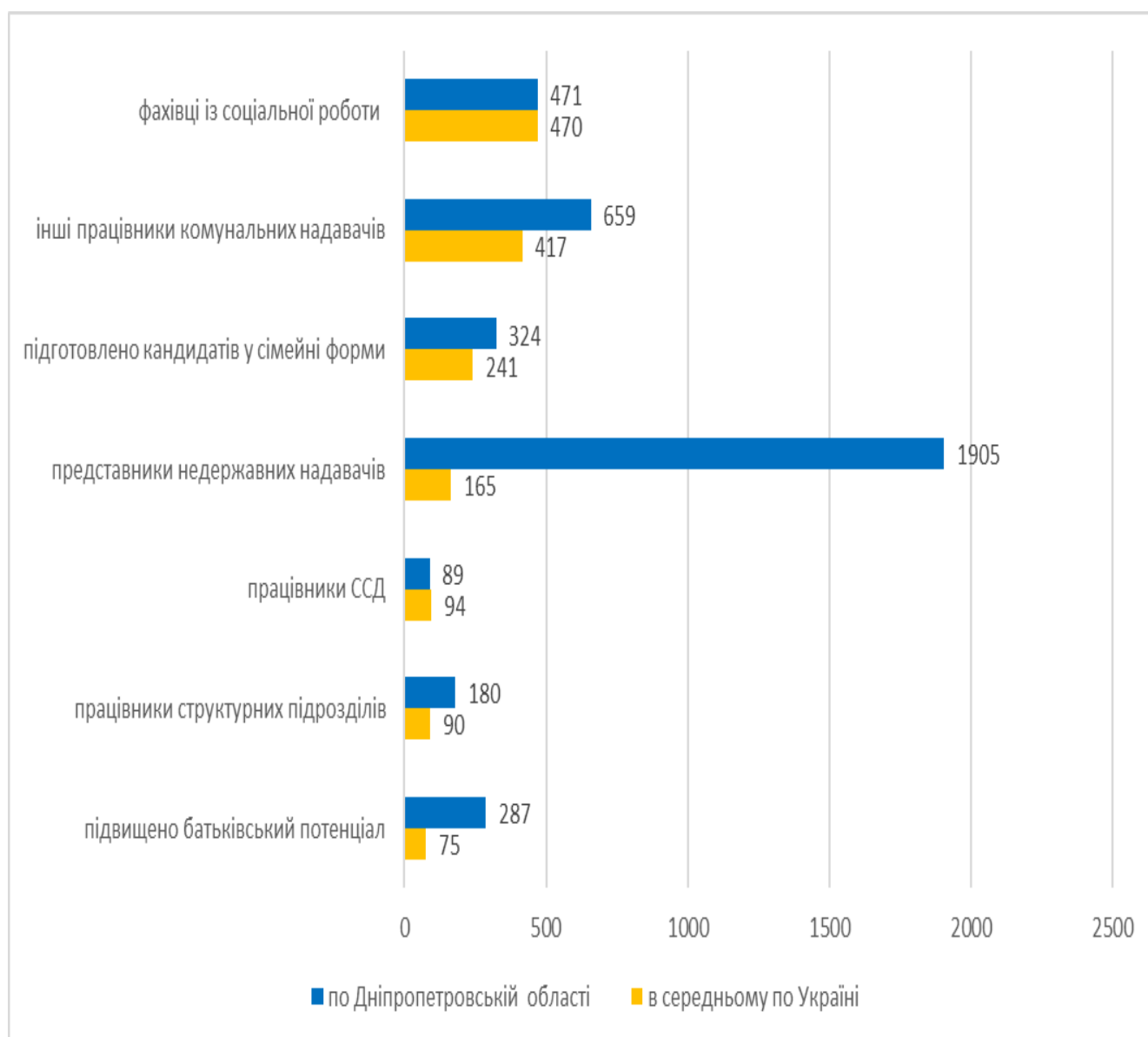

Рисунок 1.6.9. Стан охоплення навчальними заходами

Важливою складовою підвищення кадрового потенціалу системи соціальної роботи та надання соціальних послуг в ТГ області є фінансове забезпечення навчально методичної роботи. В результаті аналізу виявлено незадовільне фінансування навчально-методичної роботи в області. Так в обласному бюджеті кошти передбачено лише на утримання закладу (заробітна плата та інші захищені статті). Кошти на проведення навчальних заходів в обласному бюджеті не передбачені.

Основою матеріально-технічного забезпечення системи соціальної роботи та надання соціальних послуг є наявність у надавачів послуг доступного приміщення, що відповідає ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та достатньої кількості транспортних засобів, у тому числі і для перевезення маломобільних груп населення.

Аналіз стану відповідності приміщень ДБН щодо інклюзивності показав, що у лише у 14 територіальних громадах приміщення надавачів соціальних послуг повністю **відповідають** зазначеним нормативам, із них: 2 міські ТГ (10,00 % від загальної кількості міських ТГ (Верхньодніпровська і П'ятихатська), 6 селищних ТГ (24 %) (Васильківська, Іларіонівська, Петропавлівська, Томаківська, Червоногригорівська, Черкаська) та 6 сільських ТГ (14,63 %) (Девладівська, Дубовиківська, Миколаївська Синельниківського району, Покровська, Чернеччинська, Чумаківська) (див. рис. 1.6.10).

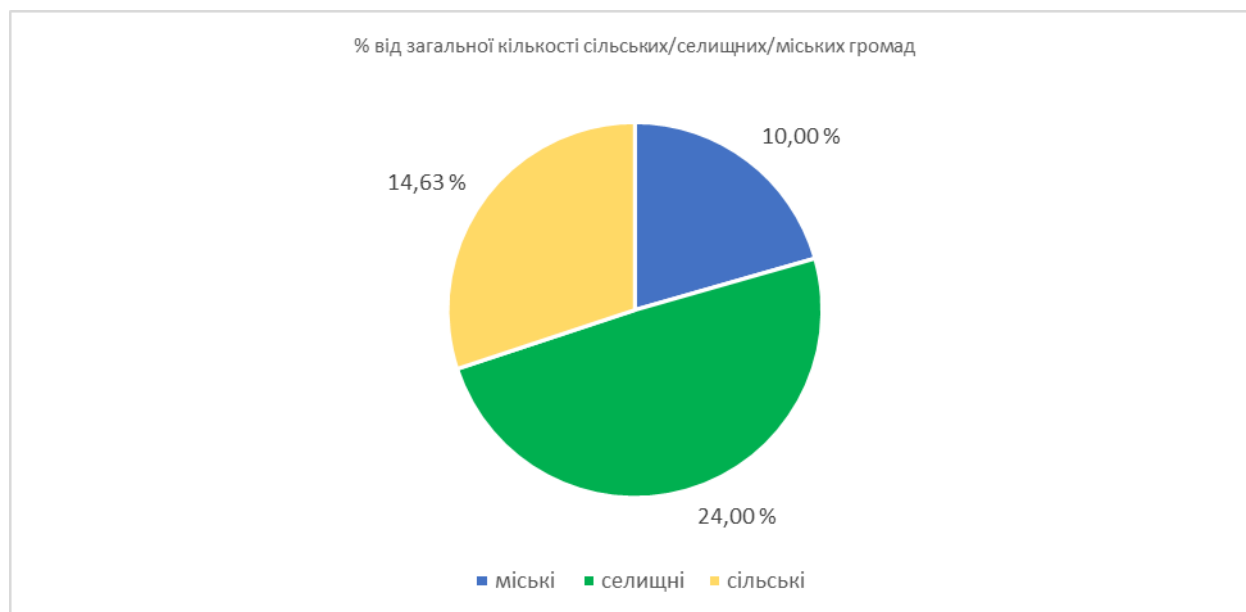

Рисунок 1.6.10. Частка ТГ, де приміщення відповідають нормам інклюзивності у розрізі сільських, селищних та міських ТГ, %

Таким чином найбільший відсоток громад де приміщення надавачів соціальних послуг відповідають нормам інклюзивності серед селищних ТГ, а найменший – серед міських ТГ (див. рис. 1.6.10).

Не відповідають ДБН В.2.2-40:2018 р. «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» приміщення комунальних надавачів соціальних послуг у **6 ТГ (9,09%)**, із них: у 2 міських ТГ (Верхівцівська, Новомосковська), 3 селищних ТГ (Вишнівська, Обухівська, Широківська) та 1 сільській ТГ (Грушівська).

Частково відповідають ДБН В.2.2-40:2018 р. «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» приміщення комунальних надавачів соціальних послуг у 38 територіальних

громадах (57,58%), із них: 15 міських ТГ (Апостолівська, Вільногірська, Дніпровська, Жовтоводська, Кам'янська, Криворізька, Марганецька, Нікопольська, Павлоградська, Перещепинська, Першотравенська, Підгородненська, Покровська, Синельниківська, Тернівська), 11 селищних ТГ (Божедарівська, Криничанська, Лихівська, Магдалинівська, Межівська, Новопокровська, Петриківська, Покровська, Слобожанська, Софіївська, Царичанська) та 12 сільських ТГ (Глеюватська, Зайцівська, Лозуватська, Миколаївська Дніпровського району, Могилівська, Нивотрудівська, Новопільська, Першотравневська, Піщанська, Раївська, Сурсько-Литовська, Троїцька).

Не вказали інформацію про відповідність приміщень нормам інклюзивності 8 ТГ (12,12%), із них: 3 селищних (Губинська, Солонянська, Юр'ївська) та 5 сільських (Личківська, Межиріцька, Новопавлівська, Саксаганська, Слов'янська).

Таким чином результати аналізу показали, що ймовірно надавачі соціальних послуг у близько 78,8% усіх ТГ області не відповідають у повній мірі критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затвердженим постановою КМУ від 03.03.2020 р. № 185, не можуть бути внесені до Реєстру надавачів соціальних послуг та надавати такі послуги (див. рис. 1.6.11)

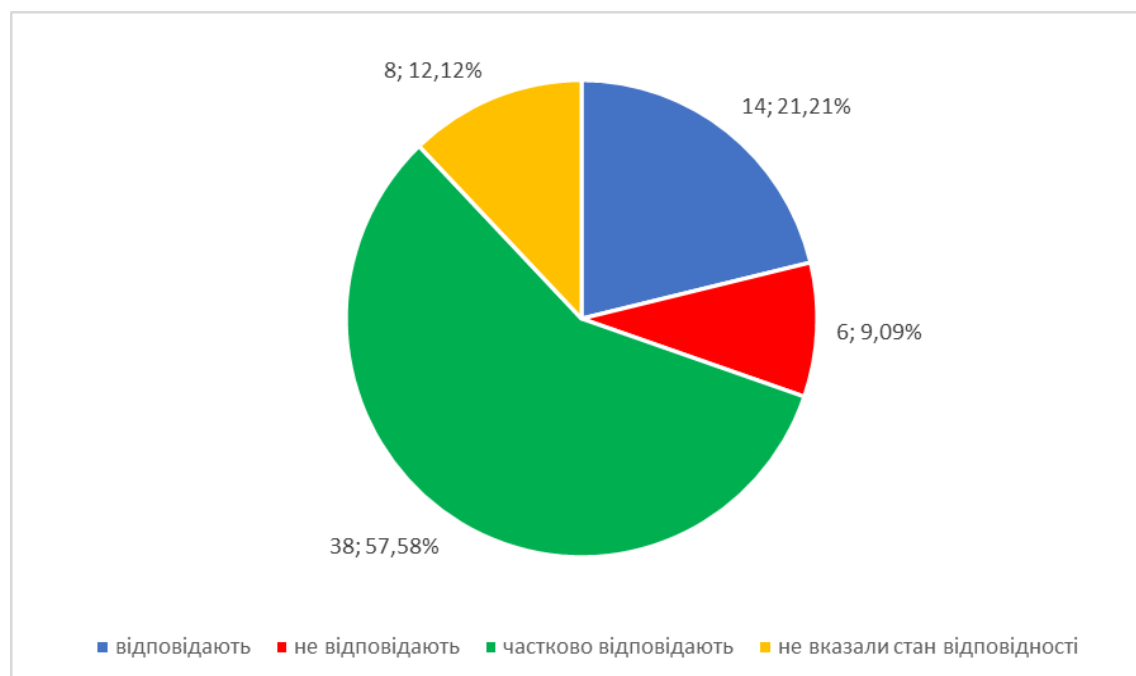

Рисунок 1.6.11. Відповідність приміщень надавачів соціальних послуг ДБН В.2.2-40:2018 р. «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»

Комунальні надавачі соціальних послуг у ТГ Дніпропетровщини мають всього 682 транспортних засобів, з яких 554 – велосипеди (81,35%) (див. рис. 1.6.12).

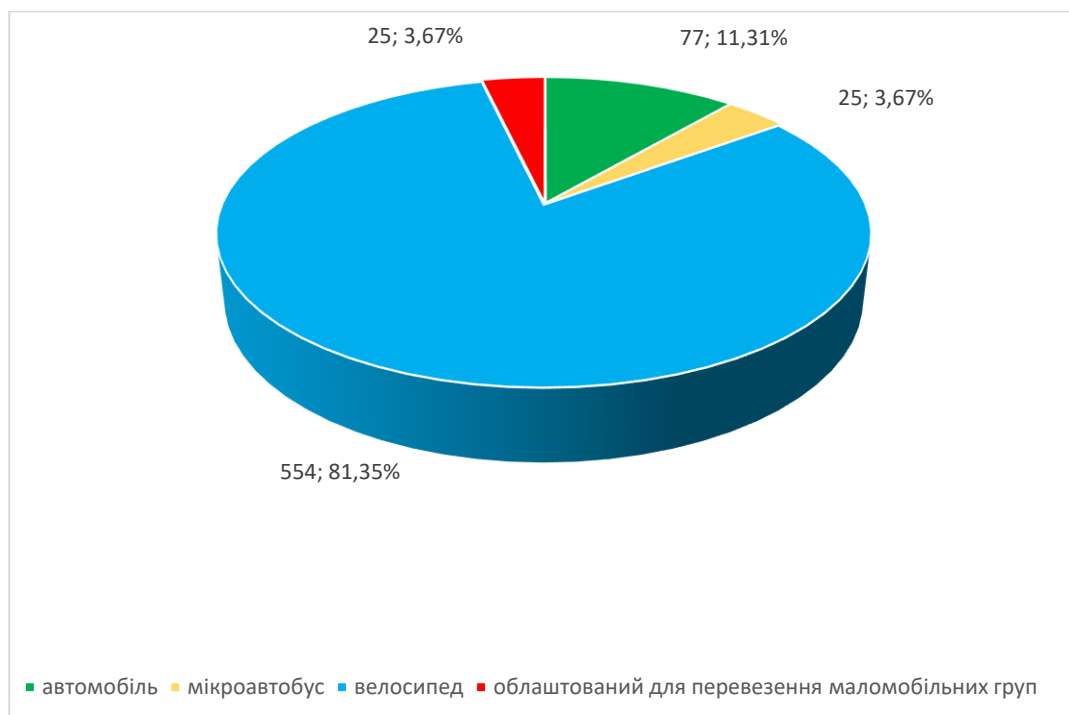

Рисунок 1.6.12. Забезпеченість надавачів соціальних послуг транспортними засобами

Стан забезпечення транспортом комунальних надавачів соціальних послуг у ТГ Дніпропетровської області наведено у таблиці 1.6.2.

Таблиця 1.6.2. Забезпеченість транспортними засобами

Назва ТГ	легковий автомобіль	автобус/ мікроавтобус	мотоцикл	мопед / моторолер	велосипед	для перевезення мало мобільних груп*
Апостолівська міська	3	0	0	0	40	1
Богданівська сільська*						
Божедарівська селищна**	0	0	0	0	0	0
Брагинівська сільська*						
Вакулівська сільська*						
Васильківська селищна	2	0	0	0	8	0
Великомихайлівська сільська*						
Вербківська сільська*						

Верхівцівська міська	0	0	0	0	5	0
Верхньодніпровська міська	5	3	0	0	0	5
Вишнівська селищна**	0	0	0	0	0	0
Вільногірська міська	1	0	0	0	0	0
Глеюватська сільська**	0	0	0	0	0	0
Гречаноподівська сільська*						
Грушівська сільська	0	0	0	0	0	0
Губиниська селищна	1	0	0	0	37	0
Девладівська сільська	0	0	0	0	0	0
Дніпровська міська	11	7	0	0	42	6
Дубовиківська сільська	0	0	0	0	10	0
Жовтоводська міська	1	0	0	0	0	0
Зайцівська сільська	1	0	0	0	24	0
Затишлянська сільська*						
Зеленодольська міська*						
Іларіонівська селищна	0	0	0	0	9	0
Кам'янська міська	3	3	0	0	0	2
Карпівська сільська*						
Китайгородська сільська*						
Криворізька міська	17	4	0	0	41	4
Криничанська селищна	1	0	0	0	15	0
Лихівська селищна	0	0	0	0	0	0
Личківська сільська	0	0	0	0	0	0
Лозуватська сільська	1	0	0	0	37	0
Любимівська сільська*						
Ляшківська сільська*						

Магдалинівська селищна	1	2	0	0	24	1
Маломихайлівська сільська*						
Марганецька міська	1	0	0	0	0	1
Межиріцька сільська	0	0	0	0	10	0
Межівська селищна	1	0	0	0	25	0
Миколаївська сільська Дніпровського району	0	0	0	0	3	0
Миколаївська сільська Синельниківського району	1	0	0	0	6	0
Мирівська сільська*						
Могилівська сільська	1	0	0	0	17	0
Нивотрудівська сільська	0	0	0	0	0	0
Нікопольська міська	1	0	0	0	0	0
Новолатівська сільська*						
Новомосковська міська	1	0	0	0	6	0
Новоолександрівська сільська*						
Новопавлівська сільська	0	0	0	0	12	0
Новопільська сільська	1	0	0	0	22	0
Новопокровська селищна	0	0	0	0	0	0
Обухівська селищна	0	0	0	1	7	0
Павлоградська міська	1	0	0	0	0	1
Перещепинська міська	0	0	0	0	3	0
Першотравневська міська	1	0	0	0	0	0

Першотравенська сільська	1	0	0	0	0	0
Петриківська селищна	1	0	0	0	33	0
Петропавлівська селищна	1	0	0	0	13	0
Підгородненська міська	0	0	0	0	7	0
Піщанська сільська	0	0	0	0	3	0
Покровська міська	1	1	0	0	0	0
Покровська селищна	0	1	0	0	0	0
Покровська сільська	0	1	0	0	11	1
П'ятихатська міська	2	0	0	0	0	0
Раївська сільська	1	0	0	0	0	0
Роздорська селищна*						
Саксаганська сільська	0	0	0	0	0	0
Святовасилівська сільська*						
Синельниківська міська	1	0	0	0	0	0
Славгородська селищна*						
Слобожанська селищна	1	1	0	0	6	0
Слов'янська сільська	0	0	0	0	0	0
Солонянська селищна	1	0	0	0	0	1
Софіївська селищна	1	0	0	0	12	1
Сурсько-Литовська сільська**	0	0	0	0	0	0
Тернівська міська	1	0	0	0	0	0
Томаківська селищна	1	0	0	0	24	0
Троїцька сільська	2	0	0	0	7	1
Українська сільська*						
Царичанська селищна	1	0	0	0	27	0

Червоногригорівська селищна	0	0	0	0	0	0
Черкаська селищна	1	0	0	0	0	0
Чернечинська сільська	0	0	0	0	0	0
Чумаківська сільська	0	0	0	0	8	0
Широківська селищна	3	0	0	0	0	0
Юр'ївська селищна	0	2	0	0	0	0
РАЗОМ:	77	25	0	1	554	25

*відсутній комунальний надавач соціальних послуг; **соціальні послуги в громаді надає уповноважений орган

Під час аналізу виявлено незадовільну ситуацію з транспортом для перевезення маломобільних груп. Лише 12 громад мають облаштовані транспортні засоби, із них: 8 міських громад (Апостолівська, Марганецька, Павлоградська, Покровська, Кам'янська, Криворізька, Верхньодніпровська, Дніпровська) (див. рис. 1.6.13), 3 селищні (Магдалинівська, Солонянська, Софіївська) та Троїцька сільська ТГ, які мають по одному такому транспортному засобу.

Рисунок 1.6.13. Забезпеченість надавачів соціальних послуг міських ТГ транспортними засобами для перевезення маломобільних груп населення

Такий стан справ вказує на низький рівень доступності соціальних послуг для таких категорій населення, як особи з інвалідністю, люди похилого віку та інші маломобільні групи.

Аналіз стану фінансового забезпечення системи соціального захисту населення, у тому числі системи соціальної роботи та надання соціальних послуг, на регіональному рівні нажалль виявив тенденцію до зменшення частки таких видатків в загальній структурі видатків обласного бюджету

Дніпропетровської області. Якщо у 2021 році спостерігалось незначне збільшення видатків на соціальний захист населення на 0,79% у порівнянні з 2020 роком, у тому числі видатки на соціальну роботу та соціальні послуги зросли на 0,56%, то за перший рік війни такі видатки зменшились у відсотковому значення на 1,27%, у тому числі видатки на соціальну роботу та соціальні послуги зменшились у порівнянні з попереднім роком на 0,35% (див. рис. 1.6.14).

Враховуючи стійку тенденцію до збільшення чисельності вразливих груп населення на території Дніпропетровської області, варто звернути увагу на необхідність фінансового забезпечення системи соціального захисту населення, в першу чергу системи надання соціальних послуг та соціальної роботи.

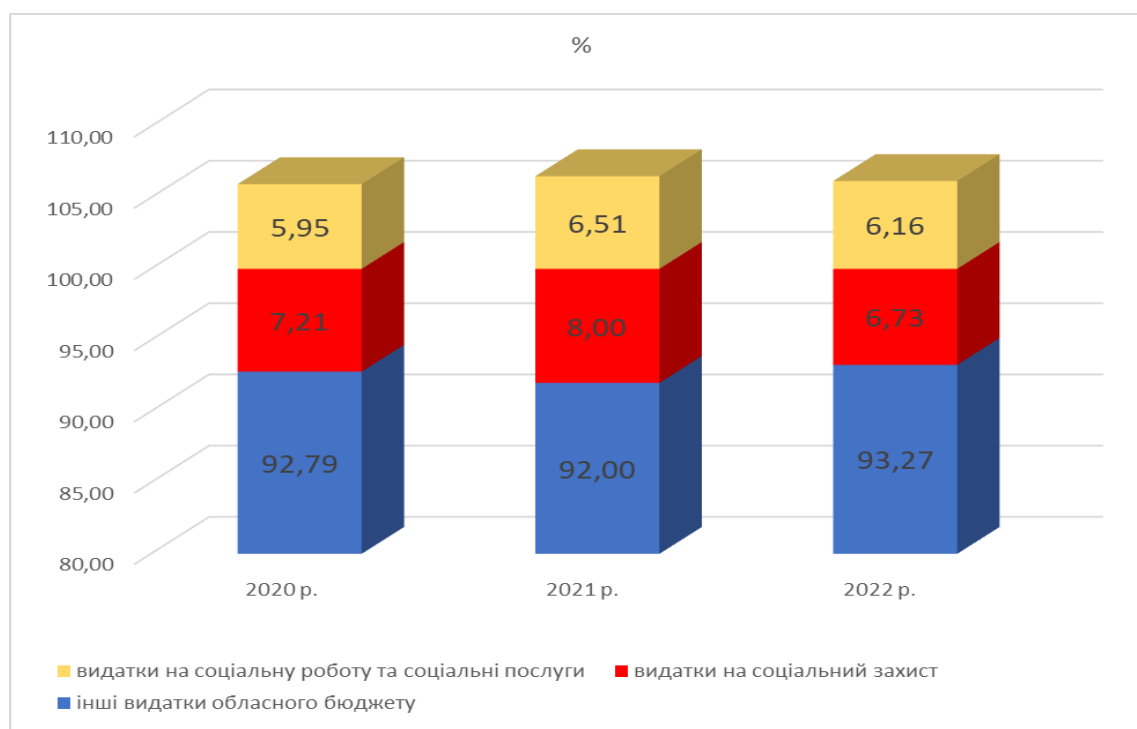

Рис 1.6.14. Динаміка видатків на соціальний захист населення, у тому числі на соціальну роботу та надання соціальних послуг в загальній структурі видатків обласного бюджету, %

Водночас аналіз динаміки структури видатків обласного бюджету на соціальний захист населення виявив стійку тенденцію до переважання видатків на забезпечення утримання закладів, які надають послуги стаціонарного догляду, в першу чергу осіб, які не можуть вести самостійний спосіб життя через похилий вік, фізичні та розумові вади, психічні захворювання або інші хвороби, а також дітей з порушеннями розвитку (див. рис. 1.6.15).

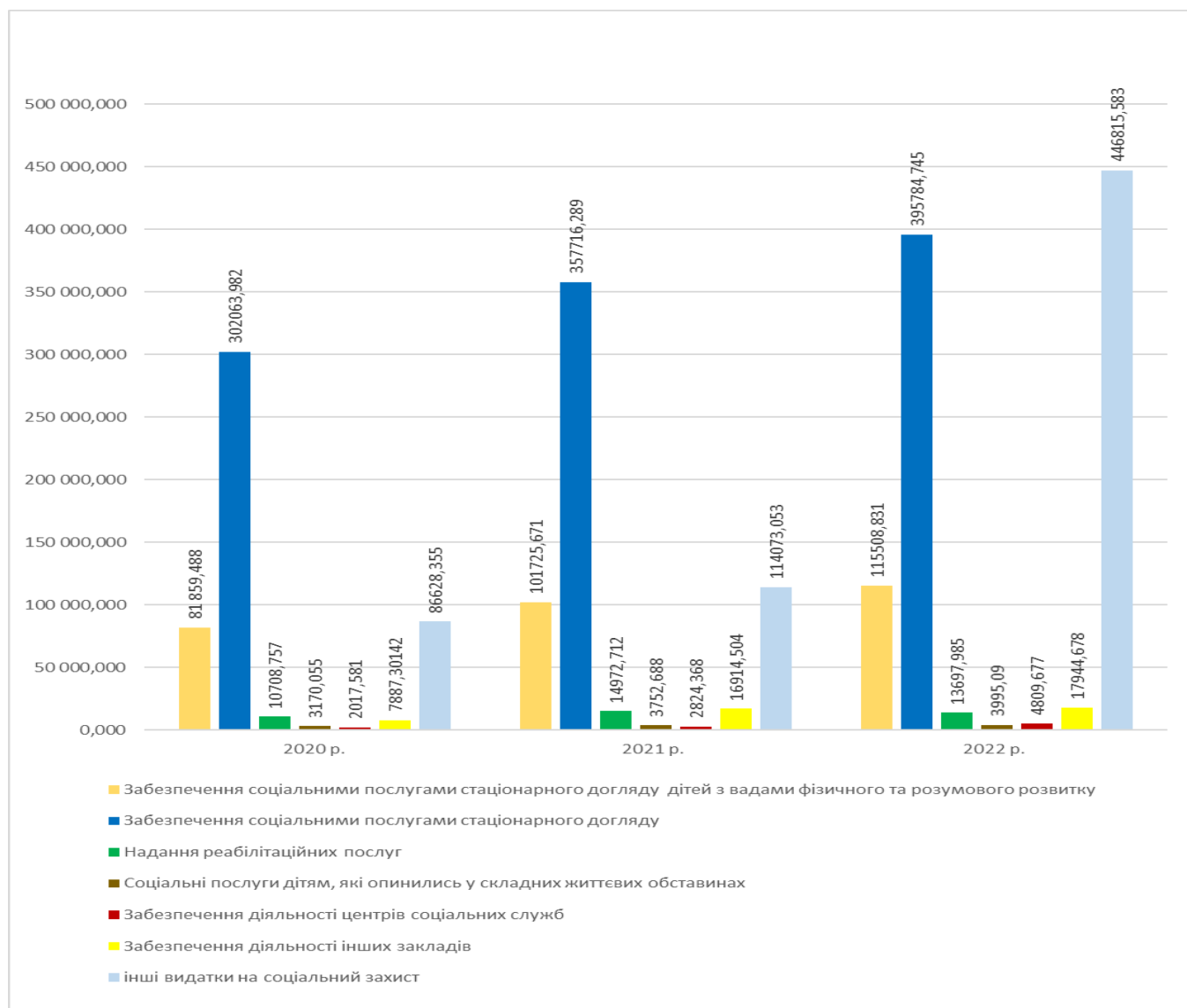

Рисунок 1.6.15. Динаміка структури видатків обласного бюджету на соціальний захист населення (тис. грн)

Аналіз стану фінансового забезпечення системи соціального захисту населення, у тому числі соціальної роботи та надання соціальних послуг в ТГ показав доволі низький відсоток як на соціальний захист (*в середньому по області 5,35%*) так і безпосередньо на надання соціальних послуг (*2,98% від суми загальних видатків місцевого бюджету*).

Водночас аналіз показав, що найбільш фінансово забезпечена як система соціального захисту населення, так і система соціальної роботи та надання соціальних послуг **в селищних** ТГ (відповідно *6,11% та 3,71%*), найменш забезпечена – у **сільських** ТГ (*4,69% та 2,68%*).

Співвідношення фінансування системи соціального захисту населення, у тому числі і системи соціальної роботи та надання соціальних послуг у сільських, селищних та міських ТГ до середнього показника по області показано на рисунку 1.6.16.

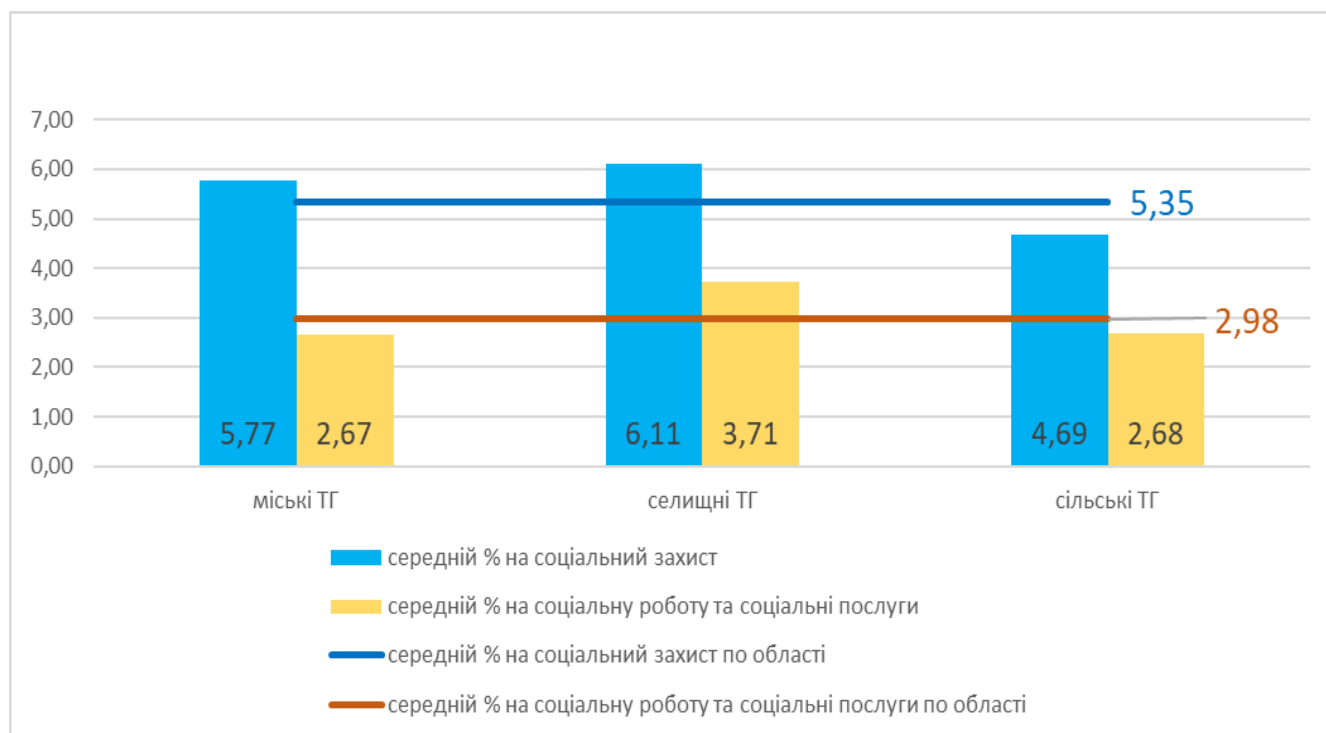

Рис. 1.6.16 Співвідношення фінансування системи соціального захисту населення, у тому числі і системи соціальної роботи та надання соціальних послуг у сільських, селищних та міських ТГ до середнього показника по області

Показники щодо частки видатків на соціальний захист населення від загальних видатків місцевого бюджету та частки видатків на надання соціальних послуг від загальних видатків місцевого бюджету в розрізі міських, селищних та сільських ТГ наведено на рисунках 1.6.17, 1.6.18 та 1.6.19 відповідно.

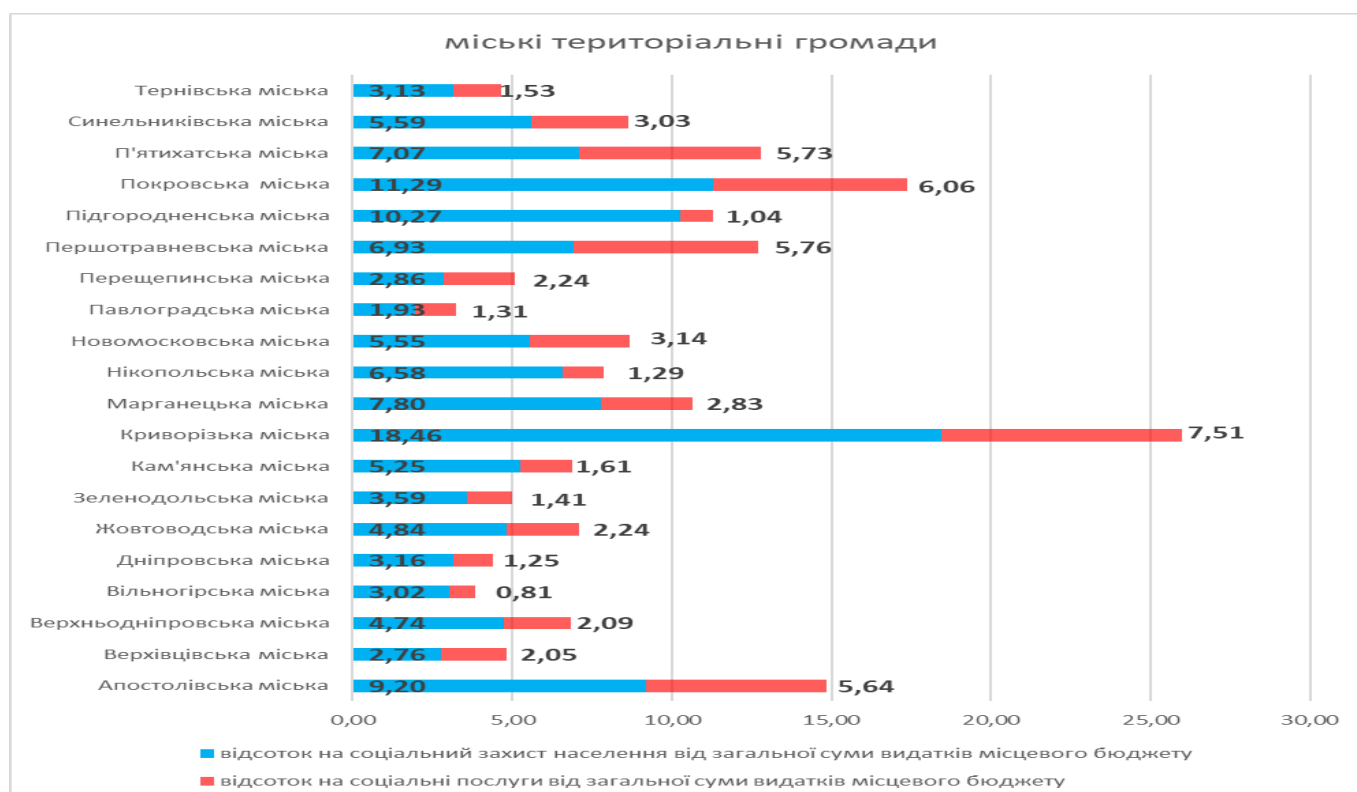

Рисунок 1.6.17. Стан фінансування системи соціального захисту населення, у тому числі на надання соціальних послуг (% від суми загальних видатків місцевого бюджету) у міських ТГ Дніпропетровської області

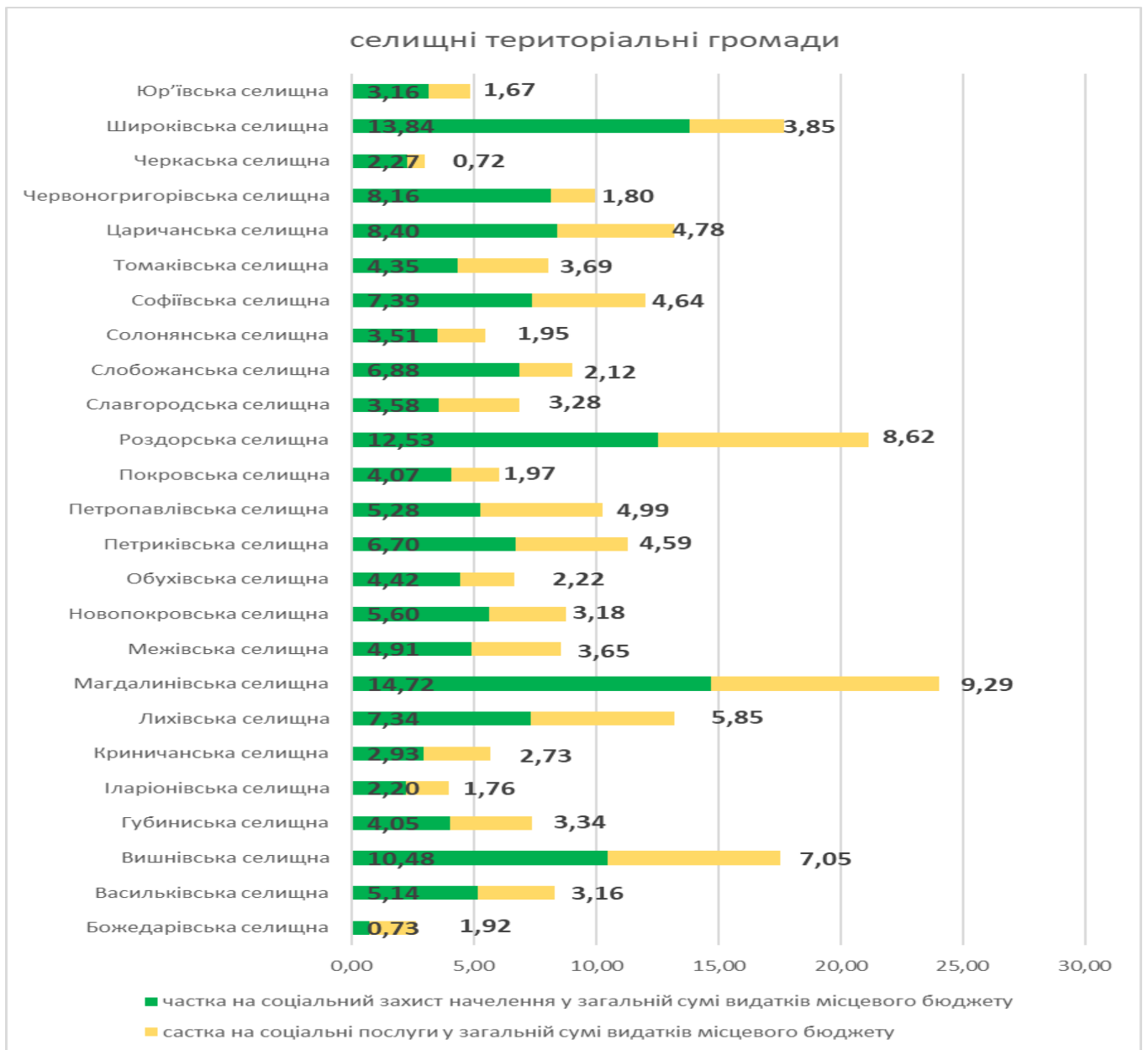

Рисунок 1.6.18. Стан фінансування системи соціального захисту населення, у тому числі на надання соціальних послуг (% від суми загальних видатків місцевого бюджету) у селищних ТГ Дніпропетровської області

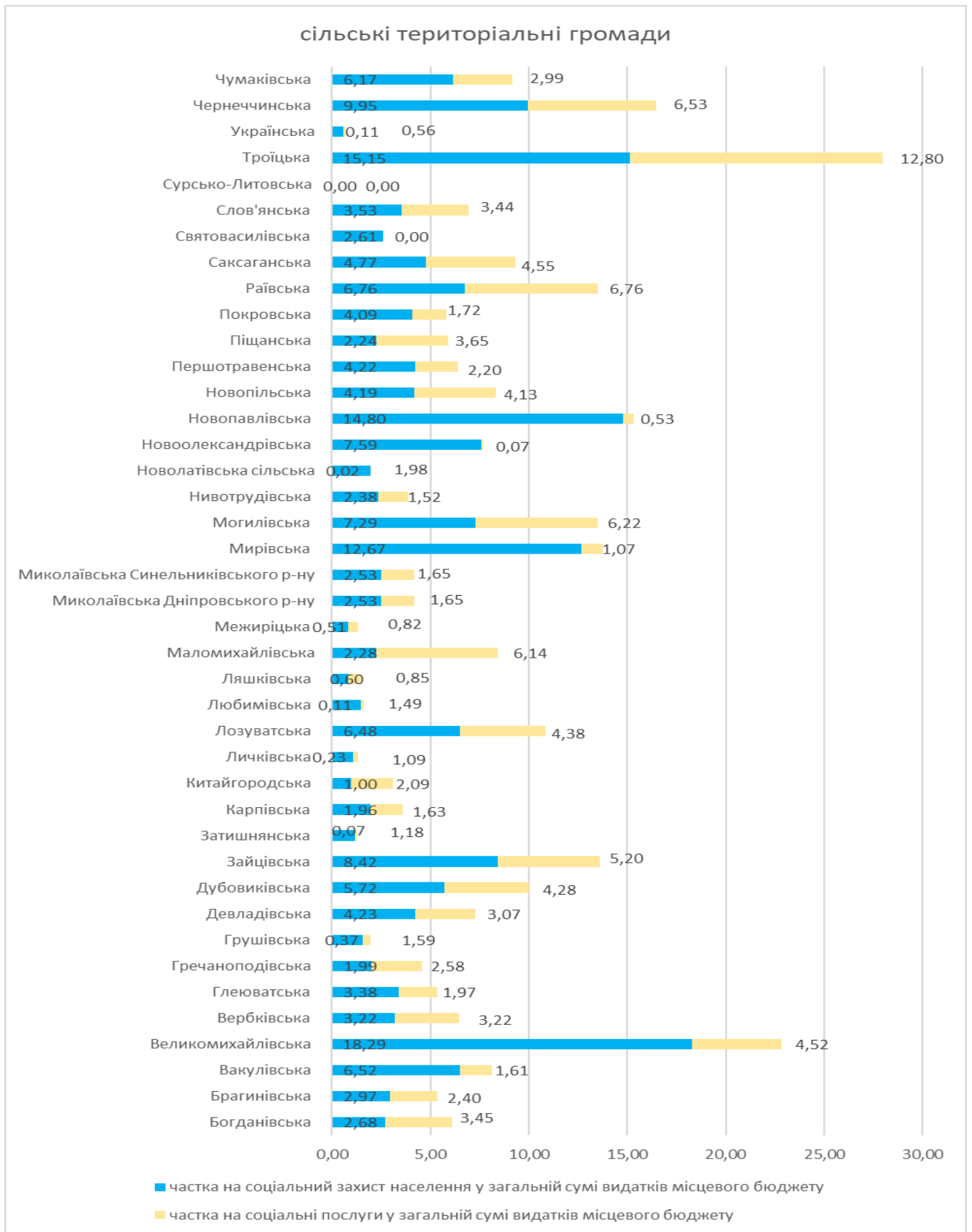

Рисунок 1.6.19. Стан фінансування системи соціального захисту населення, у тому числі на надання соціальних послуг (% від суми загальних видатків місцевого бюджету) у сільських ТГ Дніпропетровської області

Висновки:

1. В ТГ Дніпропетровської області недостатній рівень кадрового забезпечення комунальних надавачів соціальних послуг. Комунальні надавачі не забезпечені психологами, юристами, соціальними працівниками.
2. В ТГ недостатня кількість фахівців із соціальної роботи, внаслідок чого навантаження на такого працівника сягає 19–26 тисяч населення на одну штатну одиницю. Такий стан справ не сприяє впровадженню єдиного уніфікованого підходу до організації надання соціальних послуг. За відсутності ФСР, в ТГ не може в повній мірі бути забезпечене надання базових соціальних послуг.
3. Потребує удосконалення фінансування система підвищення професійних компетентностей/кваліфікації працівників надавачів соціальних послуг. Кошти на проведення навчальних заходів обласному центру соціальних служб не передбачаються.
4. Слабка матеріально-технічна база комунальних надавачів соціальних послуг (в першу чергу відсутність транспортних засобів, у тому числі облаштованих для переміщення маломобільних груп населення) може негативно впливати на якість та доступність соціальних послуг, які вони надають.
5. Невідповідність приміщень надавачів соціальних послуг комунального сектору ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» знижує доступність соціальних послуг, особливо для маломобільних груп населення, що в свою чергу є одним із чинників незадоволеного попиту населення ТГ на базові соціальні послуги.
6. Потребують перегляду підходи до фінансування системи надання соціальних послуг, зокрема, впровадження фінансування соціальних послуг відповідно до визначених потреб жителів ТГ, а не утримання надавачів соціальних послуг (зазвичай по остаточному принципу).
7. При складанні проектів бюджету як області, так і ТГ недостатня увага приділяється механізмам аутсорсингу соціальних послуг, зокрема, соціальному замовленню.

1.7. Інформування та комунікація з населенням громад у Дніпропетровській області

Згідно з визначеними законами України «Про соціальні послуги», «Про місцеве самоврядування», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» повноваженнями виконавчим органам сільських, селищних, міських рад передбачено інформування населення про перелік соціальних послуг, їхній зміст і порядок їх надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я. Водночас, Законом України «Про соціальні послуги» встановлено обов'язкове інформування місцевих органів влади про відмову у наданні соціальних послуг через відсутність надавача цих послуг.

Практичні рекомендації щодо інформування населення про перелік соціальних послуг, їхній зміст і порядок їх надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я місцевим органам самоврядування затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей».

Аналіз системи інформування та комунікації з населенням громад у Дніпропетровській області за результатами узагальнення отриманої від 74 ТГ з наявних в області 86 громад інформації для кабінетного аналізу показав, недостатній рівень такої діяльності у багатьох громадах. Зокрема, **лише 33 ТГ** забезпечують розміщення переліку соціальних послуг на офіційних сайтах **громад і 41 ТГ, що складає більшу частину**, не розміщує перелік соціальних послуг, як передбачено законодавством. Крім того, **лише 20 ТГ оприлюднюють** звіт за результатами визначення потреб населення громади в соціальних послугах і **54 ТГ не забезпечують** інформування населення про таку діяльність (див. рис. 1.7.1, 1.7.2).

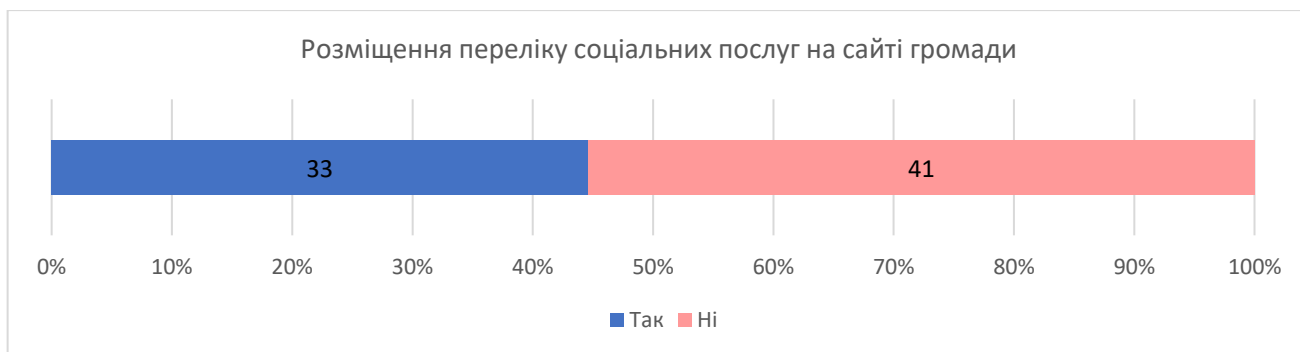

Рисунок 1.7.1. Частка ТГ, що розміщують перелік соціальних послуг на офіційних сайтах ТГ

Рисунок 1.7.2. Частка громад області, що оприлюднюють звіти за результатами визначення потреб у соціальних послуг на офіційних сайтах ТГ

Щодо змісту наявної інформації на сайтах ТГ аналіз показав, що більшість ТГ Дніпропетровської області (72) розміщують перелік надавачів соціальних послуг, графіки їх отримування та контакти, а також переважна більшість ТГ (68) розміщує перелік соціальних послуг, які надають надавачі у ТГ. Разом з тим, інформація щодо загального обсягу видатків місцевого бюджету на соціальні послуги є лише у 37 ТГ, звіти про проведені моніторинг та оцінку якості соціальних послуг відмічена у 39 ТГ, перелік державних стандартів соціальних послуг у 26 ТГ, а інформація про результати проведених громадських слухань з питань організації соціальних послуг оприлюднюється лише 10 ТГ області (див. рис. 1.7.3).

Рисунок 1.7.3. Перелік наявної інформації (змісту) на сайтах ТГ

Заходи ОМС щодо інформування та комунікації з населенням у 86 ТГ області подано у таблиці 1.7.1, зокрема затвердження головами громад переліку соціальних послуг, що надаються у ТГ на відповідний календарний рік відповідно до вимог законодавства, розміщення переліку соціальних послуг на сайтах ТГ та оприлюднення звітів за результатами визначених потреб населення ТГ у соціальних послугах.

Таблиця 1.7.1. Заходи з інформування населення ТГ у Дніпропетровській області

№	Назва ТГ	Затвердження переліку соціальних послуг за результатами визначення потреби населення ТГ в соціальних послугах	Розміщення переліку соціальних послуг на сайті ТГ	Оприлюднення звіту за результатами визначення потреб населення ТГ в соціальних послугах
1.	Апостолівська громада	Ні	Ні	Ні
2.	Богданівська громада	Так	Ні	Ні
3.	Божедарівська громада	Ні	Ні	Ні

4.	Брагивська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
5.	Вакулівська громада	Ні	Ні	Ні
6.	Васильківська громада	Так	Так	Ні
7.	Великомихайлівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
8.	Вербківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
9.	Верхівцівська громада	Ні	Ні	Ні
10.	Верхньодніпровська громада	Ні	Ні	Ні
11.	Вишнівська громада	Ні	Ні	Ні
12.	Вільногірська громада	Ні	Ні	Ні
13.	Глеюватська громада	Ні	Ні	Ні
14.	Гречаноподівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
15.	Грушівська громада	Ні	Ні	Ні
16.	Губиниська громада	Ні	Ні	Ні
17.	Девладівська громада	Ні	Ні	Ні
18.	Дніпровська громада	Так	Так	Так
19.	Дубовиківська громада	Так	Ні	Ні
20.	Жовтоводська громада	Так	Так	Так
21.	Зайцівська громада	Так	Так	Ні
22.	Затишниська громада	Ні	Ні	Ні
23.	Зеленодольська громада	Ні	Ні	Ні
24.	Іларіовська громада	Ні	Так	Ні
25.	Кам'янська громада	Ні	Так	Так
26.	Карпівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
27.	Китайгородська громада	Ні	Ні	Ні
28.	Криворізька громада	Ні	Так	Ні
29.	Криничанська громада	Ні	Ні	Так
30.	Лихівська громада	Так	Так	Ні
31.	Личківська громада	Так	Так	Так
32.	Лозуватська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
33.	Любимівська громада	Ні	Ні	Ні
34.	Ляшківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
35.	Магдалинівська громада	Так	Так	Так
36.	Маломихайлівська громада	Ні	Ні	Ні
37.	Марганецька громада	Так	Так	Ні
38.	Межиріцька громада	Ні	Ні	Ні
39.	Межівська громада	Так	Так	Так
40.	Миколаївська громада Дніпровського району	Ні	Ні	Ні
41.	Миколаївська громада Синельниківського району	Так	Так	Ні
42.	Мирівська громада	Ні	Ні	Ні
43.	Могилівська громада	Так	Так	Так
44.	Нивотрудівська громада	Ні	Ні	Ні
45.	Нікопольська громада	Ні	Так	Ні
46.	Новолатівська громада	Ні	Ні	Ні
47.	Новомосковська громада	Так	Так	Так
48.	Новоолександрівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
49.	Новопавлівська громада	Так	Так	Так

50.	Новопільська громада	Так	Ні	Так
51.	Новопокровська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
52.	Обухівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
53.	Павлоградська громада	Ні	Ні	Ні
54.	Перещепинська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
55.	Першотравневська сільська громада	Ні	Ні	Ні
56.	Першотравенська міська громада	Ні	Так	Ні
57.	Петриківська громада	Ні	Ні	Ні
58.	Петропавлівська громада	Так	Так	Ні
59.	Підгородненська громада	Так	Так	Ні
60.	Піщанська громада	Ні	Ні	Ні
61.	Покровська селищна громада	Ні	Так	Так
62.	Покровська сільська громада	Так	Так	Так
63.	Покровська міська громада	Так	Так	Так
64.	П'ятихатська громада	Так	Так	Ні
65.	Раївська громада	Ні	Ні	Ні
66.	Роздорська громада	Ні	Ні	Ні
67.	Саксаганська громада	Ні	Ні	Ні
68.	Святовасилівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
69.	Синельниківська громада	Ні	Так	Так
70.	Славгородська громада	Ні	Ні	Ні
71.	Слобожанська громада	Так	Так	Ні
72.	Слов'янська громада	Так	Так	Ні
73.	Солонянська громада	Ні	Ні	Так
74.	Софіївська громада	Так	Так	Так
75.	Сурсько-Литовська громада	Так	Так	Ні
76.	Тернівська громада	Ні	Ні	Ні
77.	Томаківська громада	Так	Так	Ні
78.	Троїцька громада	Ні	Ні	Ні
79.	Українська громада	Ні	Ні	Ні
80.	Царичанська громада	Ні	Ні	Ні
81.	Червоногригорівська громада	Ні	Ні	Ні
82.	Черкаська громада	Так	Так	Так
83.	Чернечинська громада	Так	Так	Так
84.	Чумаківська громада	Так	Так	Так
85.	Широківська громада	Ні	Ні	Ні
86.	Юр'ївська громада	Ні	Ні	Ні

Більшість ТГ області повноваження щодо інформування та комунікації з населенням ТГ не забезпечують на належному рівні. Така діяльність ОМС потребує суттєвого перегляду та приведення у відповідність до законодавства і має бути відображена у стратегічних та короткотермінових програмних документах щодо розвитку соціальних послуг та соціальної роботи у ТГ області.

Інформування населення регіону про перелік соціальних послуг, їх зміст і порядок надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я передбачено Положенням про Департамент соціального захисту населення, яке було затверджено у новій редакції у 2021 році (<https://adm.dp.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-departament-socialnogo-zahistu-naselennya>).

Офіційний сайт ОВА містить інформацію для громадськості про перелік надавачів соціальних послуг та окремих соціальних послуг для бездомних осіб, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, дітей з

інвалідністю, відділень підтриманого проживання тощо. Разом з тим, відсутня інформація про перелік соціальних послуг для сімей у СЖО, дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальних послуг для ВПО та інших вразливих категорій населення регіону.

Сайт Департаменту соціального захисту населення також не містить переліку соціальних послуг, їх зміст і порядок надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я, як це передбачено законодавством та Положенням про Департамент, та переліку надавачів для вразливих категорій населення.

Разом з тим, Управління інтегрованих соціальних послуг Департаменту соціального захисту населення через соціальні месенджери забезпечує комунікацію з 450 посадовими особами місцевого самоврядування сільських, селищних та міських рад та надавачами соціальних послуг особам похилого віку та особам з інвалідністю щодо розвитку соціальних послуг.

Діяльність Головного управління Національної сервісної служби у області щодо контролю за діяльністю структурних підрозділів та надавачів соціальних послуг області в частині виконання законодавства про здійснення інформування та комунікації з населенням області у відкритих джерелах відсутній і потребує окремого вивчення. Проте аналіз наданої інформації показав, що питання оприлюднення публічних звітів надавачів соціальних послуг про свою діяльність були предметом контролю з боку Головного управління Національної сервісної служби дніпропетровської області, Планом роботи Головного управління на 2023 рік питання контролю виконання структурними підрозділами соціального захисту населення повноважень щодо інформування населення про соціальні послуги не передбачалися.

Висновки:

1. Повноваження структурних підрозділів соціального захисту населення громад та Департаменту соціального захисту населення ОВА щодо інформування та комунікації з населенням потребують приведення у відповідність до законодавства.
2. Офіційний сайт ОВА та Департаменту потребує нового змістовного наповнення щодо інформації про наявні соціальні послуги та перспективи розвитку соціальної роботи /надання соціальних послуг для населення.

1.8. Стан проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у громадах

Здійснення моніторингу і оцінки якості соціальних послуг відіграє надважливу роль у процесі розвитку соціальних послуг як на місцевому рівні так і на рівні регіональному.

Проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у ТГ передбачено постановою КМУ від 01.06.2020 р. № 449 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг» та наказом Мінсоцполітики від 27.12.2013 р. № 904 «Про затвердження методичними рекомендаціями з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг».

Зазначеними постановами Уряду визначено суб'єкти моніторингу надання соціальних послуг, **зокрема:**

- Нацсоцслужба;
- Регіональний орган соціального захисту населення;
- Місцевий орган соціального захисту населення;
- Надавачі соціальних послуг незалежно від форми власності (крім надавачів соціальних послуг, що надають такі послуги на непрофесійній основі).

Разом з цим, визначено завдання моніторингу, **зокрема:**

- визначення кількості осіб в громаді, які потребують соціальних послуг;
- кількості надавачів соціальних послуг;
- забезпечення якісними послугами, що відповідають їх потребам;
- підготовка звітів про надання послуг;
- аналіз дотримання державних стандартів;
- планування роботи з розвитку системи надання соціальних послуг.

Законодавством також передбачено і терміни проведення Моніторингу надання соціальних послуг - один раз на рік. При цьому, надавачі соціальних послуг ведуть облік та аналіз показників діяльності і щорічно до 1 лютого подають місцевим органам соціального захисту населення дані обліку показників діяльності з надання соціальних послуг, а місцеві органи соціального захисту населення до 1 березня подають регіональним органам соціального захисту дані моніторингу, які до 1 квітня подають дані моніторингу Нацсоцслужбі.

Що стосується оцінки якості варто зазначити, що Метою оцінки якості соціальних послуг вищезазначені нормативними актами Уряду визначено **встановлення рівня відповідності наданих соціальних послуг затвердженим державним стандартам соціальних послуг.**

Законодавчо також визначені етапність (терміни) проведення оцінки якості:

- внутрішня оцінка якості соціальних послуг проводиться Надавачем соціальних послуг один раз на рік не пізніше ніж 31 липня;
- зовнішня оцінка якості соціальних послуг проводиться Засновником/Замовником послуг один раз на рік до 30 червня. При цьому зовнішню оцінку якості соціальних послуг варто проводити наступного року після проведення внутрішньої оцінки.

Також визначені послідовні дії при здійсненні ОЦІНКИ, **зокрема:**

- 1) планування та проведення оцінки якості соціальних послуг;
- 2) проведення аналізу результатів оцінки якості соціальних послуг;

- 3) розміщення результатів проведеної оцінки якості соціальних послуг в офіційних друкованих виданнях, на офіційному веб-сайті, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на інформаційних стендах надавача соціальних послуг або в будь-який інший спосіб;
- 4) розроблення заходів, спрямованих на підвищення якості надання соціальних послуг;
- 5) моніторинг здійснення заходів, спрямованих на підвищення якості надання соціальних послуг.

Також законодавством передбачено як використовувати результати оцінки, зокрема для підготовки пропозицій **щодо**:

- удосконалення діяльності надавача соціальних послуг;
- підвищення рівня професійної компетенції персоналу надавача соціальних послуг;
- шляхів вирішення проблем, що гальмують розвиток надання соціальних послуг;
- виправлення недоліків надання соціальних послуг надавачем соціальних послуг;
- підвищення якості соціальних послуг.

Для проведення оцінки якості соціальних послуг визначено показники якості цих послуг, **зокрема**: адресність та індивідуальний підхід; результативність; своєчасність; доступність та відкритість; зручність; повага до отримувача соціальної послуги; професійність.

У кожному державному стандарті соціальних послуг зазначено кількісні та якісні показники оцінки якості соціальних послуг.

Аналіз отриманої для кабінетного аналізу інформації про проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у громадах Дніпропетровської області показав, **що 40 структурних підрозділів** соціального захисту населення з 74, що подали інформацію **забезпечують проведення** моніторингу та оцінки соціальних послуг **і 34 структурні підрозділи** з питань соціального захисту населення **усупереч законодавству не проводять** моніторинг надання соціальних послуг. Аналогічна ситуація з поданням регіональним органам соціального захисту населення узагальнених даних щодо проведеного моніторингу надання соціальних послуг. Аналіз показав, **що 41 структурний підрозділ** соціального захисту подає щороку регіональним органам соціального захисту населення узагальнені дані моніторингу надання соціальних послуг **і 33 структурні підрозділи не забезпечують** такої діяльності (див рис. 1.8.1, 1.8.2).

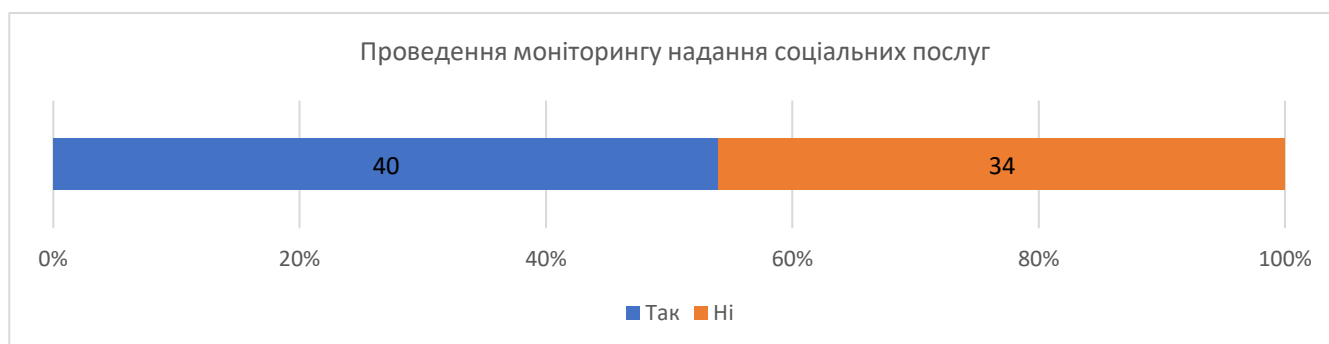

Рисунок 1.8.1. Співвідношення структурних підрозділів соціального захисту населення громад області, що забезпечують проведення моніторингу надання соціальних послуг

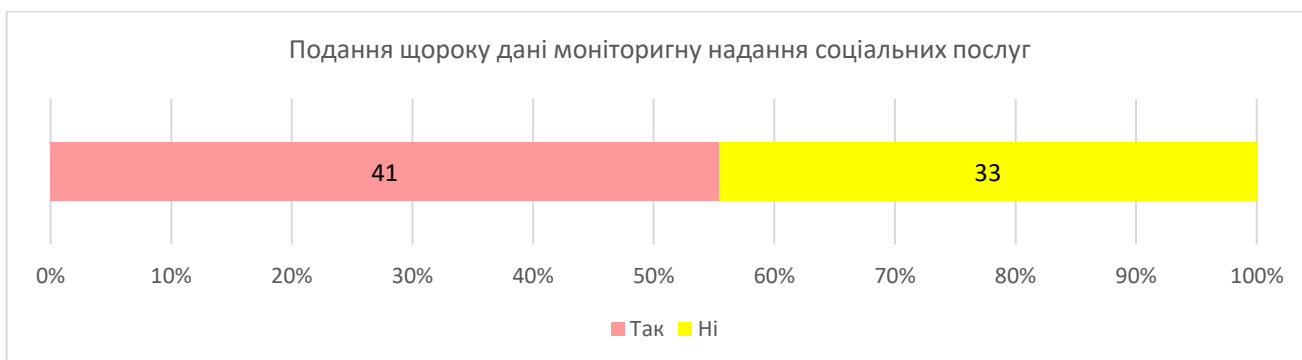

Рисунок 1.8.2. Співвідношення структурних підрозділів соціального захисту населення громад області, що забезпечують подання даних про проведення моніторингу надання соціальних послуг до регіональних УПЗН

Узагальнена інформація щодо проведення моніторингу надання соціальних послуг, подання регіональним органам соціального захисту населення узагальнених даних щодо проведеного моніторингу надання соціальних послуг, наявності на сайті ТГ звіту щодо моніторингу та оцінки якості соціальних послуг та проведення структурними підрозділами соціального захисту населення зовнішньої оцінки якості соціальних послуг у розрізі кожної ТГ відображено у таблиці 1.8.1.

Таблиця 1.8.1. Проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг у ТГ

№	Назва ТГ	Проведення моніторингу у надання соціальних послуг	Подання регіональним органам соціального захисту населення узагальнених даних щодо проведеного моніторингу надання соціальних послуг	Наявність звіту щодо моніторингу та оцінки якості соціальних послуг на сайті ТГ	Проведення структурним підрозділом соціального захисту зовнішньої оцінки надання соціальних послуг
1.	Апостолівська громада	Так	Так	Так	Ні
2.	Богданівська громада	Так	Так	Ні	Ні
3.	Божедарівська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
4.	Брагинівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
5.	Вакулівська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
6.	Васильківська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
7.	Великомихайлівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
8.	Вербківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
9.	Верхівцівська громада	Так	Ні	Ні	Так
10.	Верхньодніпровська громада	Так	Ні	Ні	Так
11.	Вишнівська громада	Ні	Так	Ні	Ні
12.	Вільногірська громада	Так	Так	Так	Так

13.	Глеюватська громада	Так	Так	Ні	Ні
14.	Гречаноподівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
15.	Грушівська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
16.	Губиниська громада	Так	Так	Ні	Ні
17.	Девладівська громада	Ні	Так	Так	Ні
18.	Дніпровська громада	Так	Так	Так	Так
19.	Дубовиківська громада	Ні	Ні	Ні	Так
20.	Жовтоводська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
21.	Зайцівська громада	Ні	Так	Ні	Ні
22.	Затишнлянська громада	Так	Ні	Ні	Ні
23.	Зеленодольська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
24.	Іларівська громада	Так	Так	Ні	Так
25.	Кам'янська громада	Так	Так	Ні	Так
26.	Карпівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
27.	Китайгородська громада	Так	Так	Ні	Так
28.	Криворізька громада	Так	Ні	Так	Так
29.	Криничанська громада	Так	Так	Так	Так
30.	Лихівська громада	Ні	Так	Так	Ні
31.	Личківська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
32.	Лозуватська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
33.	Любимівська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
34.	Ляшківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
35.	Магдалинівська громада	Так	Так	Ні	Так
36.	Маломихайлівська громада	Ні	Так	Ні	Так
37.	Марганецька громада	Ні	Ні	Так	Ні
38.	Межиріцька громада	Так	Так	Так	Так
39.	Межівська громада	Так	Так	Так	Ні
40.	Миколаївська громада Дніпровського району	Ні	Ні	Ні	Ні
41.	Миколаївська громада Синельниківського району	Так	Ні	Ні	Так
42.	Мирівська громада	Ні	Ні	Ні	Так
43.	Могилівська громада	Так	Так	Так	Так
44.	Нивотрудівська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
45.	Нікопольська громада	Так	Так	Так	Так
46.	Новолатівська громада	Так	Так	Ні	Ні
47.	Новомосковська громада	Так	Так	Ні	Так
48.	Новоолександрівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
49.	Новопавлівська громада	Так	Так	Ні	Так
50.	Новопільська громада	Так	Так	Ні	Так
51.	Новопокровська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
52.	Обухівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
53.	Павлоградська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
54.	Перещепинська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
55.	Першотравневська сільська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
56.	Першотравенська міська громада	Так	Так	Ні	Так

57.	Петриківська громада	Так	Так	Ні	Ні
58.	Петропавлівська громада	Так	Так	Ні	Так
59.	Підгородненська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
60.	Піщанська громада	Ні	Так	Так	Ні
61.	Покровська селищна громада	Так	Ні	Ні	Так
62.	Покровська сільська громада	Так	Так	Так	Так
63.	Покровська міська громада	Так	Так	Так	Так
64.	П'ятихатська громада	Ні	Так	Ні	Ні
65.	Раївська громада	Так	Так	Так	Так
66.	Роздорська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
67.	Саксаганська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
68.	Святовасилівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
69.	Синельниківська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
70.	Славгородська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
71.	Слобожанська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
72.	Слов'янська громада	Так	Так	Ні	Так
73.	Солонянська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
74.	Софіївська громада	Так	Так	Так	Так
75.	Сурсько-Литовська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
76.	Тернівська громада	Так	Так	Так	Так
77.	Томаківська громада	Так	Так	Ні	Ні
78.	Троїцька громада	Ні	Так	Ні	Ні
79.	Українська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
80.	Царичанська громада	Так	Так	Ні	Так
81.	Червоногригорівська громада	Ні	Ні	Ні	Так
82.	Черкаська громада	Так	Так	Ні	Ні
83.	Чернечинська громада	Так	Ні	Ні	Так
84.	Чумаківська громада	Так	Так	Так	Ні
85.	Широківська громада	Ні	Ні	Ні	Ні
86.	Юр'ївська громада	Так	Так	Так	Так

Таким чином, з огляду на інформацію вищезазначеної таблиці, у деяких ТГ області, зокрема: Божедарівська, Вакулівська, Васильківська, Грушівська, Жовтоводська, Зеленодольська, Личківська, Любимивська, Миколаївська громада Дніпровського району, Павлоградська, Першотравневська, Підгородненська, Роздорська, Саксаганська, Святовасилівська, Синельниківська, Славгородська, Слобожанська, Солонянська, Українська, Сурсько-Литовська, Широківська функції щодо проведення моніторингу та зовнішньої оцінки, що передбачено законодавством не здійснюються структурними підрозділами соціального захисту. Крім того, структурні підрозділи соціального захисту населення деяких громад: Вишнівської, Зайцівської, Лихівської, Маломихайлівської, Піщанської, Пятихатської не проводять моніторинг надання соціальних послуг але подають інформацію про узагальнені дані щодо проведеного моніторингу надання соціальних послуг до обласного Департаменту соціального захисту населення.

Проведення структурним підрозділом соціального захисту ТГ Дніпропетровської області зовнішньої оцінки надання соціальних послуг подано у рис. 1.8.3.

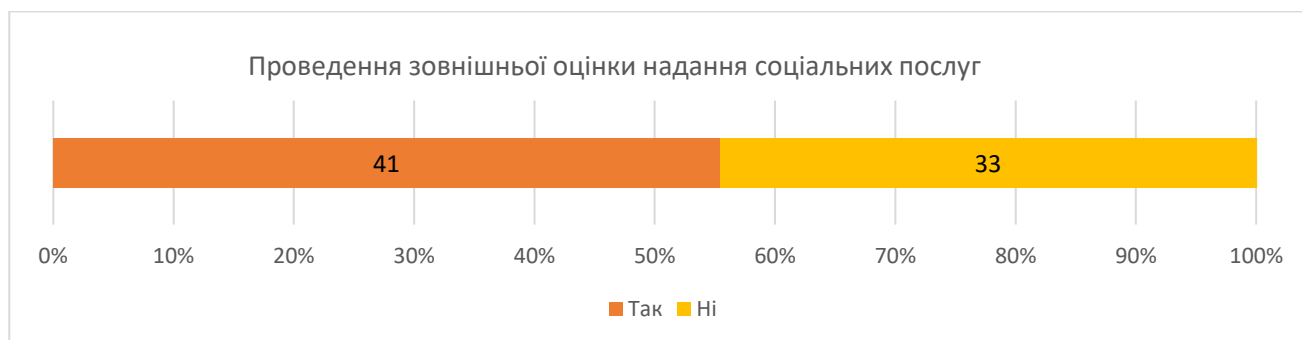

Рисунок 1.8.3. Частка ТГ області, що забезпечують проведення зовнішньої оцінки надання соціальних послуг

Зазначені дані свідчать, що структурними підрозділами соціального захисту населення **41 ТГ** не забезпечується проведення зовнішньої оцінки надання соціальних послуг вразливим категоріям населення і тільки **33 ТГ** забезпечують таку діяльність.

Разом з тим, **аналіз даних щодо проведення надавачами моніторингу надання соціальних послуг у Дніпропетровській області показав інші тенденції**. Так, опитування показало, що надавачі соціальних послуг у переважній більшості 60 ТГ здійснюють проведення моніторингу надання соціальних послуг і тільки 11 ТГ не забезпечують такої діяльності.

Позитивною є ситуація і з проведенням внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг і оприлюднення такої оцінки (див.рис.1.8.4; 1.8.5).

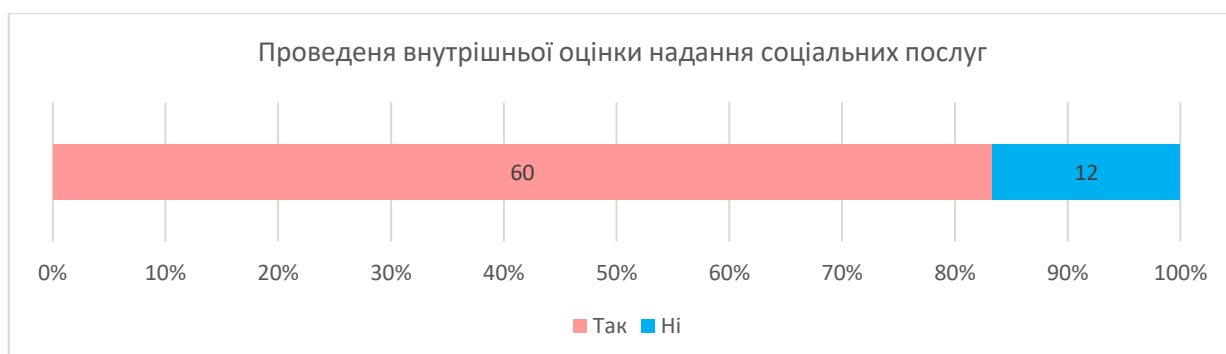

Рисунок 1.8.4. Проведення надавачами внутрішньої оцінки надання соціальних послуг у ТГ області

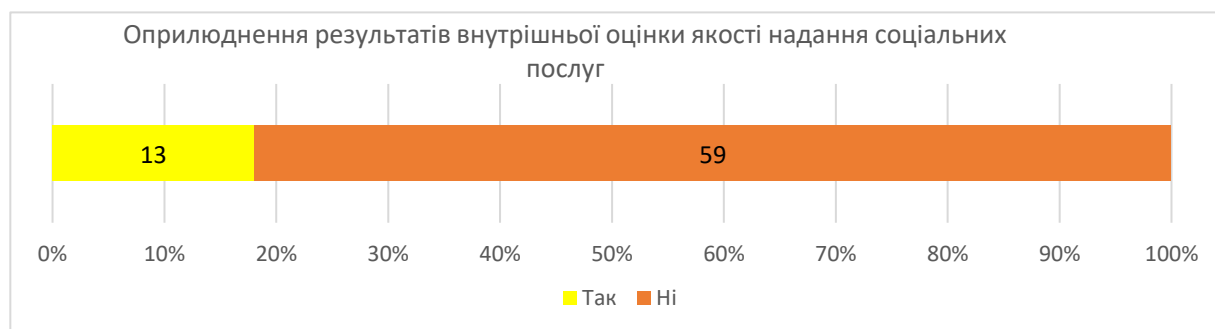

Рисунок 1.8.5. Оприлюднення результатів внутрішньої оцінки якості соціальних послуг надавачами Дніпропетровської області

Узагальнена інформація щодо проведення надавачами моніторингу надання соціальних послуг, проведення внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг та оприлюднення результатів такої оцінки у розрізі кожної ТГ подано у таблиці 1.8.2.

Таблиця 1.8.2. Проведення надавачами соціальних послуг Дніпропетровської області моніторингу, внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг та оприлюднення результатів внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг

№	Назва ТГ	Проведення надавачем моніторингу надання соціальних послуг	Проведення надавачем внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг	Оприлюднення результатів внутрішньої оцінки якості надання соціальних послуг
1.	Апостолівська громада	Так	Так	Ні
2.	Богданівська громада	Ні	Ні	Ні
3.	Божедарівська громада	Так	Так	Ні
4.	Брагивська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
5.	Вакулівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
6.	Васильківська громада	Так	Так	Ні
7.	Великомихайлівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
8.	Вербківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
9.	Верхівцівська громада	Так	Так	Ні
10.	Верхньодніпровська громада	Так	Так	Ні
11.	Вишнівська громада	Так	Так	Ні
12.	Вільногірська громада	Так	Так	Ні
13.	Глеюватська громада	Так	Так	Ні
14.	Гречаноподівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
15.	Грушівська громада	Ні	Так	Ні
16.	Губиниська громада	Так	Так	Ні
17.	Девладівська громада	Так	Так	Ні
18.	Дніпровська громада	Так	Так	Так
19.	Дубовиківська громада	Ні	Так	Ні
20.	Жовтоводська громада	Ні	Ні	Ні
21.	Зайцівська громада	Так	Так	Ні
22.	Затишнянська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
23.	Зеленодольська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
24.	Іларіовська громада	Так	Так	Ні
25.	Кам'янська громада	Так	Так	Так
26.	Карпівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
27.	Китайгородська громада	Так	Так	Ні
28.	Криворізька громада	Так	Так	Ні
29.	Криничанська громада	Так	Так	Ні
30.	Лихівська громада	Так	Так	Ні
31.	Личківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
32.	Лозуватська громада	Ні	Ні	Ні
33.	Любимівська громада	Так	Так	Ні

34.	Ляшківська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
35.	Магдалинівська громада	Так	Так	Ні
36.	Маломихайлівська громада	Так	Так	Ні
37.	Марганецька громада	Ні	Ні	Ні
38.	Межиріцька громада	Так	Так	Ні
39.	Межівська громада	Так	Так	Ні
40.	Миколаївська громада Дніпровського району	Так	Так	Ні
41.	Миколаївська громада Синельниківського району	Так	Так	Ні
42.	Мирівська громада	Так	Так	Ні
43.	Могилівська громада	Так	Так	Так
44.	Нивотрудівська громада	Так	Так	Ні
45.	Нікопольська громада	Так	Так	Так
46.	Новолатівська громада	Так	Так	Ні
47.	Новомосковська громада	Так	Так	Ні
48.	Новоолександрівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
49.	Новопавлівська громада	Так	Так	Так
50.	Нопопільська громада	Так	Так	Так
51.	Новопокровська громада	Так	Так	Ні
52.	Обухівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
53.	Павлоградська громада	Так	Так	Ні
54.	Перещепинська громада	Так	Ні	Ні
55.	Першотравневська сільська громада	Ні	Ні	Ні
56.	Першотравенська міська громада	Так	Ні	Ні
57.	Петриківська громада	Ні	Ні	Ні
58.	Петропавлівська громада	Так	Так	Ні
59.	Підгородненська громада	Ні	Так	Ні
60.	Піщанська громада	Так	Так	Так
61.	Покровська селищна громада	Так	Так	Ні
62.	Покровська сільська громада	Так	Так	Так
63.	Покровська міська громада	Так	Так	Так
64.	П'ятихатська громада	Так	Так	Так
65.	Раївська громада	Так	Так	Ні
66.	Роздорська громада	Так	Так	Ні
67.	Саксаганська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
68.	Святовасилівська громада	Інформація відсутня	Інформація відсутня	Інформація відсутня
69.	Синельниківська громада	Так	Так	Ні
70.	Славгородська громада	Ні	Ні	Ні
71.	Слобожанська громада	Так	Так	Ні
72.	Слов'янська громада	Так	Так	Ні
73.	Солонянська громада	Ні	Ні	Ні
74.	Софіївська громада	Так	Ні	Ні
75.	Сурсько-Литовська громада	Так	Так	Ні
76.	Тернівська громада	Так	Так	Ні
77.	Томаківська громада	Так	Так	Так
78.	Троїцька громада	Так	Так	Так
79.	Українська громада	Так	Так	Ні
80.	Царичанська громада	Так	Так	Ні
81.	Червоногригорівська громада	Так	Ні	Ні
82.	Черкаська громада	Так	Так	Ні

83.	Чернеччинська громада	Так	Так	Так
84.	Чумаківська громада	Так	Так	Ні
85.	Широківська громада	Так	Так	Ні
86.	Юр'ївська громада	Так	Так	Ні

Інформація подана у таблиці 1.8.2 засвідчує ситуацію про те, що у деяких громадах є потреба у забезпеченні системної роботи з підвищення якості надання соціальних послуг, що напряму обумовлена проведенням моніторингу надання соціальних послуг, зокрема: надавачі соціальних послуг Софіївської, Червоногригорівської ТГ здійснюючи моніторинг, не проводять внутрішню оцінку якості соціальних послуг та оприлюднення її результатів; надавачі соціальних послуг Апостолівської, Синельниківської громад, проводячи моніторинг та внутрішню оцінку, не оприлюднюють результатів такої роботи; надавачі соціальних послуг Грушівської, Дубовиківської, Підгородненської громад проводять лише внутрішню оцінку якості соціальних послуг; надавачі соціальних послуг Першотравенської міської ТГ не забезпечують внутрішню оцінку якості соціальних послуг. Така ситуація у вищезазначених громадах може свідчити про те, що надавачі соціальних послуг або не проходили відповідне навчання щодо механізмів такої роботи і не володіють нормативними документами або про відсутність належного контролю з боку структурних підрозділів соціального захисту населення ТГ.

Проведення на регіональному рівні моніторингу надання соціальних послуг, оцінювання їх якості та оприлюднення відповідних результатів передбачено Положенням про Департамент соціального захисту населення ОДА.

Відповідно до аналізу отриманої інформації (форма 8) Департаментом соціального захисту населення ОВА на регіональному рівні забезпечено проведення моніторингу надання соціальних послуг особам похилого віку та особам з інвалідністю. Разом з тим на сайтах ОВА та Департаменту оприлюднення відповідних результатів відсутні. Інформація щодо проведення моніторингу соціальних послуг сім'ям з дітьми, ВПО, дітям сиротам та дітям, позбавлених батьківського піклування та іншим категорія населення Департаментом не забезпечується. Разом з тим у період дії воєнного стану оцінка якості надання соціальних послуг департаментом не проводилася.

Висновки:

1. Проведення структурними підрозділами соціального захисту населення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг на регіональному рівні та майже половини ТГ Дніпропетровської області не стало системною роботою.
2. Результати моніторингу та оцінки якості соціальних послуг не враховуються для підвищення рівня професійної компетенції персоналу надавача соціальних послуг та якості соціальних послуг мешканцям ТГ.
3. Ігнорування органами місцевого самоврядування, структурними підрозділами соціального захисту населення проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг, як правило, призводить до управлінських помилок при вирішенні проблем, що гальмує розвиток соціальних послуг та виправлення недоліків при наданні соціальних послуг надавачем соціальних послуг.

4. Виконання повноважень щодо проведення моніторингу та зовнішньої оцінки якості соціальних послуг у ТГ області потребує актуалізації, перегляду змісту своєї діяльності Департаментом та Головним управлінням Національної сервісної служби.

РОЗДІЛ 2. Рекомендації щодо впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності послуг, що надаються у відповідь на кризу та відповідно до потреб ТГ, спрямованих на покращення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для Дніпропетровської області в цілому, з урахуванням потреб мешканців 86 ТГ Дніпропетровської області

№	Назва напрямку	Перелік заходів	Строк	Виконавці
1.1.	Удосконалення місцевих політик			
1.1.1.	Внести зміни до стратегічних документів ТГ стосовно надання соціальних послуг		2024 р.	Вишнівська, Зайцівська, Затишнлянська, Іларіонівська, Любимівська ТГ, Маломихайлівська, Миколаївська сільська Дніпровського р-ну, Павлоградська, Першотравенська, Петриківська, Славгородська, Солонянська, Сурсько-Литовська
1.1.2.	Розробити та затвердити місцеві програми забезпечення потреб населення у соціальних послугах		2024 р.	Апостолівська, Божедарівська, Вербківська, Верхівцівськ, Вишнівська, Глеюватська ТГ, Зайцівська, Затишнлянська, Зеленодольська, Китайгородська, Криворізька, Криничанська, Любимівська, Маломихайлівська, Марганецька, Нивотрудівська, Новомосковська, Новопавлівська, П'ятихатська, Павлоградська, Петропалівська, Підгородненська ТГ, Раївська, Синельниківська, Слов'янська, Сурсько-Литовська
1.1.3.	Запровадити в ТГ систему планування та фінансування соціальних послуг на підставі визначення реальних потреб громади в соціальних послугах з урахуванням статі, віку, місця проживання вразливих категорій осіб/сімей, пріоритетних потреб цільових аудиторій		2024 р.	Органи місцевого самоврядування
1.1.4.	Завершити збирання, узагальнення та аналіз соціально-демографічних даних у територіальних громадах щодо кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення (наказ Міністерства соціальної політики від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах»)		2024 р.	Органи місцевого самоврядування

1.1.5.	Забезпечити оновлення даних щодо соціально-демографічної ситуації у територіальних громадах та кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення за відповідною формою рекомендованою Міністерством соціальної політики	Один раз на три роки у період з 01 січня до 15 червня	Органи місцевого самоврядування
2.2. Удосконалення системи управління та адміністрування у сфері надання соціальних послуг у громадах			
2.2.1.	Привести у відповідність систему управління та адміністрування у сферах соціального захисту населення, забезпечення прав дітей та надання соціальних послуг ТГ області до наказу Мінсоцполітики від 31.07.2023 р. № 263-Н «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій та організації діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей»	2024 р.	Департамент соціального захисту населення ОВА Головне управління Національної соціальної сервісної служби у Дніпропетровській області
2.2.2.	Створити у структурі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради ТГ області структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	2024 р.	Китайгородська, Святовасилівська, Божедарівська, Вишнівська, Саксаганська, Великомихайлівська, Лихівська, Девладівська, Нивотрудівська, Губиниська, Личківська, Зайцівська, Роздорська, Першотравневська, Криничанська
2.2.3.	Структурним підрозділам з питань соціального захисту населення розмежувати функції, повноваження і відповідальність для якісного виконання органами місцевого самоврядування повноважень щодо управління системою надання соціальних послуг мешканцям ТГ Дніпропетровської області відповідно до наказу Мінсоцполітики від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах»	2024 р.	Вишнівська, Глеюватська, Могилівська, Новолатівська

2.2.4.	Структурним підрозділам з питань соціального захисту планувати соціальні послуги і видатки на їх надання, розробляти відповідні пропозиції до проектів місцевих програм соціального розвитку, проекту бюджету ТГ; проводити контроль, моніторинг, оцінку якості надання соціальних послуг	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.2.5.	Ввести в штати структурних підрозділів з питань соціального захисту населення виконавчого органу сільських, селищних, міських рад ТГ області посади соціального менеджера	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.2.6.	Забезпечити в ТГ області заповнення електронних баз даних отримувачів та надавачів соціальних послуг з метою налагодження постійного моніторингу за обсягом та якістю надання соціальних послуг населенню ТГ, об'єктивної щорічної оцінки потреби в послугах для формування бюджетних програм	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.2.7.	Забезпечити проведення оцінки потреб населення ТГ області в соціальних послугах відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України відповідно до наказу Мінсоцполітики від 19.04.2023 р. № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах», із широким залученням представників вразливих груп населення, громадських об'єднань, благодійних організацій з метою формування соціального бюджету та розвитку соціальної інфраструктури	Щорічно /раз на 3 роки	Департамент соціального захисту населення ОВА Головне управління Національної соціальної сервісної служби у Дніпропетровській області Органи місцевого самоврядування

2.2.8.	Затвердити Порядок визначення потреб громади у соціальних послугах	2024 р.	Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Могилівська, Новоолександрівська, Обухівська, Підгородненська, Святотроїцька, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Божедарівська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Затишнянська, Кам'янська, П'ятихатська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська селищна, Томаківська, Червоногригорівська, Магдалинівська, Перещепинська, Черкаська, Чернечинська, Вербківська, Межиріцька, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Великомихайлівська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Першотравенська, Покровська міська, Синельниківська, Роздорська
2.2.9.	Затвердити робочі групи з визначення потреб громади та розвитку соціальних послуг ТГ	2024 р.	Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Підгородненська, Святотроїцька, Сурсько-Литовська, Царичанська, Божедарівська, Вишнівська, Затишнянська, Лихівська, Вакулівська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Лозуватська, Нивотрудівська, Мирівська, Першотравневська, Покровська, Магдалинівська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Межиріцька, Троїцька, Брагинівська, Великомихайлівська, Зайцівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Роздорська
2.2.10.	Затвердити Порядок міжвідомчої взаємодії суб'єктів надання соціальних послуг ТГ	2024 р.	Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Миколаївська Новоолександрівська, Обухівська, Підгородненська, Святотроїцька, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнянська, Кам'янська, Криничанська, Лихівська, Саксаганська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Новолатівська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Мирівська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Губиницька, Личківська, Магдалинівська, Перещепинська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Павлоградська, Троїцька, Тернівська,

- 2.2.11.** Залучити до надання соціальних послуг мешканцям громади надавачів соціальних послуг недержавного сектору шляхом впровадження механізмів соціального замовлення
- 2024 р.** Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Першотравенська, Петропавлівська, Покровська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Славгородська, Слов'янська
- Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Миколаївська, Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Петриківська, Підгородненська, Святовасилівська, Слобожанська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнянська, Криничанська, Лихівська, П'ятихатська, Саксаганська, Апостолівська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Грушівська, Девладівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Губиниська, Личківська, Магдалинівська, Новомосковська, Перещепинська, Піщанська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Межиріцька, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Першотравенська, Петропавлівська, Покровська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Славгородська, Слов'янська, Українська
- 2.2.12.** Привести у відповідність до законодавства діяльність ТГ Дніпропетровської області в частині інформування населення за напрямком розвитку соціальних послуг та соціальної роботи
- 2024 р.** Органи місцевого самоврядування
- 2.2.13.** Наповнити офіційні сайти ДОВА та сайти ОМС місцевих рад новим змістом про наявні соціальні послуги для вразливих категорій мешканців регіону для інформування про соціальні послуги та умови їх отримання
- 2024 р.** Департамент соціального захисту населення ОВА
Органи місцевого самоврядування

<p>2.2.14.</p> <p>Забезпечити виконання повноважень щодо здійснення моніторингу надання соціальних послуг та проведення зовнішньої оцінки якості надання соціальних послуг</p>		<p>2024 р.</p>	<p>Департамент соціального захисту населення ОВА Божедарівська, Вакулівська ТГ, Васильківська, Грушівська, Жовтоводська, Зеленодольська, Личківськ, Любимівська, Миколаївська Дніпровського району, Павлоградська, Першотравневська, Підгородненська, Роздорська, Саксаганська, Святотрасилівська, Синельниківська, Славгородська, Слобожанська, Солонянська, Українська, Сурсько-Литовська, Широківська</p>
<p>2.2.16.</p> <p>Надати методичну допомогу структурним підрозділам соціального захисту населення ТГ щодо проведення моніторингу надання соціальних послуг та проведенню оцінки якості соціальних послуг</p>		<p>Постійно</p>	<p>Департамент соціального захисту населення ОВА</p>
<p>2.3. Розвиток мережі надавачів соціальних послуг усіх форм власності та підпорядкування</p>			
<p>2.3.1.</p> <p>Створити надавачів соціальних послуг - ЦНСП/ЦСС/ТЦСО</p>		<p>2024 р.</p>	<p>Богданівській, Божедарівській, Брагинівській, Вакулівській, Великомихайлівській, Вербківській, Гречаноподівській, Грушівській, Затишнлянській, Зеленодольській, Карпівській, Китайгородській, Ляшківській, Маломихайлівській, Мирівській, Роздорській, Святотрасилівській, Славгородській, Українській, Вишнівській, Глеюватській, Новолатівській, Могилівській, Сурсько – Литовській, Любимівській, Новоолександрівській</p>
<p>2.3.2.</p> <p>Створити у ТГ додатково ЦСС, або реорганізувати ТЦСО у ЦНСП</p>		<p>2024 р.</p>	<p>Зайцевській, Новопавлівській</p>
<p>2.3.3.</p> <p>Провести аудит щодо відповідності приміщень надавачів соціальних послуг у відповідність ДБН щодо інклюзивності</p>		<p>2024 р.</p>	<p>Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Миколаївська Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Петриківська, Підгородненська, Святотрасилівська, Слобожанська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вишнівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнлянська, Кам'янська, Криничанська, Лихівська, П'ятихатська, Саксаганська, Апостолівська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Грушівська, Девладівська, Зеленодольська, Карпівська, Криворізька, Лозуватська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Губиниська, Личківська, Магдалинівська,</p>

			<p>Новомосковська, Перещепинська, Піщанська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Межиріцька, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Першотравенська, Петропавлівська, Покровська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Славгородська, Слов'янська, Українська</p>
2.4.	Розвиток пріоритетних видів соціальних послуг для жителів регіону, в тому числі комплексних спеціалізованих соціальних послуг (з урахуванням результатів визначення потреб		
2.4.1.	Удосконалити на регіональному та місцевому рівнях систему обліку та звітності щодо наданих соціальних послуг	2024 р.	Департамент соціального захисту населення ОВА Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ
2.4.2.	Запровадити на регіональному та місцевому рівнях систему планування соціальних послуг за результатами визначених потреб населення громад у соціальних послугах	2024 р. Щорічно	Департамент соціального захисту населення ОВА Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ Служби у справах дітей ТГ
2.4.3.	За результатами визначення потреб населення у соціальних послугах запланувати впровадження нових соціальних послуг у ТГ	2024- 2025 рр.	Божедарівська, Вакулівська, Вишнівська, Грушівська, Затишнянська, Китайгородська, Лихівська, Ляшківська, Мирівська, Могилівська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новопокровська, Петрівківська, Славгородська, Сурсько-Литовська
2.4.4.	Визначити та вжити заходів щодо забезпечення незадоволеного попиту у громадах області на соціальні послуги, що не надаються в жодній з громад області, зокрема послуг : <ul style="list-style-type: none"> • Медіації; • Підтриманого проживання бездомних осіб; • Соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів та психотропних речовин; • Соціально-психологічної реабілітації осіб із ігровою залежністю, 	2024- 2025 рр.	Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ Служби у справах дітей

	<ul style="list-style-type: none"> • Тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, • Тимчасового відпочинку для осіб, що здійснюють догляд за особами з інвалідністю, особами, які мають невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування; • Соціально трудової адаптації 		
2.4.5.	<p>За результатами визначення потреб населення у соціальних послугах запланувати впровадження соціальних послуг для:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ дітей з особливими освітніми потребами; ❖ дітей з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (в тому числі до встановлення інвалідності); ❖ дітей, які потребують паліативної допомоги, <p>зокрема: послуг денного догляду дітей з інвалідністю, супроводу під час інклюзивного навчання, тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю</p>	2024 р. постійно	Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ
2.4.6.	Запровадити у ТГ базову соціальну послугу «Догляд вдома»	2024 р.	Брагинівська, Виликомихайлівська, Вербківська, Зеленодольська, Любимівська, Маломихайлівська, Новоолександрівська, Роздорська, Святовасилівська, Святовасилівська
2.4.7.	Запровадити у ТГ базову соціальну послугу «Консультавання»	2024 р.	Брагинівська, Виликомихайлівська, Вербківська, Вишнівська, Грушівська, Затишнянська, Зеленодольська, Лихівська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Петриківська, Святовасилівська, Славгородська, Сурсько- Литовська, Троїцька, Чернечинська
2.4.8.	Запровадити у ТГ базову соціальну послугу «Інформування»	2024 р.	Апостолівська, Божедарівська, Брагинівська, Вакулівська, Великомихайлівська, Вербківська, Вишнівська, Грушівська, Зайцівська, Затишнянська,

2.4.9.	Визначити як пріоритетний напрямок у громадах області розвиток та впровадження сімейно – орієнтованих соціальних послуг для сімей та дітей.	2024 р. Постійно	Зеленодольська, Іларіонівська, Китайгородська, Лихівська, Личківська, Любимівська, Ляшківська, Магдалинівська, Маломихайлівська, Миколаївська(Дніпр), Мирівська, Могилівська, Нивотрудівська, Нікопольська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Перещепинська, Петриківська, Святотасилівська, Славгородська, Слобожанська, Слов'янська, Сурсько-Литовська, Троїцька, Чернеччинська, Юр'ївська Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ Служби у справах дітей
2.4.10.	Запровадити у громадах соціальну послугу «Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах	2024- 2025 рр.	Брагинівська, Великомихайлівська, Вербківська, Грушівська, Затишнянська, Зеленодольська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопавлівська, Новопокровська, Петриківська, Святотасилівська, Сурсько- Литовська, Троїцька
2.4.11.	Запровадити у громадах соціальну послугу «Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	2024 р.	Божедарівська, Брагинівська, Вакулівська, Великомихайлівська, Вербківська, Грушівська, Дніпровська, Затишнянська, Зеленодольська, Китайгородська, Личківська, Любимівська, Ляшківська, Маломихайлівська, Мирівська, Нікопольська, Новолатівська, Новоолександрівська, Новопавлівська, Новопокровська, Петриківська, Святотасилівська, Софіївська, Сурсько–Литовська, Троїцька, Українська, Чумаківська
2.4.12.	Запровадити у громадах області соціальну послугу «Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних»	2024- 2025 рр.	Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ Служби у справах дітей
2.4.13.	З метою зменшення рівня інституційного догляду осіб похилого віку, осіб/дітей з інвалідністю на регіональному рівні впровадити послуги у громадах : <ul style="list-style-type: none"> ▪ стаціонарного догляду, ▪ підтриманого проживання, ▪ денного догляду у громадах області, ▪ натуральної допомоги ▪ паліативного догляду ▪ транспортних послуг 	2024- 2025 рр.	Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ

	<p>у тому числі, через механізми територіального співробітництва громад</p> <p>2.4.14. У громадах запровадити послуги для осіб з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Україні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • соціально психологічної реабілітації, • консультування психолога, • соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці, • соціально трудової адаптації <p>відповідно до визначених потреб</p>	<p>2025-2025 рр. Органи місцевого самоврядування Надавачі соціальних послуг ТГ</p>
<p>2.5. Кадрове забезпечення системи надання соціальних послуг</p>		
<p>2.5.1.</p>	<p>Ввести посади фахівців із соціальної роботи з відділеним робочим місцем</p>	<p>2024 р. Дніпровська, Китайгородська, Любимівська, Ляшківська, Могилівська, Новоолександрівська, Новопокровська, Обухівська, Петриківська, Підгородненська, Святовасилівська, Солонянська, Сурсько-Литовська, Царичанська, Чумаківська, Божедарівська, Верхньодніпровська, Верхівцівська, Вільногірська, Жовтоводська, Затишнлянська, Кам'янська, Криничанська, Лихівська, П'ятихатська, Апостолівська, Вакулівська, Глеюватська, Гречаноподівська, Грушівська, Девладівська, Зеленодольська, Карпівська, Лозуватська, Нивотрудівська, Новолатівська, Новопільська, Софіївська, Широківська, Марганецька, Мирівська, Нікопольська, Першотравневська, Покровська, Покровська, Томаківська, Червоногригорівська, Личківська, Магдалинівська, Новомосковська, Перещепинська, Черкаська, Чернечинська, Богданівська, Вербківська, Павлоградська, Троїцька, Тернівська, Юр'ївська, Брагинівська, Васильківська, Великомихайлівська, Дубовиківська, Зайцівська, Іларіонівська, Маломихайлівська, Межівська, Миколаївська, Новопавлівська, Першотравенська, Петропавлівська, Раївська, Синельниківська, Роздорська, Славгородська, Слов'янська, Українська</p>
<p>2.5.2.</p>	<p>Ввести посади методистів та психологів в ДОЦСС</p>	<p>2024 р. Департамент соціального захисту населення ОВА</p>

2.6.	Підвищення кваліфікації працівників, які надають соціальні послуги	
2.6.1.	Провести навчальні заходи для місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності з метою вдосконалення знань і навичок для ефективного управління сферою соціального захисту населення, захисту прав дітей та надання соціальних послуг, використання можливостей, які надаються децентралізованою системою управління	Щорічно Дніпропетровський обласний центр соціальних служб
2.6.2.	Розвивати кадровий потенціал комунальних надавачів соціальних послуг в ТГ	2024 р. Органи місцевого самоврядування
2.6.3.	Удосконалити матеріально-технічну базу комунальних надавачів соціальних послуг	2024 р. Органи місцевого самоврядування
2.6.4.	Здійснити аналіз підходів до фінансування системи надання соціальних послуг, зокрема, впровадження фінансування соціальних послуг відповідно до визначених потреб жителів територіальних громад, а не утримання надавачів соціальних послуг (зазвичай по остаточному принципу)	2024 р. Органи місцевого самоврядування
2.7.	Посилення комунікації з жителями територіальних громад щодо переліку соціальних послуг, їх змісту, порядку та умов отримання	
2.7.1.	Забезпечити розміщення переліку соціальних послуг на сайтах ТГ з метою інформування мешканців про	Щорічно Органи місцевого самоврядування

	соціальні послуги, що надаються у громаді		
2.7.2.	Забезпечити розміщення на сайті ТГ звіти щодо проведеного моніторингу та оцінки якості соціальних послуг	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.7.3.	Забезпечити оприлюднення звіту структурного підрозділу соціального захисту населення про проведену роботу на сайтах сільських, селищних, міських рад з метою оприлюднення результатів визначення потреб населення громади у соціальних послугах	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.7.4.	Оновити офіційні сайти ОВА та Департаменту соціального захисту в частині змістовного наповнення інформацією про наявні соціальні послуги та перспективи розвитку соціальної роботи /надання соціальних послуг для населення	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
2.8.	Цифровізація процесу визначення потреб населення у соціальних послугах та надання соціальних послуг, зокрема, шляхом запровадження та використання Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг на місцевому, регіональному та національному рівнях		
2.8.1.	Завершити автоматизацію процесів обробки і передавання документів заявників з питань соціального захисту населення від віддалених старостинських округів	2024-2025 рр.	Органи місцевого самоврядування
2.8.2.	Здійснити роботу щодо ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг	2024 р.	Богданівська, Вакулівська, Вишнівська, Грушівська, Губинська, Зайцівська, Зеленодольська, Китайгородська, Любимівська, Маломихайлівська, Нивобрудівська, Новолатівська, Славгородська
2.9.	Матеріально-технічне забезпечення комунальних надавачів соціальних послуг		
2.9.1.	Удосконалити матеріально-технічну базу комунальних надавачів соціальних послуг	2024 р.	Органи місцевого самоврядування

2.9.2. Здійснити аналіз підходів до фінансування системи надання соціальних послуг, зокрема, впровадження фінансування соціальних послуг відповідно до визначених потреб жителів територіальних громад, а не утримання надавачів соціальних послуг (зазвичай по остаточному принципу)	2024 р.	Органи місцевого самоврядування
--	----------------	--